

Arbetsmarknads- rapport för 2017

Maj 2018

stockholm.se

Sammanfattning

I Stockholms stads *budget 2018 – Ett Stockholm för alla* uttrycks att arbetsmarknadsnämnden årligen ska utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet. Rapporten ska tas fram i samband med ärendet underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021.

Förvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter, undersökt omvärldsförändringar som påverkar förvaltningens arbete samt sammanställt en nulägesanalys av arbetet inom Jobbtorg Stockholm, Vuxenutbildning Stockholm samt stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsverksamhet för att ge en heltäckande bild av stadens arbete.

Rapporten är framtagen av staben för utveckling och utredning vid Stockholms stads arbetsmarknadsförvaltning. Strateger och utredare inom de olika verksamhetsområdena sammanställer statistiken och skriver olika delar. I analysarbetet har även enhetschefer och avdelningschefer inom förvaltningen deltagit.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
1. Inledning.....	5
Rapportens syfte och målgrupp.....	5
Arbetssätt.....	5
2. Statistik kring arbetsmarknadsläget i Stockholm.....	5
Befolkning.....	5
Arbetslöshet.....	7
Ungdomsarbetslöshet.....	10
Förvärvsfrekvens.....	11
Utbildningsnivå.....	12
Företagande.....	14
3. Arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad.....	15
4. Omvärldsförändringar.....	15
5. Stadens prioriterade målgrupper.....	21
6. Stadens arbetsmarknadsinsatser.....	29
Jobbtorg Stockholm.....	29
Feriejobb.....	39
Arbetsmarknadsförvaltningens ESF-finansierade projekt.....	43
Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser.....	44
8. Vuxenutbildning Stockholm.....	46
Vuxenutbildning i förändring.....	47
Trender antalet sökande.....	52
9. Samverkan.....	57

1. Inledning

Rapportens syfte och målgrupp

I Stockholms stads budget 2018 – Ett Stockholm för alla uttrycks att arbetsmarknadsnämnden årligen ska utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet. Rapporten ska tas fram i samband med ärendet underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021.

Arbetsmarknadsrapportens syfte är att ge en beskrivning av tillståndet inom arbetsmarknadsområdet i Stockholms stad, hur arbetet utvecklas över tid och i viss mån analysera denna utveckling. Målgruppen för rapporten är i första hand medarbetare inom stadens arbetsmarknadsförvaltning och på stadsledningskontoret, samt stadens politiker.

Arbetssätt

Rapporten är framtagen av staben för utveckling och utredning vid Stockholms stads arbetsmarknadsförvaltning. Strateger och utredare inom de olika verksamhetsområdena sammanställer statistiken och skriver olika delar. I analysarbetet har även enhetschefer och avdelningschefer inom förvaltningen deltagit.

2. Statistik kring arbetsmarknadsläget i Stockholm

I kapitlet redovisas statistiken där det är möjligt uppdelad i stadsdelsnämnder och hela staden. Värt att notera är att den sammanlagda summan för stadsdelsnämnderna inte summerar till den totala summan för hela staden. Anledningen är att det finns restförda personer i staden, vilka tidigare har fördelats på stadsdelsnämnderna men som nu enbart ingår i summan för staden. De personer som saknar adress redovisas som en restpost på staden. Det är personer med skyddad adress, personer som är i utlandstjänst för offentliga och privata arbetsgivare eller av annan anledning saknar känd hemvist.

Befolkning

Under 2017 bodde 949 761 personer i Stockholms stad, vilket motsvarade en ökning med 14 142 personer sett från 2016. Befolkningen i Älvsjö, Bromma och Östermalm hade den högsta procentuella ökningen, medan Skarpnäck, Norrmalm och Södermalm hade den lägsta. En del av befolkningsökningen i staden kan förklaras av ett positivt flyttnetto, det vill säga inflyttningarna är fler

än utflyttningarna. 2017 flyttade 73 478 personer in till staden och 66 388 personer flyttade ut ur staden, totalt ger det ett flyttnetto om 7 090 personer. För att vidare förklara befolkningsökningen kan man se till hur många i befolkningen som föds och avlider under ett år. I Stockholms stad föddes 13 366 barn medan det avled 6 416 personer. Det var således fler barn som föddes än personer som avled.

Befolkningsantal per stadsdelsnämnd, 2016–2017

Stadsdelsnämnd	2017	2016	Förändring antal	Förändring %
Rinkeby-Kista	49 902	49 273	629	1,3 %
Spånga-Tensta	38 865	38 236	629	1,6 %
Hässelby-Vällingby	74 826	73 445	1381	1,9 %
Bromma	79 355	77 295	2 060	2,7 %
Kungsholmen	70 529	69 748	781	1,1 %
Norrmalm	70 833	70 263	570	0,8 %
Östermalm	75 438	73 522	1916	2,6 %
Södermalm	129 738	128 684	1 054	0,8 %
Enskede-Årsta- Vantör	99 232	97 993	1239	1,3 %
Skarpnäck	46 425	46 145	280	0,6 %
Farsta	57 825	56 481	1 344	2,4 %
Älvsjö	29 112	28 141	971	3,5 %
Hägersten- Liljeholmen	88 055	87 026	1 029	1,2 %
Skärholmen	36 930	36 378	552	1,5 %
Totalt	949 761	935 619	14 142	1,5 %

Under 2017 hade Stockholms stad en befolkning som bestod av 480 264 kvinnor (50,5 procent) och 469 497 män (49,5 procent).

Fördelningen mellan kvinnor och män i stadsdelsnämnderna förhöll sig likt fördelningen som fanns i staden totalt sett.

Arbetslöshet

I oktober 2017 var den öppna arbetslösheten i Stockholm 3 procent. Den öppna arbetslösheten avser de personer som är arbetslösa och som inte deltar i något arbetsmarknadsprogram. Skillnaden mellan könen är störst i åldersgruppen 20-24 år där män oftare är arbetslösa än kvinnor. Arbetslösheten är även lägre i innerstaden.

Öppet arbetslösa som andel av befolkningen den 31 okt. 2017

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt	Innerstad
18-19	1,8%	2,2%	2,0%	1,2%
20-24	2,0%	3,1%	2,5%	1,1%
25-54	3,2%	3,2%	3,2%	1,8%
55-64	2,3%	2,9%	2,6%	2,0%
Samtliga	2,9%	3,1%	3,0%	1,8%

Siffrorna nedan visar den öppna arbetslösheten i antalet individer i respektive stadsdel

Öppet arbetslösa per 31 okt 2017

Stadsdel	18-19 år	20-24 år	25-54 år	55-64 år	18-64 år
Rinkeby-Kista	49	218	1 784	236	2 287
Spånga-Tensta	20	153	1 098	134	1 405
Hässelby-Vällingby	27	155	1 524	234	1 940
Bromma	16	46	786	151	999
Kungsholmen	.	46	567	154	767
Norrmalm	13	33	616	147	809
Östermalm	.	26	537	134	697
Södermalm	29	98	1 315	368	1 810
Enskede-Årsta-Vantör	48	138	1 598	295	2 079
Skarpnäck	20	43	656	139	858
Farsta	35	137	1 075	196	1 443
Älvsjö	8	53	334	82	477
Hägersten-Liljeholmen	33	116	1 165	184	1 498
Skärholmen	20	101	1 055	171	1 347
Hela staden	330	1 373	14 232	2 650	18 585

Siffrorna nedan visar den öppna arbetslösheten i hela staden uppdelat på kvinnor och män.

Öppet arbetslösa, Hela staden per 31 okt 2017

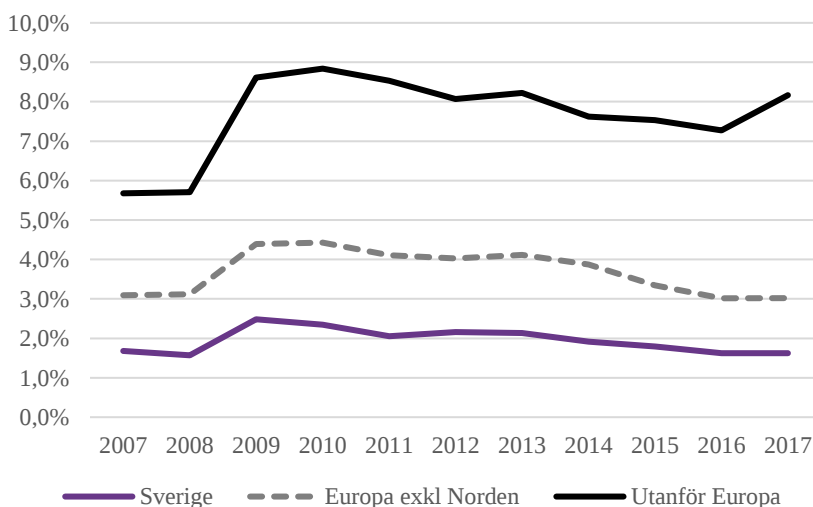
	18-19 år	20-24 år	25-54 år	55-64 år	18-64 år
Män	188	818	7 121	1 463	9 590
Kvinnor	142	555	7 111	1 187	8 995
Totalt	330	1 373	14 232	2 650	18 585

Utrikesfödda och deras etablering på arbetsmarknaden

Stockholm har de senaste decennierna haft en betydande invandring som har varit ovärderlig för regionens samlade kompetensförsörjning. I exempelvis Stockholm stads verksamheter är tredje medarbetare utrikes född. Samtidigt är utrikesfödda den grupp där arbetslösheten för närvarande ökar mest. I synnerhet har nyanlända svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

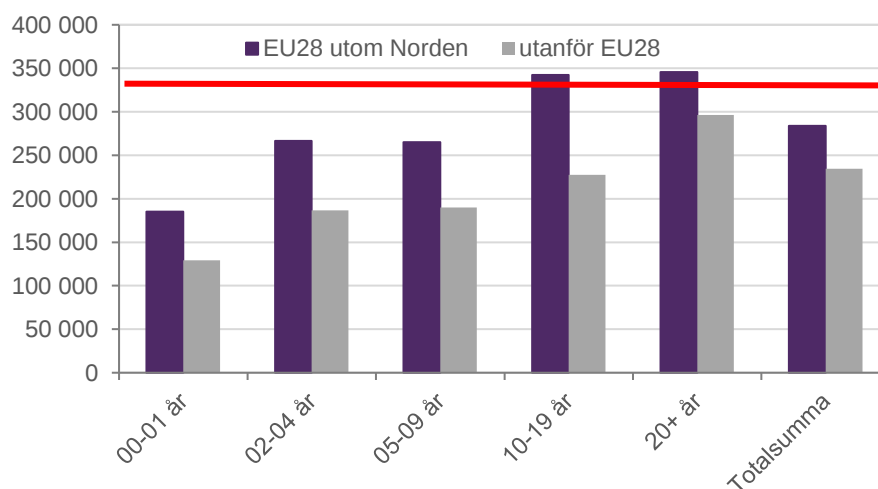
Bland utrikes födda i Stockholms stad var arbetslösheten 6,2 procent av befolkningen jämfört med 1,6 procent för inrikes födda år 2016. Förklaringarna är bland annat språksvårigheter, att många av dem som invandrar i större utsträckning gör det som skyddsbehövande snarare än som arbetskraftsinvandrare och att andelen mindre kvalificerad arbeten, med vilka det är enklare att etablera sig på arbetsmarknaden, generellt minskar. Utrikesfödda är också en heterogen grupp. Andelen arbetslösa skiljer sig tydligt åt beroende på exempelvis bakgrund, där arbetslösheten är betydligt högre bland personer födda utanför Europa jämfört med övriga delar av befolkningen.

Andel arbetslösa som andel av befolkningen i Stockholms stad beroende på födelseland

Genom att följa invandrades inkomstnivå ges också en god bild över den tid det tar att etablera sig och skaffa en egen försörjning. Medelinkomsten per invånare i Stockholms stad är cirka 350 000 kr. Av nedanstående diagram framgår medelinkomsten för invånare i staden som invandrat från ett land i EU (utom Norden) samt för invandrare från ett land utanför EU beroende på vistelsetid.

Medelinkomst per individ år 2015 beroende på härkomst och vistelsetid (20-64 år). Det röda strecket avser medelinkomsten.

Inkomsten ökar med vistelsetiden men i synnerhet för invånare från ett land utanför EU är ökningen inte särskilt stor. Under det första decenniet i Sverige har den fortfarande inte kommit över 200 000 kr, en låg inkomst motsvarande knappt 60 procent av medelinkomsten för stadens alla invånare.

Ungdomsarbetslöshet

Den öppna arbetslösheten bland unga 18-24 visar att fler män än kvinnor befinner sig i arbetslöshet. De flesta arbetslösa ungdomarna sett till antal finns i Rinkeby-Kista.

Antalet unga arbetslösa (18-24 år) i hela staden och sdn december 2017.

Stadsdel	Samtliga	Kvinnor	Män
Rinkeby-Kista	214		
Spånga-Tensta	139		
Hässelby-Vällingby	177		
Bromma	70		
Kungsholmen	37		
Norrmalm	52		
Östermalm	24		
Södermalm	125		
Enskede-Årsta-Vantör	164		
Skarpnäck	55		
Farsta	162		
Älvsjö	49		
Hägersten-Liljeholmen	96		
Skärholmen	104		
Totalt	1 605	609	996

Andelen unga arbetslösa skiljer sig mycket mellan olika delar av staden. Som högst är ungdomsarbetslösheten i Rinkeby-Kista och lägst är den på Östermalm.

Andelen unga arbetslösa i bef. 18-24 år i hela staden och sdn dec 2017.

Område	Andel
Rinkeby-Kista	4,32
Spånga-Tensta	3,60
Hässelby-Vällingby	2,92
Bromma	1,27
Kungsholmen	1,05
Norrmalm	1,25
Östermalm	0,46
Södermalm	1,71
Enskede-Årsta-Vantör	2,37
Skarpnäck	1,77
Farsta	3,90
Älvsjö	2,47
Hägersten-Liljeholmen	2,01
Skärholmen	3,05
Hela staden	2,47

Förvärvsfrekvens

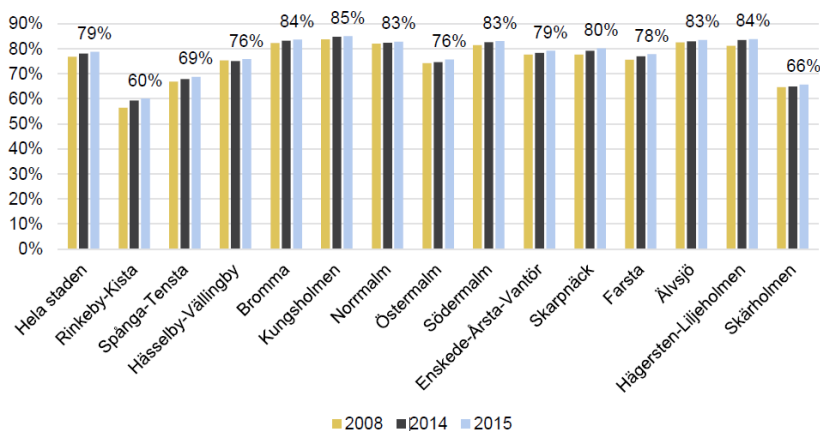
Utöver arbetslösheten är förvärvsfrekvensen intressant att undersöka. Tabellen nedan visar förvärvsfrekvensen i staden i sin helhet och på stadsdelsnämnds nivå uppdelat på kön. Statistiken visar på stora skillnader mellan stadsdelarna där omkring 52 procent förvärvsarbetar i Skärholmen och över 70 procent på Kungsholmen och Hägersten-Liljeholmen. Skillnaderna mellan män och kvinnor är också stor med omkring 4 procent i snitt.

Förvärvsarbetande befolkning 2015 (SCB/Sweco)

Stadsdel	Förvärvsarbetande 16-år			% av befolkningen 16-år		
	Kvinnor	Män	Samtl	Kvinnor	Män	Samtl
Västerort	53 192	57 629	110 821	57.3	63.1	60.2
Rinkeby-Kista	8 427	10 600	19 027	45.5	54.4	50.1
Spånga-Tensta	7 500	8 547	16 047	52.5	58.8	55.7
Hässelby-Vällingby	16 610	17 891	34 501	57.6	63.4	60.4
Bromma	20 655	20 591	41 246	66.3	70.8	68.5
Inre staden	98 523	97 576	196 099	65.7	69.6	67.6
Kungsholmen	21 453	21 315	42 768	69.1	73.9	71.4
Norrmalm	20 685	20 824	41 509	68.1	71.5	69.7
Östermalm	18 688	18 871	37 559	58.0	63.3	60.5
Södermalm	37 697	36 566	74 263	66.9	69.9	68.4
Söderort	91 435	92 145	183 580	63.6	67.5	65.5
Enskede-Årsta-Vantör	25 932	26 744	52 676	64.3	68.3	66.3
Skarpnäck	12 819	12 162	24 981	66.6	68.9	67.7
Farsta	13 768	13 952	27 720	59.0	64.0	61.4
Älvsjö	7 067	7 040	14 107	65.2	67.5	66.3
Hägersten-Liljeholmen	24 808	24 406	49 214	69.7	72.9	71.3
Skärholmen	7 041	7 841	14 882	48.9	56.0	52.4
Hela staden	243 291	247 760	491 051	62.8	67.0	64.9

För att ge en överblick över utvecklingen har förvärvsfrekvenserna per stadsdelsområde och dess förändring från 2008 till 2015 analyserats. Förvärvsfrekvensen är här definierad som andelen som är förvärvsarbetande 20–64 år. Som visas i figuren nedan är skillnaderna i förvärvsfrekvens mellan stadsdelsområdena stora, samtidigt som förändringarna är relativt små sedan år 2008. Förvärvsfrekvensen i hela staden var 79 procent år 2015, vilket är svag ökning sedan år 2008 och sedan år 2014.

Figur 2 Förvärvsfrekvens för personer 20-64 år i Stockholms stad och stadens stadsdelsområden 2008, 2014 och 2015.

Utbildningsnivå

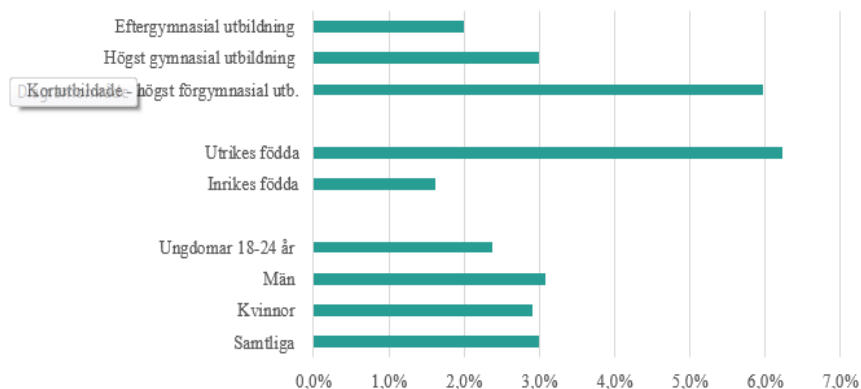
Stockholms arbetsmarknad präglas i hög grad av arbeten med stort kunskapsinnehåll och är inriktade mot kvalificerad tjänsteproduktion. Utbildning har fått en allt större betydelse för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och de som inte har gymnasieutbildning får allt svårare att få ett arbete med trygga villkor. För personer med slutförd eftergymnasial utbildning var år 2016 andelen sysselsatta 85 procent i Stockholms stad medan motsvarande siffra för personer med högst grundskoleutbildning var 59 procent.

Andelen invånare utan gymnasieutbildning – kortutbildade – har minskat i samtliga stadsdelsområden de senaste 15 åren men skillnaderna mellan olika delar av staden är fortfarande stora. På Järvafältet och i Skärholmen har drygt var femte invånare i åldern 20-64 år en utbildning motsvarande högst nioårig grundskola, innanför tullarna högst var tjugonde invånare.

Stadsdel	Grund skola	Gymnasial utbildning	Efter-gymnasial utbildning	Uppgift saknas	Totalt
Rinkeby-Kista	9 530	13 000	11 454	2 704	36 688
Spånga-Tensta	6 713	9 546	9 598	1 430	27 287
Hässelby-Vällingby	9 518	20 773	20 731	1 909	52 931
Bromma	5 925	17 098	32 289	1 337	56 649
Kungsholmen	3 592	14 592	36 082	1 471	55 737
Norrmalm	3 854	13 900	36 525	1 679	55 958
Östermalm	3 637	13 166	38 073	2 073	56 949
Södermalm	8 796	28 948	61 208	2 210	101 162
Enskede-Årsta-Vantör	10 988	27 534	33 238	2 398	74 158
Skarpnäck	4 410	11 205	18 446	897	34 958
Farsta	7 007	16 396	16 690	1 061	41 154
Älvsjö	2 672	6 957	9 701	441	19 771
Hägersten-Liljeholmen	6 849	20 844	37 188	1 477	66 358
Skärholmen	6 261	9 898	8 642	1 686	26 487
(Stockholm kn rest)	915	952	576	259	2 702
Hela staden	90 667	224 809	370 441	23 032	708 949

Arbetsmarknaden är som nämnts stark i Stockholm. Men samtidigt är arbetsmarknaden tudelad, vissa grupper har det svårare med en högre arbetslöshet. Däribland utmärker sig lågutbildade som en grupp som har särskilt svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Öppet arbetslösa som andel av bef. fördelat på grupper i Stockholm 2016

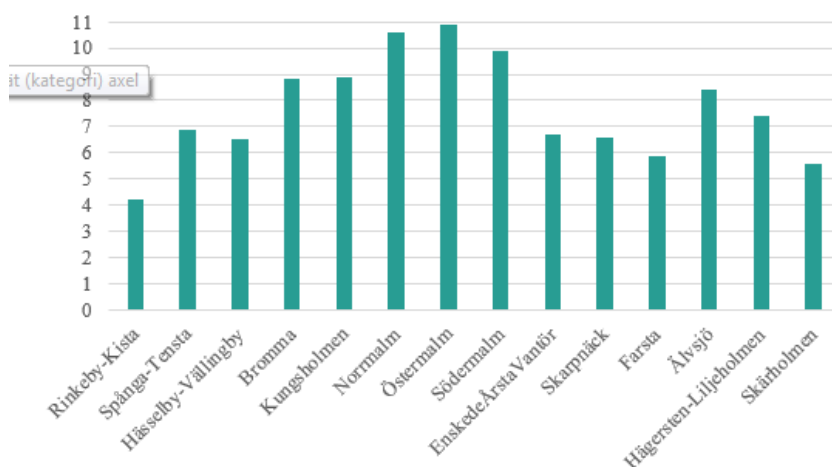

Företagande

Städer erbjuder en viktig grogrund för företag och tenderar att attrahera både idéer och kompetent arbetskraft och är noder för innovation och entreprenörskap. Samtidigt ökar segregationen i framgångsrika städer såsom Stockholm. Den urbana miljöns utformning spelar en betydande roll för näringslivet och förutsättningarna att etablera företag. Ett områdes befolkningstäthet och flöden, kollektivtrafik och transportmöjligheter samt närhet till andra arbetsplatser och övriga urbana verksamheter har betydelse för möjligheten att etablera nya företag. Stadsplaneringen kan därför främja förutsättningarna för att fler företag ska startas och kunna utvecklas på ett hållbart sätt i en stadens alla delar.

När det gäller de som driver företagen – företagarna – finns också skillnader i förutsättningar. Det är generellt fler inrikes födda som driver företag i staden (9 procent) jämfört med utrikes födda (6 procent). I övriga riket är proportionerna de omvända. Det enda stadsdelsområde där det är relativt fler utrikes födda än inrikes födda som driver företag är Rinkeby-Kista.

Andel (%) företagare per stadsdelsområde 2000-2012

3. Arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad

Arbetsmarknadsnämndens övergripande uppdrag är att stötta människor till arbete och högre studier samt att sammanföra stadens resurser med inriktning mot arbetsmarknad. Nämnden ansvarar för att tillhandahålla arbetsmarknadsinsatser samt för stadens vuxenutbildning bestående av utbildning i svenska för invandrare, grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning (komvux), särskild utbildning för vuxna (särvux) samt stadens yrkeshögskoleutbildningar (yh). Därutöver ansvarar nämnden bland annat även för stadsövergripande samordning för de målgrupper som inte omfattas av Jobbtorg Stockholm, skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) och samordning och utveckling av stadens arbete med feriejobb för ungdomar.

4. Omvärldsförändringar

Stockholms stad och länet har en växande befolkning och utgör landets starkaste tillväxtregion. Den växande befolkningen påverkar i sig inte nämndens verksamheter i någon omfattning. Utvecklingen på arbetsmarknaden är däremot av stor betydelse för nämndens verksamheter liksom förändringar vad gäller behovet av försörjningsstöd. Arbetsmarknadens snabbt ökande krav på att arbetskraften ska vara välutbildad har stor påverkan och ställer stora krav på de insatser som görs för grupper som idag har en svag ställning på arbetsmarknaden. En viktig faktor för de kommande åren är att en stor andel av den stora grupp nyanlända som kom hösten 2015 kommer att lämna etableringen. Ökade insatser från stadens sida kan då krävas för att inte fler personer ska bli långvarigt arbetslösa och bli beroende av försörjningsstöd.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

Den svenska ekonomin står sig fortsatt stark och följer tendensen i den globala ekonomin där ekonomin väntas växa med 3,8 procent 2018 (arbetsförmedlingen 2017). Den goda konjunkturen bedöms fortsätta under 2018 men i något lägre takt än under de senaste åren. I Stockholms län har antalet sysselsatta under det senaste året ökat med 24 000 personer (länsstyrelsen 2018). Under 2018 förväntas sysselsättningen öka med ytterligare 23 000 personer. Samtidigt med den goda sysselsättningstillväxten förväntas antalet arbetslösa i länet öka. Till allra största delen kommer ökningen bestå av nyanlända som skrivs in i arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. I och med det stora tillskottet av arbetskraft på arbetsmarknaden

kommer den relativa arbetslösheten ligga i stort sett still. Även ungdomsarbetslösheten är i stort sett oförändrad på ett års sikt. Under 2018 förväntas den totala arbetslösheten (ink. deltagande i arbetsmarknadsprogram/insatser) öka till 5,9 procent. Det får ses som ett gott läge på arbetsmarknaden när andelen inskrivna arbetslösa ökar endast marginellt, samtidigt som den registrerade arbetskraften ökar kraftigt med 55 000 personer under de kommande tre åren.

Födelseland och utbildning är de två tydligaste faktorerna som påverkar arbetslösheten på Stockholms arbetsmarknad. Arbetslösheten bland inrikes födda i Stockholms län är 3,1 procent medan motsvarande siffra för utrikes födda är 14,3 procent. Utrikes födda kvinnor deltar i lägre grad i arbetskraften och har en klart lägre sysselsättningsnivå än vad männen har. Utbildningsnivån har än större betydelse för skillnaderna i arbetslöshet mellan olika grupper. För personer med slutförd gymnasieutbildning är arbetslösheten 5,2 procent, för personer med eftergymnasial utbildning 4,4 procent och arbetslösheten för personer med högst grundskoleutbildning är 17,9 procent. Arbetsförmedlingen kan även se att faktorerna utrikes födda och låg utbildningsnivå ofta korrelerar.

Ytterligare en grupp som tydligt sticker ut är gruppen med funktionsnedsättning. Det är en av de mest utsatta grupperna på arbetsmarknaden oavsett konjunkturläge. Svårigheten när det gäller gruppen är att många med funktionsnedsättning inte syns i statistiken då många inte kodats som funktionsnedsatta hos arbetsförmedlingen. Utredningar inom området visar dock att enbart 23 procent av män med funktionsnedsättning i åldersgruppen 20-25 år uppger att de arbetar heltid, vilket står i skarp kontrast till att hela 44 procent utan funktionsnedsättning gör det. Det verkar även finnas en fördröjning i etableringsprocessen för unga män med funktionsnedsättning, där 9 procent i åldern 20-25 år uppger att de är gymnasieelever, medan enbart 1 procent bland män i samma ålder utan funktionsnedsättning gör det. Bland kvinnor med funktionsnedsättning i samma ålderskategori är det enbart en sjättedel som studerar och en sjättedel som arbetar heltid, vilket kan jämföras med att cirka en tredjedel tjejer utan funktionsnedsättning studerar och ytterligare en tredjedel arbetar heltid (*Unga med funktionsnedsättning, Fokus 17:2, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*).

Arbetsförmedlingen identifierar tre tydliga utmaningar för Stockholms läns arbetsmarknad framöver. Dessa är utrikesföddas inträde på arbetsmarknaden, effektiv matchning och att motverka långa tider i arbetslöshet. Utmaningarna avser hela arbetsmarknaden

i länet men gäller i högsta grad även för arbetsmarknadsnämndens arbete.

Förvaltningen vill i sammanhanget understryka att arbetslöshets-talen ger en god bild av utvecklingen på arbetsmarknaden men ger däremot ingen adekvat bild vad gäller situationen på hela arbetsmarknaden. Här är sysselsättningsgrad ett betydligt mer informativt mått. I Stockholm varierar sysselsättningsgraden mellan olika stadsdelar från 56,5 procent i Rinkeby-Kista till 83,2 procent i Kungsholmen (*Förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande befolkning, 16-64 år, efter aktivitet 2015, SCB/Sweco*). För att höja förvärvsfrekvensen i områden med lägst förvärvsfrekvens krävs långsiktigt arbete där tillgången till anpassad utbildning och ett uppsökande och motiverande arbete riktat till grupper som står helt utanför arbetsmarknaden utgör viktiga delar.

Sett över en längre tidsperiod har efterfrågan på arbetskraft mätt som antalet nyanmällda platser hos Arbetsförmedlingen ökat kraftigt, vilket återspeglar staden och länets goda konjunktur-utveckling. Från år 2011 till 2016 fördubblades det genomsnittliga antalet nyanmällda platser per månad i staden. Även år 2017 var nyanmällda platser mycket högt ur ett historiskt perspektiv, samtidigt som en tydlig inbromsning har skett och antalet nyanmällda platser har minskat något i jämförelse med år 2016.

Efter en trend med minskande arbetslöshet sedan finanskrisen år 2009 har utvecklingen stagnerat år 2017. Andelen av befolkningen (20–64 år) i program med aktivitetsstöd har fortsatt minska, och stagnationen förklaras därmed av en ökning av andelen i öppen arbetslöshet. Ökningen är tydligast i yttre stadens stadsdelsområden och kan sägas vara förväntad då en stor grupp nyanlända inträder på arbetsmarknaden, vilket innebär att arbetslösheten bedöms fortsätta öka även år 2018. Icke desto mindre torde detta utgöra den största utmaningen på stadens arbetsmarknad, framförallt i kombination med en efterfrågan på arbetskraft som i hög utsträckning är riktad mot högkvalificerad arbetskraft.

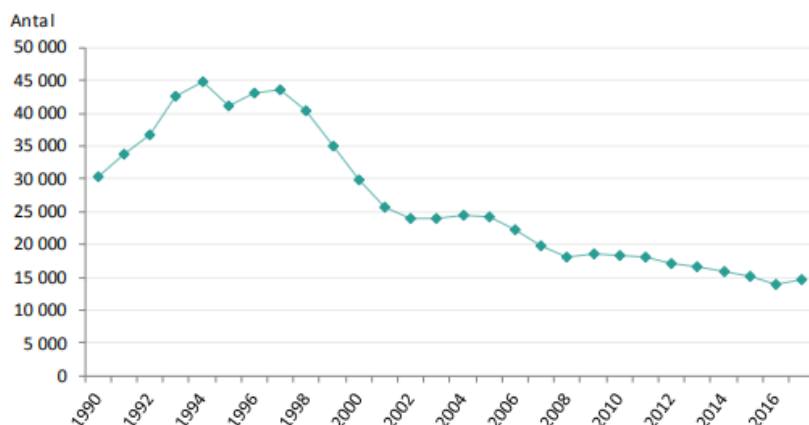
För en utförligare analys av utvecklingen på arbetsmarknaden i Stockholm och stadens stadsdelar se den bifogade Tillväxtrapporten (Bilaga 1).

Utvecklingen vad gäller försörjningsstöd

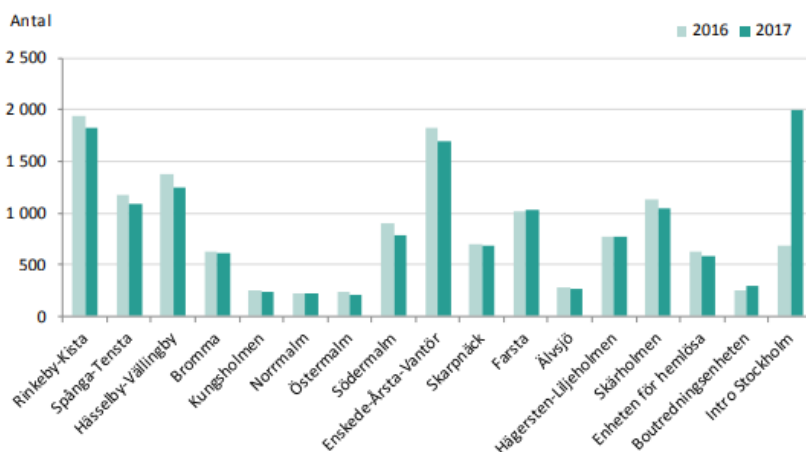
Stadens kostnader för försörjningsstöd är på en historiskt sett låg nivå vilket bland annat kan antas vara direkt kopplat till stadens goda arbetsmarknadsläge. Behoven hos de som uppbär försörjningsstöd har dock förändrats. En allt större andel har andra försörjningshinder än enbart arbetslöshet vilket i sig påverkar vilken typ av insatser som behövs.

Omkring 20 procent (knappt 2 000 personer i staden) har ekonomiskt bistånd med arbetshinder sociala skäl och 21 procent (drygt 2 000 personer i staden) är sjukskrivna med läkarintyg. Således har en stor andel vuxna med försörjningsstöd andra försörjningshinder än arbetslöshet som innebär att de inte direkt står till arbetsmarknadens förfogande.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd i staden 1990 – 2017

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd per stadsdelsförvaltning 2016 och 2017

Nyanlända

Under 2015 sökte 163 000 människor asyl i Sverige, varav drygt 35 000 ensamkommande barn. Att antalet asylsökande nu minskat innebär inte att utmaningen för mottagandet av nyanlända är över. Många har fått eller väntas få uppehållstillstånd och ska etablera sig i Sverige på ett bra sätt. För såväl arbetsförmedlingen som kommunerna innebär det nya utmaningar. Vuxenutbildningen och arbetsmarknadspolitiken måste klara att tillvarata och komplettera kompetensen hos det stora antal nyanlända som förväntas delta i etableringsuppdraget.

Migrationsverkets planeringsantagande för mottagandet 2018 är 24 000 med ett spann på mellan 19 000 – 33 000 asylsökande, vilket innebär en sänkning utifrån tidigare prognoser (*Migrationsverket 2017-10*). Planeringsantagandet för antalet ensamkommande barn är 1 500 personer.

I september 2017 var drygt 6 600 nyanlända mellan 16-64 år folkbokförda i Stockholms stad inskrivna på arbetsförmedlingen, varav ca. 4 400 deltog i etableringsuppdraget. För 2018 är länsstyrelsens prognos att Stockholm totalt kommer att ta emot 3 480 nyanlända varav 2 400 nyanlända över 20 år som kan ingå i arbetsförmedlingens etableringsprogram. Utöver det kommer det anhöriga till de nyanlända och övriga invandrade som redan bor i staden. Denna grupp är mycket svår att beräkna.

Ny lagstiftning och nya regelverk

Studiestartsstöd

Ett nytt rekryterande studiestartsstöd infördes i juli 2017 inom ramen för Kunskapslyftet. Stödet riktar sig till arbetslösa som är 25-56 år och som behöver skaffa sig grundskole- eller gymnasiekompetens för att kunna få ett arbete. Centrala studiestödsnämnden (CSN) har i uppdrag att räkna fram årliga kommun-tal baserat på antal invånare i kommunen, utbildningsnivå och arbetslöshet. För 2018 kommer det maximalt att kunna beviljas ca 800 studiestartsstöd till invånare i Stockholms stad. Fördelningstalet för 2019 och framåt är oklart. Stödet förväntas påverka efterfrågan på vuxenutbildning inom kommunen.

Ökat antal statligt finansierade yrkesutbildningar

Regeringen gör i budgeten för 2018 flera satsningar som påverkar arbetsmarknadsnämnden för flera år framöver. Antalet statligt finansierade yrkesutbildningar ökar med 1 100 nya platser inom Yrkehögskolan och 7 750 inom Yrkesvux.

Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ersattes den 1 januari 2018 med *lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare*. Regelverket för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet harmoniseras med det regelverk som gäller för övriga arbetsökande. Rätten till etableringsplan har tagits bort och ersatts med anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program. En handlingsplan ska upprättas och individens behov ska vara styrande för vilka insatser individen erbjuds. Ett uttalat mål är att fler ska studera inom kommunal vuxenutbildning under etableringstiden.

Utbildningsplikt för nyanlända i etableringen

Utbildningsplikten infördes 1 januari 2018 och innebär att alla nyanlända som tar del av arbetsförmedlingens etableringsinsatser

och bedöms vara i behov av utbildning för att bli anställningsbara ska anvisas till reguljär utbildning. Det avser studier vid kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare samt på grundläggande eller gymnasial nivå. Det avser dessutom särskild utbildning för vuxna eller motsvarande utbildning inom folkhögskola. Det är individen tillsammans med kommunen som bedömer vad den individuella studieplanen ska innehålla. Personer som sedan tidigare är i etableringen berörs inte av beslutet om de inte får ett nytt beslut i sitt ärende. I februari 2018 var det 4400 personer som var inskrivna vid arbetsförmedlingens etablering i Stockholm, varav knappt 400 personer hade fått beslut efter den 1 januari 2018. Beslutet förväntas öka behovet av vuxenutbildning. Schablonersättningen till kommunerna för mottagande av nyanlända höjs från och med 2018 för att täcka de ökade kostnader som antas bli följden av utbildningsplikten.

Dua – Delegationen för unga och nyanlända till arbete

DUA har i uppdrag att främja statlig och kommunal samverkan i syfte att utveckla gemensamma lösningar som leder till att fler unga och nyanlända kommer i arbete. Staden tecknade avtal om samverkan med arbetsförmedlingen omkring nyanlända i februari 2018, sedan tidigare (2015) fanns ett avtal avseende unga arbetslösa. Avtalet innebär att staden och arbetsförmedlingen förbinder sig att samverka omkring kartläggning och vägledning för den nyanlände samt att utveckla yrkesspår som ska leda till att fler nyanlända snabbt kommer i arbete. Ambitionen från arbetsmarknadsnämndens sida är att de yrkesspår som redan tagits fram ska kunna användas för detta syfte och att fler spår successivt ska utvecklas. Då DUA underlättat kommunernas arbete och samverkan med arbetsförmedlingen förlängde regeringen den 17 maj 2018 DUAs uppdrag till februari 2021.

Övriga regler avseende nyanlända

Sommaren 2019 upphör den tillfälliga lagen om tidsbegränsade uppehållstillstånd för nyanlända som infördes 2016. Lagen har inneburit att nyanlända (kvotflyktingar undantaget), i huvudsak beviljats tidsbegränsade uppehållstillstånd i stället för permanenta. Lagen reglerar också villkor som ska uppfyllas för att möjliggöra familjeåterförening. Ett tillägg till lagen som reglerar uppehållstillstånd för vissa ungdomar som studerar på gymnasienivå infördes juni 2017. Om inga nya beslut fattas återgår regelverket sommaren 2019 till tidigare regler enligt utlänningslagen. Mycket tyder på att den tillfälliga lagen om tidsbegränsade uppehållstillstånd för nyanlända kommer att permanentas under 2018.

Den tillfälliga lagen och viss kompletterande lagstiftning i anslutning till den tillfälliga lagen, inte minst vad gäller ungas rätt

till uppehållstillstånd kopplat till gymnasiestudier, har medfört utmaningar för staden. Viss lagstiftning träder i kraft så sent som 2018 även om det är oklart vad som händer 2019. En sådan förändring är att regeringen har föreslagit att fler ensamkommande unga som drabbats av långa handläggningstider ska få en ny möjlighet till tillfälligt uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2018. Fortfarande finns otydligheter vad gäller ansvarsfördelning och finansiering.

De olika regelförändringar gällande nyanlända som kommit sedan 2016 har försvårat för stadens medarbetare att förhålla sig till regelverket. Regelverket är snårigt och olika regelverk står delvis mot varandra.

Introduktionsjobb

Med syfte att förenkla och skapa ett mer kraftfullt stöd införs anställningsstödet introduktionsjobb. Det nya anställningsstödet ersätter de tidigare insatserna särskilt anställningsstöd, förstärkt särskilt anställningsstöd, instegsjobb samt traineejobben. Förändringen trädde i kraft den 1 januari 2018.

5. Stadens prioriterade målgrupper

Som konstaterats utvecklas arbetsmarknaden positivt och de flesta stockholmare med en gymnasieutbildning kommer glädjande nog snabbt ut i arbete för närvarande. Samtidigt ökar svårigheterna för kortutbildade, nyanlända, unga kortutbildade, kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden och personer med funktionsnedsättning. Hushåll i Stockholm som uppbär försörjningsstöd har en alltmer komplex problematik och skillnaderna mellan olika delar av staden vad gäller förvärvsfrekvens är fortsatt stora och bekymmersamma. Otryggheten växer i delar av staden kopplat till arbetslöshet och känsla av utanförskap. Sammantaget innebär detta att nämndens målgrupper inom såväl Jobbtorg Stockholm som vuxenutbildningen förändras och målgruppernas behov blir större och alltmer komplexa.

Nyanlända

För att möta nyanländas behov av ett socialt stöd under den första etableringstiden har stadsdelsnämnderna fått i uppdrag att erbjuda socialt stöd och arbetsmarknadsnämnden har fått i uppdrag att samordna arbetet. Uppbyggnadsarbetet pågår under 2018. Inför 2019 bedömer nämnden att ett utvecklat socialt stöd kommer att medföra stora behov av språkkompetens och tolkar. Kostnaderna

för detta faller på respektive stadsdelsnämnd och kan komma att bli betungande för nämnder med ett stort antal nyanlända i befolkningen.

En hög andel i den totala gruppen nyanlända i Stockholms stad, ca. 43 procent, har endast förgymnasial utbildning, d.v.s. har gått i skola i högst 10 år i sitt hemland. Inom etableringsuppdraget är andelen med kort utbildningsbakgrund något högre, 48 procent. Omkring 22 procent av samtliga nyanlända har en gymnasial utbildning från sitt hemland, men det är oklart hur många som har kunskaper som motsvarar ett nationellt- eller ett yrkesprogram på gymnasienivå. Omkring 35 procent av de nyanlända har utbildning på eftergymnasial nivå. Utbildningsnivåerna skiljer sig inte nämnvärt mellan kvinnor och män, men antalet kvinnor som helt saknar formell grundläggande utbildning är större än antalet män (399 kvinnor jämfört med 270 män).

Kartläggningen som arbetsmarknadsförvaltningen gjort för Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) visar på många unga i arbetsför ålder i målgruppen. Drygt 40 procent är i åldern 18-29 år, ca. 37 procent är mellan 30-39 år, ca. 15 procent är 40-49 år och ca. 7 procent är över 50 år. Åldersfördelningen för gruppen i etableringsuppdraget följer samma mönster som i den totala gruppen.

De kartläggningar som har genomförts visar på ett glapp mellan de nyanländas kompetenser och arbetsgivarnas krav. Det är dock viktigt att betona att det framförallt gäller för kortutbildade nyanlända. Kort utbildning är i Stockholmsregionen den enskilt största riskfaktorn på arbetsmarknaden. Även andra kortutbildade som till exempel unga som inte avslutat sin gymnasieutbildning har en mycket utsatt situation. Det framgår tydligt av arbetsförmedlingens analys av läget på arbetsmarknaden där en del av de utmaningar som finns kring matchningen definieras som en kompetensbrist snarare än en arbetskraftsbrist (*Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017, Stockholms län. Prognos för arbetsmarknaden 2017-2018. Sid. 31-32. arbetsförmedlingen 2017*). I detta läge blir matchning till jobb genom utbildning allt viktigare för att möta efterfrågan inom de växande yrkeskategorierna. För att säkra den framtida kompetensförsörjningen av personal krävs åtgärder som rustar den tillgängliga arbetskraften med utbildning och de kompetenser som idag krävs för en hållbar etablering på arbetsmarknaden.

Trots en hög andel kortutbildade inom gruppen nyanlända är det få som inom ramen för etableringsuppdraget läser yrkesutbildningar eller fristående kurser på gymnasial nivå. För att fler ska välja att studera krävs det ett mer omfattande samarbete mellan arbets-

förmedlingen och Stockholms stad kring studie- och yrkesvägledning, motivationshöjande insatser, rekrytering till studier samt anpassade utbildningssatsningar som bättre kan fånga upp de relativt kortutbildade, d.v.s. de som saknar en fullständig gymnasial utbildning. Ytterligare ett utvecklingsområde är att stärka samverkan mellan vuxenutbildning och näringslivet för att bidra till att skapa fler utbildningar där deltagarna har en nära kontakt med arbetsgivare under hela utbildningens gång. Även ett jämställdhetsperspektiv bör integreras i arbetet då resultatet av kartläggningen av målgruppen tyder på att det finns traditionella könsmönster i valet av yrke.

Nämnden har tecknat en lokal överenskommelse med arbetsförmedlingen om fördjupad samverkan kring nyanländas etablering utifrån den modell som är framtagen av DUA, Delegationen för unga och nyanlända till arbete, som gäller för åren 2018- 2020. Syftet är att genom fördjupad samverkan förkorta etableringstiden för nyanlända på arbetsmarknaden. Överenskommelsen innebär för stadens del ett utökat behov av att kunna tillhandahålla studie- och yrkesvägledning för nyanlända i ett tidigt skede av deras etablering. Det är en förutsättning för att nyanlända ska kunna anvisas till utbildning inom ramen för utbildningsplikten som utgår från den enskildes förutsättningar och behov. Det är också en förutsättning för att nyanlända ska kunna erbjudas jobbspår som ökar förutsättningarna för en snabb etablering på arbetsmarknaden.

Under 2018-2019 kommer alltfler av de nyanlända som kom i samband med den stora flyktingvågen 2015 att ha gått klart sin tid i etableringen. En stor grupp av dessa bor i tillfälliga boenden som staden tillhandahållit inom ramen för sitt boendeansvar för kommunanvisade nyanlända. Flera stadsdelsförvaltningar har påtalat behovet av särskilda stödinsatser från stadens sida för att påskynda etableringen på arbetsmarknaden för fler nyanlända.

Jobbtorg Stockholm har under 2017/2018 påbörjat arbete med att på försök samverka med vissa stadsdelsnämnder omkring särskilda stödinsatser för nyanlända på stadens boenden för att påskynda arbetsmarknadsetableringen och därmed öka deras möjligheter att kunna flytta till annat och mer permanent boende. I samverkan med vissa stadsdelar har även en inventering gjorts av nyanlända som uppbär kompletterande försörjningsstöd för att även för denna grupp erbjuda ett utökat stöd att komma ut på arbetsmarknaden. Denna typ av insatser kommer på försök att erbjudas under 2018 men kan inte erbjudas fullskaligt för alla som skulle kunna vara aktuella för insatsen.

I samband med *Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021* föreslogs att nämnden får i uppdrag att:

- I samverkan med stadsdelsnämnderna erbjuda ett fördjupat stöd för boende på stadens tillfälliga boende för kommun-anvisade i syfte att påskynda deras etablering och integrering i samhället.
- I samverkan med stadsdelsnämnderna och arbetsförmedlingen erbjuda ett fördjupat stöd för nyanlända med kompletterande försörjningsstöd för att påskynda deras etablering. Stadens insatser ska inte ersätta arbetsförmedlingens insatser inom etableringen utan erbjuda ett kompletterande stöd inom ramen för samverkan med arbetsförmedlingen.
- I samverkan med arbetsförmedlingen fördjupa samverkan med arbetsgivare inom de yrkesspår och kombination-sutbildningar som nämnder erbjuder till nyanlända för att öka förutsättningarna för att yrkesspårerna ska leda direkt till arbete.
- Utöka andelen Stockholmsjobb/Extratjänster inom staden som erbjuds till nyanlända - så kallade Etableringsjobb. Detta förutsätter förstärkning av den språkstödjande verksamhet som nämnden tillhandahåller för att stödja såväl nyanlända som de arbetsplatser som erbjuder Etableringsjobb.

Utökat stöd till ensamkommande unga. Jobbtorg Stockholm har under 2018 i mindre skala utvecklat stödinsatser för ensamkommande unga. En utredning visar att gruppen består av omkring 1300 unga - antalet förändras dock löpande. Utredningen visade vidare ett stort behov av stöd parallellt med studier för att öka ungdomarnas förutsättningar att klara studierna och få ett fäste på arbetsmarknaden. Jobbtorgen har utformat ett erbjudande om stöd i form av gruppverksamhet samt möjligheter för stadsdelarna att i mindre omfattning remittera ungdomar till jobbtorg för stöd parallellt med studierna - i första hand inför övergång till vidare studier eller till arbete. Förvaltningen bedömer att det finns stora behov av att erbjuda en större grupp ensamkommande stöd parallellt med studierna för att förebygga utanförskap, och för att öka möjligheterna till självförsörjning efter studierna.

Unga vuxna utanför arbetsmarknaden

Ungdomsarbetslösheten har sjunkit stort de senaste åren men samtidigt är det fortsatt många unga som står utanför arbete och studier och etableringsåldern på arbetsmarknaden är hög.

Ett stort antal unga i Stockholm varken arbetar eller studerar. I åldern 16-24 år gäller det 7,4 procent och i åldern 25-29 år 10 procent av målgruppen. Utrikesfödda är överrepresenterade i

målgruppen, bland dem gäller det 15 procent i åldern 16-24 år och 20 procent i åldern 25-29 år enligt siffror från SCB 2014. Bland den grupp unga som varken arbetar eller studerar i Stockholm beräknas omkring hälften sakna fullständig gymnasieutbildning.

Kartläggningar som har gjorts visar att risken att hamna i arbetslöshet är ojämnt fördelat mellan olika grupper av unga och att det finns en överrepresentation av utrikesfödda. Det är också vanligare att unga med en lägre utbildningsgrad, unga med korttidsutbildade föräldrar och unga med funktionsnedsättningar har svårare att etablera sig i arbetslivet.

Ungdomar som tidigare hade möjlighet att söka arbete direkt efter grundskolan måste idag gå klart en gymnasieutbildning för att möta kraven på arbetsmarknaden. Samtidigt har skolsegregationen ökat och de elever som har det svårt i skolan har fått det ännu svårare. De finns också starka samband med elevernas socioekonomiska bakgrund. Elever från socioekonomiskt utsatta miljöer presterar sämre än sina mer välbeställda kamrater (*Unga vuxna som varken arbetar eller studerar i Sverige, LO, februari 2015*).

SCB uppskattar att runt 40 procent av de arbetslösa i åldern 20-24 år inte är inskrivna på arbetsförmedlingen vilket försvårar för samhället att hjälpa dessa att komma närmare den reguljära arbetsmarknaden. Samtidigt löper unga som inleder vuxenlivet i arbetslöshet och inte ser några jobbmöjligheter stor risk att sluta söka arbete.

Som en följd av ovanstående beskrivning samt det utökade uppsökande arbetet ser arbetsmarknadsnämnden en ökning av unga som tillhör en eller flera av de mer utsatta målgrupperna och av unga med någon typ av psykosocial problematik bland Jobbtorgs aspiranter. För dessa unga är det av stor vikt att erbjuda ett individuellt utarbetat stöd mot arbete eller studier som tar hänsyn till hela deras livssituation och som innefattar långt gående samverkan med andra aktörer i staden, samt med landsting och arbetsförmedlingen.

Utifrån Stockholms befolkningsprognos 2017 väntas antalet unga i gymnasieåldern, 16-19 år, öka med ca 11 500 unga mellan 2016 och 2025. Det innebär att antalet unga att söka upp inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret förväntas fortsätta att öka avsevärt, vilket ställer krav på ökade personalresurser. Staden ser gemensamt stora behov av att göra ytterligare insatser på Järnvälfältet exempelvis genom medverkan i Campus Tensta, samarbete med Fryshuset och samlokalisering med arbetsförmedlingen. Nämnden planerar att utveckla arbetet för denna målgrupp genom särskilt stöd för att

komma tillbaka in i studier, se vidare under avsnittet Campus Tensta.

Arbetsmarknadsnämnden har ett omfattande arbete mot unga bland annat inom ramen för DUA vilket underlättat samverkan med arbetsförmedlingen. Nämnden har ett uppdrag att arbeta uppsökande för att nå unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar och saknar känd aktivitet. Det har vidareutvecklats genom projektet SUVAS som löper fram till mars 2019 och är delfinansierat av europeiska socialfonden. Projektet har hittills lett till att drygt 1000 unga har valt att skriva in sig på Jobbtorg Stockholm (period juni 2016 - december 2017). Majoriteten dem som avslutats från Jobbtorg har gått vidare till arbete eller studier. Med hänvisning till de goda resultaten föreslår nämnden att SUVAS implementeras i ordinarie verksamhet.

Nämnden bedömer även att det uppsökande arbetet för att nå unga är ett viktigt bidrag till stadens trygghetsskapande åtgärder i och med att unga i kriminalitet eller i riskzonen för kriminalitet fångas upp genom det uppsökande arbetet.

Nämnden ser behov av att utveckla arbetslagsanställningar och andra typer av särskilda insatser för en del av gruppen unga vuxna som nås av nämndens uppsökande arbete. Framförallt behövs insatser som kan kombinera praktisk utbildning med teoretiska delar för att stärka de ungas långsiktiga ställning på arbetsmarknaden. I Danmark finns sedan många år ett koncept med så kallade Produktionsskolor för unga 16-25 år som inte fullföljt gymnasiet. Syfte med produktionsskolorna är att motivera till studier samt förbereda för arbetsmarknaden. Eleverna erbjuds möjlighet att lära inom ramen för ett arbetsliknande koncept. Parallellt med praktiskt lärande läggs starkt fokus på vägledning och motiverande insatser. Eleverna har även möjlighet att läsa kärnämnen. Förvaltningen föreslår att staden utreder om hela eller delar av produktions-skolornas koncept skulle kunna utgöra en del i utvecklingen av introduktionsprogrammen i ungdomsgymnasiet, utgöra inslag i vuxenutbildningen samt vara en del i att utveckla arbetsmarknads-insatser för målgruppen.

Personer med funktionsnedsättning

Enligt SCB:s undersökning av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning anger 10 procent av befolkningen i åldern 16–64 år att de har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utbildningsnivån bland personer med funktionsnedsättning är lägre än i befolkningen totalt, en större andel har endast förgymnasial utbildning än befolkningen i helhet och en mindre andel har eftergymnasial utbildning. Även

sysselsättningsgraden är lägre. Bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är sysselsättningsgraden 59 procent jämfört med 79 procent i befolkningen som helhet. Arbetslösheten låg under 2017 på 7 procent totalt och på 10 procent bland personer med funktionsnedsättning.

Bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som inte är sysselsatta uppger 66 procent i SCBs undersökning att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick stöd och olika typer av anpassningar. Det är också arbetsmarknadsförvaltningens erfarenhet att många fler kan delta i arbetslivet med rätt stöd. Förvaltningen ser ett stort behov av att erbjuda utökat stöd och anpassa sina verksamheter både inom vuxenutbildningen och inom Jobbtorg Stockholm för att fler med funktionsnedsättning utifrån sina förutsättningar ska kunna delta i utbildning och i arbetslivet.

Bland personer som har daglig verksamhet bedömer till exempel socialstyrelsen att cirka tio procent skulle kunna klara av ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden, vilket för Stockholms del rör sig om cirka 250 personer. Personer med varaktig funktionsnedsättning på grund av psykisk ohälsa är en annan målgrupp som förvaltningen ser behov av att rikta insatser till. Behovet av samverkan med andra myndigheter och samordningsförbundet är stort dels utifrån att många har behov av insatser från flera myndigheter men också för att dessa grupper riskerar att falla mellan stolarna och inte få det stöd de behöver.

För att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma in på arbetsmarknaden kommer staden att delta i projektet *Fler vägar in - breddad rekrytering* som drivs av Sveriges kommuner och landsting med finansiering från Europeiska socialfonden och som syftar till att ta fram kompletterande tjänster i välfärden utifrån verksamheternas behov och matcha dessa mot individer med funktionsnedsättning som idag står utanför arbetsmarknaden.

Staden behöver inom ramen för samordningsförbundet utveckla möjligheterna till arbetslivsinriktad rehabilitering för personer som tillhör LSS och socialpsykiatriens målgrupp så att de i större utsträckning lyckas få och behålla ett arbete. Målsättningen ska vara att öka övergångar från daglig verksamhet och stadens sysselsättningsverksamheter till arbete och studier samt minska inskrivningar. Jobbtorg Stockholm har påbörjat en ansökan med försäkringskassan med målsättning att få till stånd ett pilotprojekt som ska säkerställa att vi har ett gemensamt mål och överlappande organisationer.

Inom ramen för partnerskap med förvaltningar, stadens bolag och privata näringslivet pågår ett arbete med att fördjupa kunskapen om vad arbetsgivare har för specifika behov för att ta emot och anställa personer ur målgruppen. Parallellt med detta har ett samarbete med Lärvux inletts. Syftet med dessa utvecklingsarbeten är dels att öka anställningarna efter utbildning för målgruppen och dels ta fram ett stödpaket för arbetsgivaren som underlättar i den egna organisationen för att bereda plats och stödja individer ur målgruppen.

Personer med försörjningsstöd

Jobbtorg Stockholms verksamhet påverkas av de förändrade behov som ovan beskrivits för särskilt utsatta målgrupper. Utifrån arbetsmarknadsprognosen är det fortsatt sannolikt att det även under kommande år främst kommer att vara dessa grupper som behöver stöd och arbetsmarknadsinsatser från Jobbtorg Stockholm.

Verksamheten påverkas dock även av att sammansättningen av gruppen försörjningsstödstagare förändrats vilket innebär att en allt större andel av de som ansöker om försörjningsstöd har andra försörjningshinder än arbetslöshet som innebär att de inte direkt står till arbetsmarknadens förfogande.

Stadsdelsförvaltningarna lyfter fram att det finns ett utökat behov av att jobbtorg i större utsträckning tar emot målgrupper som riskerar att bli långvarigt arbetslösa och beroende av ekonomiskt bistånd. Det gäller till exempel personer inom missbruksvården, socialpsykiatri, heltidssjukskrivna och nyanlända med försörjningsstöd där jobbtorgets uppdrag inte är tydligt definierat.

Jobbtorgs grunduppdrag är att erbjuda stöd för att de som är arbetslösa i staden och uppbär ekonomiskt bistånd ska bli självförsörjande via arbete eller studier. En tendens vad gäller inskrivna aspiranter på Jobbtorg Stockholm är att en allt större andel nås via uppsökande arbete och har alltså inte ekonomiskt bistånd och kontakt med stadens stadsdelsförvaltningar. En utveckling som också kommer att påverka aspirantantalet på Jobbtorg de kommande åren är den fördjupade samverkan med arbetsförmedlingen genom DUA-överenskommelsen. Samverkan är initierad och kommer att utökas kring nyanlända inom etableringen och samverkan kring personer som har rätt till anställning med Extratjänst inom staden.

En stor andel av biståndstagare i staden är sjukskrivna med läkarintyg. De är inte kvalificerade till sjukpenning och ansöker därför om ekonomiskt bistånd. Många riskerar att bli långvarigt beroende av försörjningsstöd och flertalet rapporter visar på att detta är en grupp som idag inte får det stöd de behöver för att bli självförsörjande. Samordningsförbundet i Stockholms stad har inlett

ett utredningsarbete och kommer under året att ta fram en Stockholmsmodell som tydliggör olika aktörers ansvar i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen av sjukskrivna utan sjukpenninggrundande inkomst. I avvaktan på utredning kommer Jobbtorg Stockholm att erbjuda ett mindre antal platser för målgruppen på respektive lokalt jobbtorg eftersom behovet på stadsdelsförvaltningarna är stort och erbjuda arbetsrehabiliterande insatser utifrån ordinarie utbud. Beroende av vilket ansvar utredningen kommer föreslå ska ligga på Jobbtorg Stockholm i den arbetslivsrehabiliterande processen för målgruppen kan detta komma att innebära en utökning av uppdrag och behov av resurser. Sveriges kommuner och landsting, SKL, arbetsförmedlingen och försäkringskassan har undertecknat en viljeinriktning, *Samverkan kring personer som saknar sjukpenninggrundande inkomst och har sin arbetsförmåga nedsatt på grund av sjukdom*, och bedömningen från SKL är att kommunerna behöver vara mer involverade i rehabiliteringskedjan för målgruppen.

6. Stadens arbetsmarknadsinsatser

Jobbtorg Stockholm

Jobbtorg Stockholm startade 2008 med det huvudsakliga uppdraget att personer som uppbar försörjningsstöd på grund av arbetslöshet skulle få ett utökat stöd att komma ut i arbete eller studier och därmed inte längre vara beroende av försörjningsstöd.

Under de tio år som jobbtorgen funnits har uppdraget successivt utökats och kommit att omfatta fler målgrupper än den ursprungliga. Jobbtorgen har bland annat fått ett omfattande uppsökande uppdrag riktat till unga från 16-29 år samt till kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Sammansättningen av gruppen försörjningsstödstagare i staden har också förändrats. Sammantaget har detta över åren lett till en förskjutning som innebär att en procentuellt sett större andel aspiranter har andra hinder och får försörjningsstöd även av andra skäl än enbart arbetslöshet. Bland annat ser jobbtorgen fler aspiranter med missbruksproblematik, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och/eller en social problematik. Sökanden kan ha fortsatta parallella insatser till exempel inom socialtjänsten eller vården. En stor grupp uppbar inte försörjningsstöd (t.ex. unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret och unga 20-29 utanför alla system).

Under jobbtorgens första år var antalet aspiranter omkring 11-13 000 personer per år medan antalet idag ligger mellan 7 500 och

8 000 per år. Samtidigt står aspiranterna idag längre från ett arbete och kräver mer stöd samt långsiktiga och kontinuerliga insatser över en längre tid.

Samverkansöverenskommelser med arbetsförmedlingen omkring insatser för nyanlända och unga inom ramen för delegationen för unga och nyanlända till studier (DUA) samt personer berättigade till anställningsstödet Extratjänst har också inneburit nya uppdrag för jobbtorgen.

Jobbtorg Stockholms primära målgrupper 2018

- Personer som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet – (kan från 2018 inkludera nyanlända med kompletterande försörjningsstöd)
- Personer som har försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns skäl att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.
- Uppsök och Insatser för unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret, unga 16-19. (Uppdraget regleras av skollagen.)
- Uppsök och Insatser för unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar.
- Uppsök samt vissa insatser för kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden.

Övriga målgrupper som Jobbtorg Stockholm arbetar med:

- Personer med offentlig skyddad anställning i staden (OSA) som ska matchas vidare till varaktiga jobb.
- Personer i insats enligt LSS¹ inom daglig verksamhet som skulle kunna matchas ut i arbete.
- Personer inom socialpsykiatri genom verksamheten Alfa som överfördes från socialnämnden 2017.
- Personer som fått en visstidsanställning inom staden, men där jobbtorg arbetar med uppföljning och stöd även om personerna inte längre behöver försörjningsstöd
- Personer som omfattas av romsk inkludering

Personer inskrivna på Jobbtorg 2014 – 2017 fördelat på personer med försörjningsstöd och övriga inskrivna:

År	Försörjningsstöd	Totala antalet aspiranter
2014	5412	6460
2015	4274	6303
2016	3860	5647
2017	3700	6666

¹ Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Resultat avslut arbete och studier 2017

	Totalt	Kvinnor	Män
Avslut arbete	43,8%	43,1%	44,3%
Avslut studier	14,7%	16%	13,3%

Av de som avslutats till arbete har 63 procent icke subventionerade anställningar och 37 procent anställning med någon form av subvention via Arbetsförmedlingen.

Förvaltningen vill i sammanhanget påpeka att även subventionerade anställningar kan vara långsiktiga, trygga anställningar då man kan ha vissa lönestöd även under tillsvidareanställningar. Inte minst med tanke på att jobbtorgens målgrupper ofta har särskilda utmaningar på arbetsmarknaden är olika former av subventionerade anställningar av stor betydelse för många som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Anpassade arbetssätt inom Jobbtorg Stockholm

Utgångspunkten för Jobbtorg Stockholms arbete är att många fler kan delta i arbetslivet utifrån sina förutsättningar om de erbjuds rätt stöd. Utifrån det behöver jobbtorgen fortsätta att utveckla arbetssätt och samverkan med arbetsgivare. Det finns ett behov av att i större utsträckning erbjuda arbetslivsrehabiliterande insatser för att möta behoven hos de målgrupper som idag står utanför arbetsmarknaden och söker försörjningsstöd i staden. Därför implementeras ”Supported employment” som en grundmetod på samtliga jobbtorg för att ge utökat individuellt stöd att finna, få och behålla ett arbete eller inleda och fullfölja studier. Implementeringen kommer att fortgå fram till 2020. Det innebär ett utökat fokus på tidig matchning, att ge stöd för att individer ska hitta rätt arbete utifrån sina förutsättningar på den reguljära arbetsmarknaden och ett utökat stöd till både arbetsgivare och individ för att säkerställa hållbara anställningar. För jobbtorgens aspiranter kommer även kompetenshöjande insatser och att motivera fler till vuxenutbildning vara viktigt för att förstärka arbetslösas position på arbetsmarknaden och förbättra tillgången på arbetskraft de närmaste åren.

Många av de individer som Jobbtorg Stockholm möter har behov av andra insatser parallellt med insatser på jobbtorg. Det kräver en mycket nära samverkan och tydlig ansvarsfördelning mellan jobbtorg och stadsdelsförvaltningarna och strukturerad samverkan med andra myndigheter som arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

För att möta behovet av samordnade insatser från flera myndigheter ser förvaltningen också ett behov av en utökad samverkan inom ramen för FINSAM. De behovsgrupper som FINSAM prioriterat i sin verksamhetsplan sammanfaller till stor del med de målgrupper

som förvaltningen lyfter fram i detta dokument; långtidssjuka, personer med funktionsnedsättning, personer med psykisk ohälsa och unga utan gymnasieutbildning.

Beskrivning av Jobbtorg Stockholms olika arbetsmarknadsinsatser

I takt med förändringar av Jobbtorg Stockholms målgrupper, samt förändrade behov hos individerna har de insatser som erbjuds också utökats och ibland förändrats. Nedan följer en redovisning av olika typer av insatser som erbjuds och i förekommande fall om de riktar sig till en särskild målgrupp. I övrigt är samtliga insatser öppna för samtliga inskrivna inom Jobbtorg Stockholm utifrån behov.

1. Insatser på de lokala jobbtorgen

Alla som kommer till något av jobbtorgen via stadsdelsförvaltning eller via uppsökande verksamhet får utifrån individuella behov tillgång till möten med/stöd från coach/matchare samt studie- och yrkesvägledning. En jobbplan upprättas med parallella insatser och i nära samverkan med arbetsförmedlingen och berörd stadsdel. Arbetsförmedlingen och socialtjänsten har handläggare som deltar i 3-4 partssamtal och deltar i gemensamma ”ärendedragningar” med coach/matchare på det jobbtorget.

Supported Employment (SE)

De aspiranter som jobbtorg nu möter behöver i större utsträckning ett mer individuellt och anpassat stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. Mot bakgrund av det har en stor utbildningsinsats genomförts där 225 medarbetare inom Jobbtorg Stockholm har deltagit i utbildning i metoden Supported Employment. Det är en evidensbaserad metod som visat sig ge goda resultat för att personer med stort stödbehov ska finna, få och behålla ett arbete. Syftet är att även aspiranter med behov av extra stöd ska kunna komma ut tidigt på en arbetsplats. Metoden utgår från att många fler kan delta i arbetslivet med rätt stöd och utifrån sina förutsättningar.

Jobbtorgen har i sitt arbete tillgång till olika typer av insatser från Jobbstart, Ung i Centrum, upphandlade aktörer, arbetsförmedlingen mm enligt nedanstående redovisning.

2. Insatser inom Jobbstart

Jobbstart är Jobbtorg Stockholms interna utförarorganisation som bland annat erbjuder arbetsträning, förberedande yrkeskurser och en del av stadens kommunala visstidsanställningar (Stockholmsjobb). Utöver aspiranter från Jobbtorg Stockholm tar Jobbstart emot deltagare även från Arbetsförmedlingen och Kriminalvården.

269 aspiranter deltog under 2017 i insatsen arbetsprovning/-träning.

Insatsen kan leda vidare till en anställning inom Stockholmsjobb eller fortsatt stöd till arbete från jobbtorgen.

Jobbstart stöd

Jobbstart erbjuder även olika former av stöd som kan ges aspiranter parallellt med övriga arbetsmarknadsinriktade insatser. Det är till exempel hälsoinsatser, arbetsinriktad coachning med KBT-inriktning och bedömningsinstrument för att titta på arbetsförutsättningar.

Starta eget

Insatsen vänder sig till aspiranter som är intresserade av att bli självförsörjande genom att starta ett eget företag. Coachen har under 2017 haft informationsmöten vid 13 tillfällen, 190 aspiranter i har deltagit i dessa infomöten. Totalt har coachen arbetat individuellt med 17 aspiranter som sedan resulterat i 7 affärsplaner. 3 har startat eget och 3 har börjat en anställning, 4 har arbete inom föreningslivet.

Krami

Verksamheten riktar sig till personer från kriminalvården och bedrivs i samverkan mellan Jobbtorg Stockholm, Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och stadsdelsförvaltningarna. Under 2017 har 63 personer påbörjat Kramis vägledningsprogram, 10 kvinnor och 53 män. Av dessa har 26 personer kommit ut i anställning och 19 personer i utbildning, reguljär eller arbetsmarknadsutbildning, vilket motsvarar 66% i arbete eller studier.

3. Insatser inom Ung i Centrum och AIM

Verksamheten Aim ger stöd till unga 16-19 år som ingår i det kommunala aktivitetsansvaret. I första hand ges stöd för att ungdomen ska återgå till gymnasiestudier och i andra hand andra insatser som praktik eller planering mot arbete.

Ung i Centrum är en central verksamhet som erbjuder insatser till unga från jobbtorgen i behov av särskilda stödinsatser. I verksamheten ingår FILUR som är en kurs i syfte att stärka självkänsla och tron på den egna förmågan att kunna påverka sin framtid. I verksamheten ingår även SELMA som är en söka-jobbkurs för ungdomar.

4. Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning

Alfa

Arbetsmarknadsnämnden tog under 2017 över ansvaret för verksamheten Alfa från socialnämnden. Alfa ger information och vägledning om sysselsättning, studier, praktik och arbete till personer som har en varaktig funktionsnedsättning på grund av

psykisk ohälsa. Alfa erbjuder även individuellt stöd till arbete enligt IPS-metoden (Individual Placement and Support). Alfa har under 2017 tagit emot 177 nybesök för vägledning. Totalt har 110 aspiranter via Alfa fått stöd enligt IPS under 2017. Av dessa har 33 avslutats varav 14 till arbete eller heltidsstudier.

Insatser för personer inom daglig verksamhet

Arbetsmarknadsnämnden ger stöd till personer som har daglig verksamhet och som vill/kan komma ut i praktik och arbete genom insatsen Iwork. Under 2017 har 41 personer som har daglig verksamhet eller varit på väg att få, varit inskrivna i Iwork och av dessa har 19 personer påbörjat en praktik och fyra har påbörjat en anställning.

5. Stockholmsjobb för olika målgrupper

Stockholmsjobb är en arbetsmarknadsinsats som inkluderar en kommunal visstidsanställning i någon av Stockholms stads verksamheter i egen regi. Insatsen består av tre faser: förberedelse inför anställning, stöd under anställning och matchning och uppföljning efter den kommunala visstidsanställningen. Utbildning kan ges i kombination med anställningen.

I stort sett samtliga anställningar bedrivs i samverkan med arbetsförmedlingen och berättigar till olika former av statligt anställningsstöd.

Under perioden januari till december 2017 har totalt 856 personer haft en anställning inom ramen för Stockholmsjobb. Av dessa var 526 nyanställda under 2017 och resterande 330 personer påbörjade sin anställning under 2016 och anställningen avslutades först under 2017. I jämförelse med 2016 är det en knapp minskning då det totala antalet anställda inom Stockholmsjobb var 894.

Stockholmsjobb fördelat på finansiär	1 januari till 31 december 2017	Kvinna	Man
AMF-finansierad	473	214	259
varav Extratjänst	86	33	56
Finansierad av trafiknämnden	78	34	44
SDF-finansierad	305	188	117
varav Extratjänst	72	42	30
Totalt	856	436	420

När kollektiva behov har identifierats har nämnden erbjudit specifika kurser för anställda inom Stockholmsjobb i samarbete med vuxenutbildningen. Ca 150 personer har deltagit i någon av dessa utbildningsinsatser. Dessutom är det möjligt att parallellt med sitt Stockholmsjobb studera deltid eller på distans inom Komvux inom det reguljära utbudet.

Där avslutsorsak finns registrerad tre månader efter anställningen hade 51,5 procent arbete eller studerade. 2016 var motsvarande siffra 39 procent vilket visar på ett förbättrat resultat troligen till följd av ett förstärkt fokus på vidare matchning och uppföljande stöd till aspiranter efter en kommunal visstidsanställning.

Stockholmsjobben finns i flera olika varianter och anpassade efter olika målgrupper.

Nämnden erbjuder *arbetslagsanställning* till unga vuxna 20-29 år, som har en kriminell eller social belastning. En arbetslagsanställning är en form av betald arbetsträning under 6-12 månader.

Ungdomsanställning kan erbjudas unga arbetslösa inskrivna på jobbtorg. Totalt har 255 erbjudits detta 2017. Projektet unga it-världar riktar sig till unga nyanlända och startade i februari 2017. Samtliga kombinerar anställningen med studier i svenska.

Anställningar som *Stockholmsvärd* erbjuds i samarbete med Trafikkontoret och erbjuder inskrivna på Jobbtorg Stockholm Stockholmsjobb inom renhållningsbranschen.

Personer som har en funktionsnedsättning kan erbjudas *Serviceanställningar* eller *Ingångsanställningar* för personer i behov av ett anpassat och avgränsat arbete.

Nyanlända kan erbjudas *anställningar med språkstöd* inom Stockholmsjobb.

Nyanlända kan även erbjudas feriejobb (för unga) eller praktik med språkstöd. Stödet riktar sig till personer som behöver extra stöd i kommunikativ svenska, arbetsliv- och arbetsmarknadsintroduktion samt stöd på modersmål under en praktikperiod. Verksamheten har under 2017 totalt tagit emot 425 deltagare varav 84 har fått Stockholmsjobb med extratjänst eller nystartsjobb. 52 ensamkommande ungdomar har fått sommarjobb med språkstöd. Övriga har fått en första arbetslivsintroduktion genom kurser och praktik.

Förutsatt att regeringens satsning på Extratjänster i välfärden fortsätter framöver bedömer nämnden att man även fortsatt behöver avsätta resurser för att uppnå av regeringen satt beting. Nämnden har sedan sommaren 2017 arbetat intensivt för att utveckla arbetssätt, processer och riktlinjer i samverkan med arbetsförmedlingen och stadens stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen har bland annat tillsatt ett Call-center som arbetar med att staden som arbetsgivare ska upplåta platser för extratjänster. Förutom att arbeta med Extratjänster inom ramen för Stockholmsjobb har Jobbtorg Stockholm bistått arbetsförmedlingen med kartläggning och matchning av personer för att fler ska kunna få anställning i staden med anställningsstödet Extratjänst. Regeringen har fattat beslut om

att kommuner och landsting kommer att få stadsbidrag om de anställer ett visst antal arbetslösa med hjälp av extratjänster, enligt satt beting. Förvaltningen bedömer att om nämnden även fortsatt ska ge utökat stöd till arbetsförmedlingen för att fler ska få en anställning med extratjänst i staden bör nämnden få del av det stadsbidrag som tillfaller staden utifrån uppnått antal Extratjänster. Förvaltningen vill dock påpeka att en ökad ambitionsnivå vad gäller både Stockholmsjobb, Extratjänster inkluderade, och sommarjobb sätter högt tryck på arbetsplatser inom staden utifrån olika aspekter, exempelvis personalresurser, arbetsuppgifter och insatsens kvalitet. Enheternas förutsättningar att ta emot behöver därför uppmärksammas.

6. Externt upphandlade insatser

Jobbtorg Stockholm har upphandlade externa insatser. Föregående avtalsperiod utgick i juni 2017 och Jobbtorg Stockholm var avtalslösa fram till november 2017 under pågående upphandlingsprocess.

Jobbtorg Stockholm har nu avtal med externa leverantörer kring yrkesinriktade kurser och yrkessvenska samt arbetsträning.

Yrkesinriktade kurser och yrkessvenska är fördelade på fyra branschområden

- Gröna näringar
- Bygg och anläggning
- Transport, lager logistik
- Service och besöksnäring

72 aspiranter fick insatser via upphandlade aktörer under 2017.

Förvaltningen kan konstatera att antalet är lågt på grund av omständigheterna kring den nya upphandlingen och att avtal med externa leverantörer inte funnits under delar av året.

7. Insatser via Samordningsförbundet Stockholm stad

Under 2017 har nämnden deltagit i ett antal projekt finansierade av Samordningsförbundet Stockholms Stad (FINSAM). Eftersom flera av projekten nyligen startat finns ännu inga resultat.

- *Prolog:* Projektet vänder sig till unga 18 till 29 år i behov av samordnade insatser från psykiatri och stadens jobbtorg. 13 personer har tagits emot sedan starten i oktober.
- *Case Management:* Projektet erbjuder metoden Case management som arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats till personer med psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning som behöver stöd i flera livsområden för att kunna närma sig arbete/studier. Projektet har under året arbetat med 54 deltagare som blivit remitterade från Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Projektet bedrivs inom Jobbstart Stockholm.

- *AMA, Aktiviteter Mot Arbete:* Inom projektet arbetar Jobbtorg Vällingby, stadsdelsförvaltningen Hässelby-Vällingby och primärvården inom Hässelby-Vällingby fram en samverkansmodell för sjukskrivna klienter som saknar sjukpenninggrundande inkomst inom stadsdelsförvaltningen. 14 personer har deltagit sedan maj och hittills har 3 personer gått vidare till arbete eller studier.
- *Grön etablering:* Projektet riktar sig till nyanlända med migrationsstress eller annan psykisk ohälsa. Grön rehabilitering är en beprövad förrehabilitering inför en mer arbetslivsinriktad rehabilitering. Projektet är ett samarbete mellan Samordningsförbundet Stockholms stad och Stiftelsen Stora Sköndal. Övriga samarbetspartners är arbetsförmedlingen Globen – Etablering och Arbetsmarknadsnämnden.
- *FINSAM Järva:* Samverkansprojekt där Kista och Tensta vårdcentral tillsammans med Stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga Tensta, Jobbtorg Kista, arbetsförmedlingen Järva och försäkringskassan samarbetar kring individärenden för att tillsammans med individen hjälpa personen vidare i rehabiliteringsprocessen. De multikompetenta teamen har totalt träffat 39 patienter under året.
- *Stadsdelsmammor:* Uppdraget för stadsdelsmammorna är att bedriva uppsökande arbete bland kvinnor med hemma-varande barn och som är föräldralediga och/eller arbetslösa. De ska kunna ge kunskap om socialförsäkringssystemet, utbildningssystemet, arbetsmarknad, socialtjänsten och vården till de kvinnor som söks upp. Målet är att motivera kvinnorna att söka stöd för att hitta arbete eller studier.

Statliga arbetsmarknadsinsatser som staden använder sig av

En del av de som ansöker om försörjningsstöd i staden deltar på heltid i arbetsmarknadspolitiska program på Arbetsförmedlingen och/eller har någon form av ersättning från Arbetsförmedlingen, A-kassa eller alfa-kassa. Det kan till exempel handla om jobb- och utvecklingsgarantin. Majoriteten av dem är inte inskrivna på ett jobbtorg.

Samtliga inskrivna aspiranter på Jobbtorg Stockholm ska även vara inskrivna på Arbetsförmedlingen och planeringen på jobbtorg ska ske som komplement till den handlingsplan som individen har på Arbetsförmedlingen. Överenskommelser om fördjupad samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Jobbtorg Stockholm kring unga och nyanlända har nyligen gjorts inom ramen för delegationen för unga och nyanlända till arbetes (DUA) uppdrag.

Av samtliga avslutade från jobbtorg 2017 är 8,5 procent avslutade till insats på Arbetsförmedlingen med aktivitetsstöd. Det kan till exempel gälla jobb- och utvecklingsgarantin eller längre arbetsmarknadsutbildningar.

Inom Stockholmsjobb används arbetsförmedlingens olika subventioner i de flesta anställningarna. De vanligaste subventionerna under 2017 var nystartsjobb samt extratjänster. I mindre skala användes under 2017 även lönebidrag, särskilt anställningsstöd, utvecklingsanställning och trygghetsanställning. Valet av subventionsform görs i samverkan med arbetsförmedlingen.

Extratjänster

Regeringen har fattat beslut att kommuner och landsting får stadsbidrag för att anställa arbetslösa med hjälp av det särskilda anställningsstödet Extratjänst. extratjänster. Nämnden har därför under hösten arbetat med att staden som arbetsgivare ska upplåta platser för extratjänster.

Anställningar med anställningsstödet Extratjänst i Stockholm stad 2017	
Anställningar med Extratjänst inom ramen för Stockholmsjobb	158
Anställningar med Extratjänst utanför ramen för Stockholmsjobb	118
Totalt	276

OSA, offentligt skyddad anställning-statlig arbetsmarknadsinsats

Alla stadsdelsnämnder har fått medel för offentligt skyddade anställningar. Arbetsmarknadsnämnden har samordningsansvar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser inklusive offentligt skyddade anställningar (OSA). I september år 2017 var 237 individer anställda i staden med OSA.

Övriga insatser för att öka antalet arbetslösa stockholmare som går till arbete eller studier

Arbetsgivarsamverkan, EFAS

Arbetsmarknadsnämnden har tecknat 13 partnerskapsavtal med privata företag, branschorganisationer samt med Stockholms Stadshus AB. Resultat av samtliga partnerskap hittills är att 101 anställningar och 160 praktiktillfällen gått till deltagare i nämndens verksamheter. Partnerskapsavtalen har tillkommit under 2017.

Arbetsmarknadsnämnden har bidragit till att sysselsättningsfrämjande krav har ställts i 51 upphandlingar. Genom dessa upphandlingar har 39 praktikplatser och 16 anställningar genererats.

Fyra utbildningar har startats tillsammans med upphandlade leverantörer inom Jobbtorg Stockholm och arbetsgivare

En utveckling av partnerskap sker också i relation till stadens egna nämnder och bolag.

Kombinationsutbildningar

Under 2017 har nämnden bedrivit sfi i kombination med en yrkesutbildning med inriktning undersköterska, barnskötare, kock samt bygg. Knappt 300 personer har studerat en kombinationsutbildning under 2017, varav närmare 150 personer till undersköterska. Under 2017 har 88 personer fullföljt utbildningen, varav 67 personer inom ramen för Järvapiloterna och 21 inom ramen för Yfi. Majoriteten av dem har fått arbete.

Finansiellt stöd för studier

Andelen aspiranter som avslutas till studier ökar. Under perioden mars 2016- februari 2017 avslutades 10,7 procent till studier. Under perioden mars 2017 – februari 2018 avslutades 15,4 procent till studier.

De lokala jobbtorgen arbetar aktivt med Studie- och yrkesvägledning och förvaltningen använder sig även av de möjligheter som erbjuds via statliga insatser som syftar till att fler arbetslösa ska studera:

Studiestartsstöd

Riksdagen beslutade i maj 2017 att införa ett nytt studiemedel benämnt Studiestartsstöd. Stödet kan användas av de kommuner som så önskar inom ramen för sitt ansvar enligt skollagen att rekrytera arbetslösa personer till studier. Stödet syftar till att underlätta till studier för personer i åldrarna 25-56 år som har kort utbildningsbakgrund och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Fram till årsskiftet 2017/2018 har ett drygt hundratal stockholmare beviljats studiestartsstöd.

Utbildningskontrakt med statligt stöd

Antalet ungdomar i staden som går vidare till studier med utbildningskontrakt har ökat under 2017. Målsättningen 150 tecknade utbildningskontrakt uppnåddes varav 20 bestående av studier i kombination med anställning på deltid inom staden.

Feriejobb

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för övergripande samordning av stadens arbete med feriejobb. I samordningen ingår att ta fram anvisningar och handläggningsrutiner, driva stadsövergripande verksamhetsutveckling som exempelvis handledarstöd till arbetsplatserna samt samverka med nämnder och bolag för att skapa

fler feriejobb, stärka kvaliteten och utveckla nya former av feriejobb.

I samordningen ingår även att ta hand om marknadsföring och information om feriejobb via stadens webbplats och intranät, exempelvis har en serie arbetsgivarintervjuer publicerats på intranätet i syfte att locka fler arbetsplatser och tipsa om lämpliga arbetsuppgifter. För kommunikationen med ungdomarna finns även en särskild Facebook-sida.

Totalt 14 970 ungdomar inom målgruppen 16-19 år ansökte om sommarjobb i staden. Av dessa var 7 541 pojkar och 7 429 flickor. Av de ungdomar som sökte sommarjobb erbjöds totalt 10 071 ungdomar sommarjobb i någon av stadens verksamheter och bolag, hos stadens entreprenörer och inom ideella organisationer. Av dessa var 5 110 pojkar och 4 961 flickor. Därmed har totalt cirka 67 procent av de sökande erbjudits jobb. Av de som erbjöds sommarjobb tackade 1576 ungdomar (780 killar och 796 tjejer) nej till jobb vilket innebär att 8495 ungdomar (4330 killar och 4165 tjejer) anställdes. Det är en ökning från 2016 då 8156 ungdomar anställdes.

Arbetsmarknadsnämnden erbjöd 102 arbetstillfällen för sommarjobb inom sina verksamheter. 53 killar och 49 tjejer har anställts. Förutom de 102 arbetstillfällena förvaltningen erbjudit inom sina verksamheter har 228 arbetstillfällen upphandlats vid föreningen Stockholm Open och 24 arbetstillfällen vid kolloverksamheten på Barnens Ö.

Nämnden har under året utvecklat handledarstöd till arbetsgivare. En handledarutbildning har anordnats och erbjudits vid sex tillfällen, 120 handledare har gått utbildningen. En halvdags handledarutbildning riktad till arbetsplatser som erbjudit sommarjobb till ungdomar med neuropsykiatriska diagnoser har anordnats och erbjudits till 50 handledare.

Inom ramen för nämndens samordningsansvar har nätverksmöten och workshops anordnats för stadens sommarjobbshandläggare i syfte att öka likvärdigheten i handläggningen. Uppföljning genom enkätundersökning visar att de handläggare som deltagit i nätverksmöten och workshops helt eller till stor del anser att information och diskussioner varit relevanta.

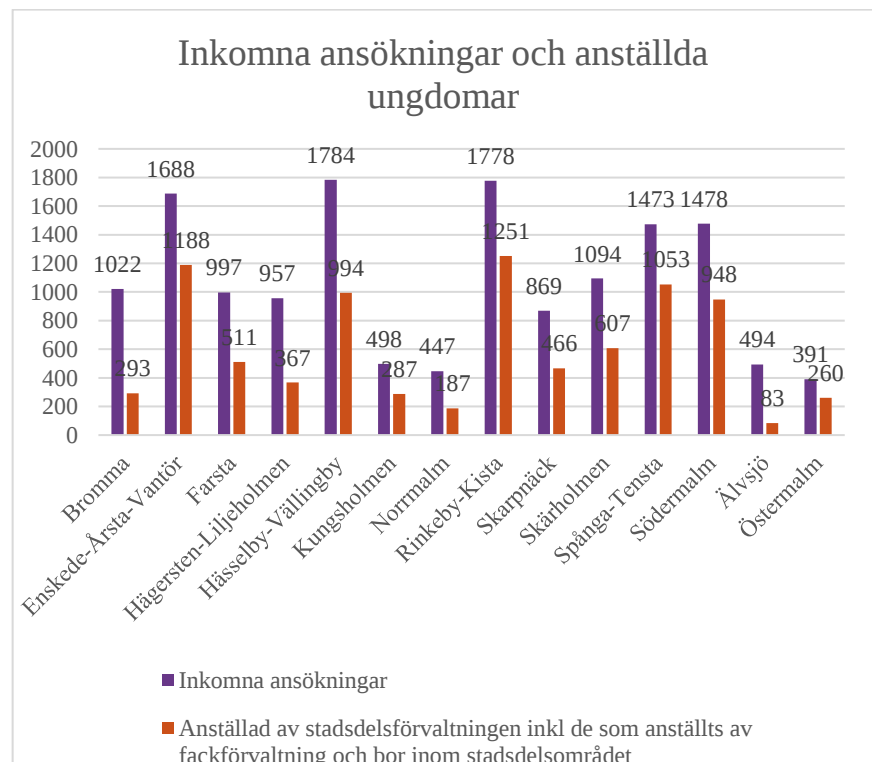
Språkstöd i samband med sommarjobb har erbjudits till 62 ensamkommande flyktingungdomar (43 killar och 19 tjejer), 51 (32 killar och 19 tjejer) av dessa har deltagit i insatsen. Språkstöd har kunnat erbjudas på tigrinja, somaliska, arabiska och dari. Inom språkstödsprogrammet har även extra stöd till berörda arbetsplatser erbjudits.

Samordningen inom arbetsmarknadsförvaltningen omfattar även höst- och jullovsjobb. Höstlovsjobb har erbjudits av två stadsdelsförvaltningar. Sammanlagt har 735 ungdomar (352 killar och 383 tjejer) sökt höstlovsjobb och 312 ungdomar (147 killar och 165 tjejer) har anställts. Jullovsjobb erbjuds av sex stadsdelsförvaltningar. Sammanlagt har 1 188 ungdomar (585 killar och 603 tjejer) sökt om jullovsjobb och av dem har 299 ungdomar (151 killar och 148 tjejer) anställts i stadsdelsförvaltningarna Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Hägersten-Liljeholmen.

Antal sökande och anställda fördelat på anställande förvaltning

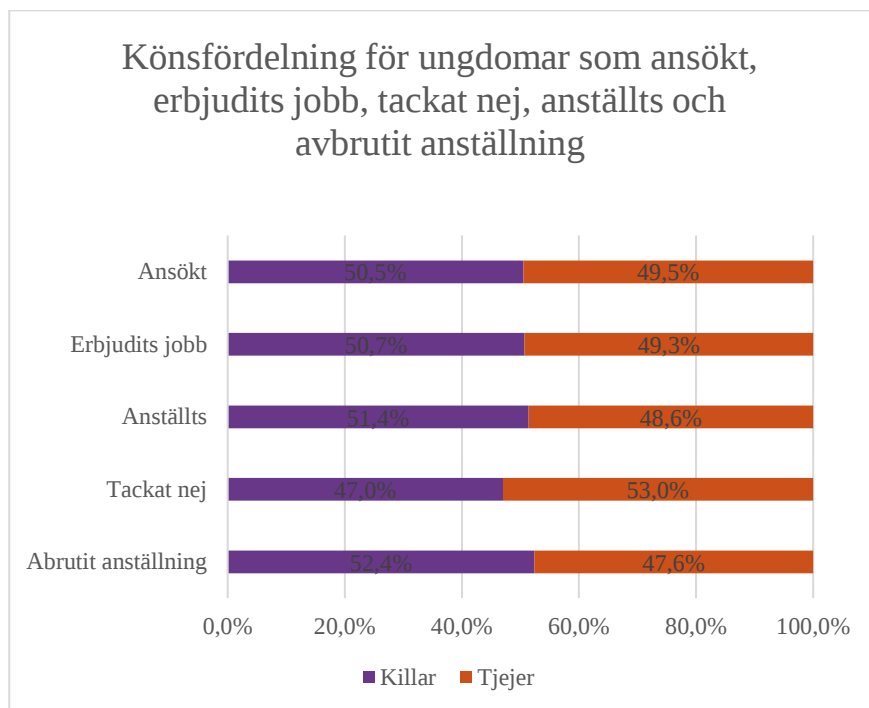
Målgruppen för feriejobb inom Stockholms stad är ungdomar mellan 16-19 år och som är folkbokförda inom Stockholms stad. Erbjudandet om feriejobb sker utifrån en lottordning samt att hänsyn tas till ungdomar som sökt tidigare men inte tidigare arbetat.

Till sommaren 2017 ansökte 14 970 ungdomar om sommarjobb i Stockholms stad. Av dessa erbjöds 10 071 ungdomar sommarjobb, 1 588 tackat nej och 8 495 ungdomar anställdes. Av de anställda avbröt 164 sin anställning. Av de 4 899 ungdomar som inte erbjöds sommarjobb har 3 248 jobbat tidigare somrar. Nedan följer en redovisning av antalet inkomna ansökningar och anställda fördelat på stadsdelsförvaltning.

Av anställningarna ovan står fastighetskontoret för 9 anställningar, kyrkogårdsförvaltningen för 114 anställningar, trafikkontoret för 382 anställningar och utbildningsförvaltningen för 75 anställningar.

Nedan följer en redovisning av könsfördelning för ungdomar som ansökt, erbjudits jobb, tackat nej, anstälts och avbrutit anställning. se diagram 2.

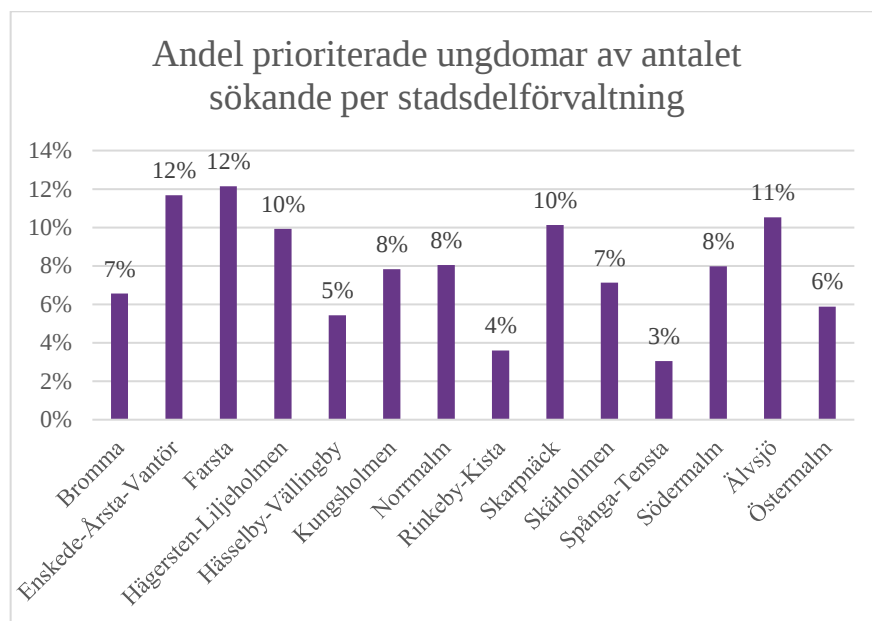
Prioriterade ungdomar

Enligt anvisningarna för feriejobb för ungdomar bör följande ungdomar prioriteras till feriejobb:

- Ungdomar med funktionsnedsättning och som har behov av särskild anpassning av arbetsuppgifter och/eller arbetsplatsen.
- Ungdomar med sociala skäl. Bedömning görs av exempelvis socialsekreterare eller skolkurator.
- Ungdomar mellan 16-19 år som avbrutit gymnasiestudier och omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Här ingår även ungdomar födda 1 juni-31 december 1997
- Ungdomar som bedöms ha behov av språkstödande insats via enheten för språkstöd, arbetsmarknadsförvaltningen. Bedömning av behov görs av arbetsgruppen för språkstöd.

Under 2017 har 1 120 ungdomar (674 killar och 446 tjejer) prioriterats till feriejobb vilket motsvarar 7,5 procent av de sökande. 99 procent av de prioriterade ungdomarna har erbjudits jobb. På grund av sekretessbestämmelser kan inte skäl till prioritering registreras i CRM Feriejobb, uppskattningsvis har ca 15 % av de prioriterade

ungdomarna prioriterats på grund av funktionsnedsättning. Nedan visas fördelningen av prioriterade ungdomar utifrån antalet sökande per stadsdelsförvaltning, se diagram 3.

Arbetsmarknadsförvaltningens ESF-finansierade projekt

Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver ett aktivt arbete med att söka och driva projekt med stöd från Europeiska Socialfonden. Projekten är arbetsmarknadsinriktade och syftar till att skapa arbetstillfällen för personer utanför arbetsmarknaden samt till att kompetensutveckla förvaltningens egen personal. Genom att arbeta med ESF-projekt får förvaltningen kunskap om och möjlighet att testa nya metoder och arbetssätt inom arbetsmarknadsområdet. I nuläget bedriver förvaltningen tre ESF-finansierade projekt:

- SUVAS - har som uppdrag att utveckla stadens metoder att komma i kontakt med unga vuxna stockholmare som är mellan 20 och 29 år och som står långt ifrån arbetsmarknaden.
- YFI – erbjuder yrkesutbildning i samverkan mellan vuxenutbildningen, sfi och yrkesgymnasier i Stockholms stad. Samverkan sker också med en rad branschföretag inom byggbranschen, restaurangbranschen och inom äldreomsorgen.
- VUX 2.0 - introducerar digitala verktyg inom hela vuxenutbildningen i Stockholms stad. VUX 2.0 innebär en kompetenshöjning för pedagogisk personal i de möjligheter som digital teknik ger att erbjuda en variation av pedagogiskt stöd för att möta varje elevs behov.

Under våren 2018 har förvaltningen ansökt om medel för ytterligare tre projekt med möjlig start under hösten 2018.

Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsnämnden har det kommunövergripande ansvaret för arbetsmarknadsfrågor och för stadens samlade arbetsmarknadsinsatser men ett visst ansvar för arbetsmarknadsinsatser åligger också stadsdelsnämnderna.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att erbjuda insatser som förbereder individer för jobbtorgens verksamhet. Arbetsmarknadsförvaltningen har ett samordningsansvar för stadsdelsnämndernas arbetsförberedande insatser inklusive offentligt skyddade anställningar (OSA). Målet är att skapa enhetlighet i handläggning och arbetssätt samt att erbjuda forum för information och erfarenhetsutbyte samt utveckla och förtydliga den gemensamma kedjan av insatser och ansvarsfördelningen mellan stadsdelsförvaltningarnas arbetsförberedande insatser och Jobbtorg Stockholm.

Alla stadsdelsnämnder har idag inte egna arbetsförberedande insatser i form av arbetsträning och inriktningen bland de som har och vilken målgrupp de riktar sig till skiljer sig åt. Den praktiska konsekvensen av det är att jobbtorgen arbetar olika mot olika stadsdelsförvaltningar. I den översyn som Jobbtorg Stockholm genomfört under 2017-2018 framgår att gränsen mellan stadsdelsförvaltningarnas uppdrag att förbereda individer inför jobbtorgens verksamhet och jobbtorgens uppdrag är otydlig. Lokalt har olika rutiner utvecklats för att avgöra vilken individ som ska till vilken verksamhet.

Stadsledningskontoret genomförde en utredning 2016 där det konstaterades att det finns utvecklings- och förbättringsbehov gällande organiseringen av stadens samlade arbetsmarknadsåtgärder utifrån perspektiven likställighet, effektivisering och specialisering. Utbudet av arbetsmarknadsåtgärder skiljer sig idag åt utifrån var i staden man bor eftersom olika stadsdelsförvaltningar har olika insatser. Därmed brister likställigheten. I utredningen konstateras även att det finns ett större behov av specialiserade verksamheter för att möta behoven hos de personer som idag har svårt att komma in på arbetsmarknaden. De arbetsträningsverksamheter som idag finns över staden erbjuder i stor utsträckning likartade arbetsuppgifter, tex textilverkstad, snickeri eller service/utemiljölag. Ett stadsövergripande perspektiv bedöms underlätta utformandet av

mer specialiserade och differentierade verksamheter som kan möta olika behov.

Arbetsmarknadsförvaltningen fick ett utökat samordningsuppdrag i budget 2018 för att förbättra möjligheten till planering och utveckling ur ett helhetsperspektiv. Uppdraget innefattar ytterligare stöd till kompetens- och verksamhetsutveckling av möjligheterna för stadsdelsnämnder att utbyta platser med varandra. Utvecklingsarbete sker även för att utöka möjligheten att ta del av parallella aktiviteter på jobbtorg under en arbetsträning i regi av stadsdelsförvaltningarna.

Nämnden har påbörjat en process med att synliggöra den gemensamma verktygslådan som stadsdelarnas arbetsmarknadsinsatser och insatserna inom Jobbtorg Stockholm utgör och möjligheten att ta del av insatser på jobbtorg parallellt med en insats inom stadsdelarnas arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har erbjudit grundutbildning och fördjupningsutbildning i motiverande samtal till samtliga medarbetare inom stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser samt givit stöd i användandet av verksamhetssystemet FLAI.

Tabellen nedan visar antalet inskrivna kvinnor respektive män hos de olika stadsdelsnämndernas arbetsförberedande insatser under december 2017.

Aktuella under december 2017	Antal
Rinkeby-Kista	45
Kvinna	25
Man	20
Spånga-Tensta	23
Kvinna	7
Man	16
Hässelby-Vällingby	37
Kvinna	18
Man	19
Bromma	20
Kvinna	10
Man	10
Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm	72
Kvinna	26
Man	46
Södermalm	57
Kvinna	10
Man	47

Enskede-Årsta-Vantör	37
Kvinna	11
Man	26
Skarpnäck	26
Kvinna	8
Man	18
Farsta	10
Kvinna	3
Man	7
Älvsjö	4
Kvinna	3
Man	1
Hägersten-Liljeholmen	27
Kvinna	7
Man	20
Skärholmen	32
Kvinna	14
Man	18
Enheten för hemlösa	3
Kvinna	1
Man	2
Totalt antal inskrivna	416

8. Vuxenutbildning Stockholm

Dagens arbetsmarknad är tudelad. Arbetslösheten är idag låg för de som har en högre utbildning medan lågutbildade och utrikes födda har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Utbildningsnivå har bland annat av stadens hållbarhetskommision identifierats som den främsta orsaken till utanförskapet och regeringen lyfter fram vuxenutbildningens sysselsättningsskapande värde.

Vuxenutbildningen har under de senaste åren fått ett i praktiken förändrat uppdrag med ökade krav på flexibilitet utifrån individuella förutsättningar, och en växande andel utrikes födda. Utbildningen måste finnas till både för de som har en utbildning men vill skola om sig och för dem som saknar eller har en bristfällig utbildning. Eleverna inom vuxenutbildningen studerar idag allt längre och för att motverka detta behöver vuxenutbildningen bland annat bli bättre på att skapa kombinationsutbildningar, där eleven kan kombinera studier på olika nivåer samtidigt. Som en konsekvens av detta upphörde sfi som egen skolform och ingår numera i komvux. Ett stort arbete har påbörjats för att utveckla verksamheten i en riktning som kan bemöta dessa utmaningar.

Med ett 50-tal yrkesutbildningar, över 200 gymnasiala kurser och 46 000 studerande 2016, är vuxenutbildningen en viktig del av det livslånga lärandet. Inom vuxenutbildningen erbjuds idag ett stort utbud av utbildningar. En bredd i utbildningsutbud, nivåer och inriktningar hos utbildningsanordnare utspridda över hela staden. Stadens vuxenutbildning utgörs av följande inriktningar:

- Vuxenutbildning i svenska för invandrare, sfi
- Vuxenutbildning på grundläggande nivå
- Vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Lärvux (Särskild utbildning för vuxna, Särvux)
- Yrkeshögskoleutbildning, yh

Vuxenutbildningsverksamheten i Stockholm bedrivs idag både av externa utbildningsanordnare och i egen regi. Staden har fyra gymnasieskolor, ÅSÖ komvux, två sfi-skolor, lärvux och yrkes-högskola i egen regi. Den externa verksamheten består av 14 upphandlade utbildningsanordnare. Totalt finns ca 45 enheter (extern och egen regi) samt gymnasieskolorna. Totalt drivs omkring 85 procent av verksamheten inom vuxenutbildningen i extern regi.

Vuxenutbildning i förändring

För att nämnden ska kunna leva upp till ambitionen att erbjuda en väg till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända och/eller kortutbildade behöver nämnden inom ramen för komvux utveckla en anpassad utbildning.

Komvux kurser idag är komprimerade jämfört med ungdomsskolan, vilket kräver någorlunda god studievana, insikt om vad som krävs för att nå resultat, förmåga att planera sin tid och att arbeta på egen hand.

Utbildningen passar därför främst de elever som söker sig till utbildningen för att läsa in en eller ett par kurser för att komma in på en särskild högskoleutbildning eller söker till en yrkesutbildning för att byta yrke. De flesta i den här gruppen är relativt självgående och kan ta till sig den information om utbildningarna som finns på webben och har inga större problem att kontakta Vuxenutbildningscentrum om de behöver extra hjälp eller vägledning.

Erfarenheten visar att utlandsfödda som har studievana klarar att studera inom komvux, även om de i vissa fall behöver mera vägledning och information inför studierna och visst stöd under utbildningen. Det handlar i första hand om de som har gymnasiekompetens och/eller högskoleutbildning.

För grupper med större behov behövs ett komvux som är betydligt mer anpassat till deras förkunskaper och förutsättningar. Det kan ske genom att kurser eller utbildningspaket studeras i sammanhållna

grupper med fler lärarledda timmar och anpassat undervisningsmaterial, tillgång till modersmålsstöd och/eller viss undervisning på modersmålet. Även ytterligare stödfunktioner som studiecoacher, kuratorer, elevhälsa och studie- och yrkesvägledare kan bli aktuella i högre utsträckning. Kombinationsutbildningar som Esf-projektet Yfi (Yrkesutbildning med integrerad språkundervisning) är exempel på satsningar idag som går i linje med att anpassa komvux för målgrupper med specifika behov. Av de relativt få som ännu gått ut sådan utbildning har de flesta fått jobb.

Målgruppen som är i behov av anpassad komvux är heterogen. En grupp utgör utlandsfödda med mycket kort utbildning eller helt utan formell utbildning. Det handlar om personer som inte är läs- och skrivkunniga och som saknar kunskaper i viktiga skolämnen som matematik och omvärlden. Ofta saknas vana att tänka teoretiskt. Kvinnor är i majoritet bland de mycket kortutbildade. Det är av särskild vikt att nå och motivera dem till utbildning i syfte att stärka kvinnornas möjlighet till egen försörjning.

En annan grupp utgörs av utlandsfödda med en utbildningsbakgrund i spannet mellan högstadie- och gymnasiekompetens, vilka är en majoritet av eleverna på sfi. Många av dem har relativt goda förutsättningar att snabbt integreras om de får rätt insatser. Målen varierar inom gruppen. En del vill studera vidare, andra vill arbeta så snart som möjligt. Även i denna grupp är det viktigt att nå och motivera kvinnorna att utbilda sig för att stärka deras möjligheter till egen försörjning.

Det är de två ovan presenterade grupperna regeringen i första hand avser när de inför utbildningsplikt för nyanlända inom etableringen med kort utbildning.

Unga utan gymnasiekompetens är ytterligare en målgrupp för anpassad komvux. I gruppen ingår de som av olika skäl hoppat av gymnasiet och de som går i gymnasieskolans introduktionsprogram antingen för att de misslyckats i grundskolan och inte har behörighet till ett nationellt gymnasieprogram eller därför att de är nyanlända och måste lära sig språket. Bland de senare är utbildningsbakgrunden mycket skiftande. Några är välutbildade och kan snabbt gå vidare till ett nationellt gymnasieprogram medan andra har kortare utbildning och måste gå vidare till sfi eller övrig komvux efter språkinstruktionen. Även en del av de elever som deltar i utbildningsförvaltningens övriga introduktionsprogram kommer antagligen förr eller senare att bli aktuella inom komvux.

En annan grupp utgörs av elever med psykosociala hinder och/eller med funktionsnedsättning och som inte kan delta i ordinarie komvux. Erfarenheten är att gruppen sökande med många

svårigheter ökar. Det är personer som trots fördjupade samtal och olika anpassningar inte klarar att delta i stora grupper. Det kan handla om psykosociala orsaker och om funktionsnedsättning, inte sällan i kombination.

Ny upphandling av komvux

De nuvarande avtalen med externa anordnare för kommunal vuxenutbildning – utbildning i svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning – går ut den 31 december 2018 med möjlighet till förlängning tre gånger sex månader, dock längst till den 30 juni 2020. En ny upphandling ska vara klar så att nya avtal kan träda i kraft senast den 1 juli 2020. Förberedelsearbetet inför upphandlingen har påbörjats och förvaltningen kommer under våren presentera ett inriktningsärende för nämnden där förutsättningarna för upphandlingen föreslås.

Komvux behov att kunna erbjuda en anpassad utbildning till nya målgrupper med större behov, innebär dels ökade kostnader och dels ökade krav på flexibilitet. Nya lösningar behöver snabbt kunna tas fram och kravbilder behöver kunna ändras utifrån behoven. Med nuvarande regler kring upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) måste alla krav på leverantören och tjänsten regleras i det avtal som skrivs med leverantören. Överprövningar är sannolika.

Ett annat upphandlingsalternativ är en auktorisationsmodell. En sådan lösning kan redan nu förutses leda till högre administrativa kostnader, då betydligt fler aktörer än idag förväntas få avtal och därmed behöva följas upp. Nämnden ser redan idag ett behov av att öka uppföljningen av de aktörer som har avtal med Stockholms stad (såväl egenregi som extern regi).

Det fortsatta upphandlingsarbetet och val av upphandlingsmodell kan påverkas av vad som framkommer i arbetet med uppdraget i Budget 2018 att tillsammans med kommunstyrelsen utreda förutsättningarna och utveckla formerna för upphandling av kommunal vuxenutbildning.

Campus Åsö

Nämnden skapar i enlighet med budgetuppdrag ett campus, på nuvarande Åsö Utbildningscenter. Campus Åsö ska erbjuda stockholmarna en plats där vuxenutbildningens olika delar samlas: sfi, grundläggande och gymnasial komvux, särvux, yrkeshögskola, studie- och yrkesvägledning och stödfunktioner. Målet är att underlätta övergångar från gymnasieskola till vuxenutbildning samt mellan sfi och övrig vuxenutbildning. Möjligheten för nyanlända att studera olika ämnen parallellt ska öka, till exempel sfi i

kombination med en yrkesutbildning. Campuset ska också vara en mötesplats där de studerande kommer i kontakt med arbetsgivare, företagarrådgivning och högskola.

Campuset ska vara anpassat efter de studerandes behov och slutgiltiga mål med utbildningen. För de studerande ska utbildningsvägarna vara tydliga i syfte att stärka motivationen, minska avhoppet och bidra till att de studerande väljer effektiva studievägar.

Ett första steg mot ett vuxencampus är taget genom beslut om ny organisation. Den nya organisationen ska träda i kraft den 1 augusti 2018 och ska stärka det pedagogiska ledarskapet, utveckla effektiva arbetssätt och hitta former för samverkan och aktivt elevinflytande. Arbetet ska också präglas av ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa att den kommunala vuxenutbildningen skapar förutsättningar för kvinnor och män att delta på likvärdiga villkor.

Nuvarande lokaler behöver anpassas till ambitionen om ett vuxencampus. Här ligger bland annat ett behov av att tillskapa en mottagning/reception där servicen till de studerande görs lättillgänglig. Även frågor kring ett bibliotek och andra gemensamma lokaler för både studerande och personal behöver ses över. Därtill är avsikten att stadens särskilda utbildning för vuxna (Lärvux) ska inrymmas i campuset. Idag saknas utrymme i befintliga lokaler för den verksamheten.

Inom ramen för nuvarande budgetförutsättningar kan förvaltningen skapa Campus Åsö med vuxenutbildning inklusive sfi. En satsning i enlighet med vad som skissats ovan skulle däremot kräva en ökad investering från stadens sida.

Campus Tensta

Utbildningsförvaltningen har tagit initiativ till utvecklingen av Campus Tensta i samverkan med andra aktörer, mot bakgrund av förändrade förutsättningar för Tensta gymnasium.

Arbetsmarknadsnämnden har en möjlighet att medverka i Campus Tensta, vilket ligger väl i linje med nämndens uppdrag att nå kortutbildade och erbjuda vuxenutbildning i olika former för personer som idag har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Vidare skulle det göra Campus Tensta till ett campus även för de boende i området.

Den mest prioriterade gruppen i sammanhanget är unga vuxna som står utanför skola och arbetsmarknad. Förvaltningen vill tillsammans med utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och SISAB göra Campus Tensta till en stark aktör i arbetet med ett mer sammanhållet

Stockholm. Bedömningen är att campuset kan bli ett viktigt verktyg i stadens satsning på långsiktigt trygghetsskapande insatser.

I Campus Tensta kan många verksamheter finnas samlade under ett tak - språkinträdning, vuxenutbildning, folkbildning, högskola, kultur och civilt samhälle. Detta skapar unika förutsättningar för samverkan och innovation. För eleverna skapas smidigare övergångar mellan skolformer, en väg genom utbildningssystemet som håller samman.

För unga nyanlända är ambitionen att underlätta övergången från gymnasieskola till vuxenutbildning, med målet fullgjort gymnasium samt egen försörjning. För att lyckas med det bör studie- rekryterande- och motiverande insatser förläggas på campuset samt utbildningar med tydlig koppling till yrke eller fortsatta studier.

För att nå de ungdomar som hoppat av gymnasiet vill förvaltningen i samarbete med utbildningsförvaltningen förlägga verksamhet inom det kommunala aktivitetsansvaret på campuset. Ett led i detta är att erbjuda så kallade "slussplatser" för unga som är beredda att ta ett steg tillbaka till skolan men som inledningsvis behöver anpassad undervisning och kombinationer av insatser. Slussplatser finns idag men endast på den södra sidan av staden. Förvaltningarna ser gemensamt ett stort behov av inrättande av slussplatser även på västra sidan staden och då helst på Järvafältet. Ambitionen är att fler unga med okänd sysselsättning kommer till utbildning eller arbetsmarknadsinsats och på sikt egen försörjning.

Campus Tensta kommer också att kunna skapa förutsättningar för vuxna med kort eller ingen tidigare utbildning att lokalt läsa sfi och en yrkesutbildning, vilket förbättrar möjligheterna att bryta arbetslöshet och nå egen försörjning. Förvaltningen vill därför förlägga uppsökande verksamhet, förstärkt studie- och yrkes- vägledning samt prova-på-studier på campuset. Kvinnor långt utanför arbetsmarknaden är en prioriterad grupp.

Det är viktigt att elever på campuset får tillgång till större utbildningsutbud inom stadens övriga vuxenutbildning, utifrån sina behov och förutsättningar. Campus Tensta skulle kunna bli det första steget in till en utbildning som sedan kan fortsätta i skolor på andra håll inom staden.

I linje med stadens långsiktiga vision bedömer förvaltningarna att satsningarna på ett Campus Tensta kan ge ökad måluppfyllelse vad gäller nyanländas etablering, fler kortutbildade till studier, ökad trygghet i stadsdelen samt skapa ett starkt och attraktivt varumärke för staden. Någon motsvarande verksamhet finns inte i regionen och skulle sannolikt bli unik i landet.

En förutsättning för satsningen som beskrivits ovan är en ökad investering från stadens sida.

Jobbrotation och kompetensutveckling

Staden står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning inom en rad olika områden. Bland annat har förskolan och äldreomsorgen stora och växande rekryteringsbehov beroende på bland annat ökat antal äldre, stora barnkullar, inflyttning och pensionsavgångar. Verksamheterna får ägna mycket tid åt rekrytering och har ändå svårt att lyckas hitta utbildad arbetskraft, eftersom det är brist på sådan. Det finns också ett behov av att kompetensutveckla befintlig personal som saknar formell kompetens och/eller har bristande språkkunskaper.

Nämnden har ett uppdrag i budget att utveckla ett centrum för stadens egen kompetensförsörjning på Åsö vuxenutbildningscentrum. För att finansiera ett sådant centrum har förvaltningen ansökt om medfinansiering från Europeiska socialfonden. Om ansökan inte godkänns och medfinansieringen uteblir blir konsekvensen att en mindre satsning på ett centrum kan göras. Även en ESF-ansökan om ett jobbrotationsprojekt har gjorts under 2018.

Samtidigt står en del av stadens invånare utanför arbetsmarknaden och det finns anställda inom ramen för olika tillfälliga subventionerade anställningsformer, t.ex. Stockholmsjobb, och en del aspiranter som har svårt att få långsiktiga anställningar. De flesta i denna grupp har låg eller relativt låg utbildning och liten studievana och behöver anpassad utbildning. Utan utbildning riskerar dessa personer att hamna i ett långvarigt utanförskap som kan vara svårt att bryta och som medför utökade kostnader för samhället.

Nämnden har ett uppdrag i budget att utveckla ett centrum för stadens egen kompetensförsörjning på Åsö vuxenutbildningscentrum. Ett sådant centrum skulle möjliggöra ett helhetsgrepp och koncerttänkande när det gäller hela kedjan från matchning/-rekrytering till kompetensutveckling av anställda medarbetare. Det handlar om att utbilda personer utanför arbetsmarknaden som efter en utbildningsinsats kan via exempelvis Extratjänster ersätta tillsvidareanställda medarbetare som kompetensutvecklas. Staden kan också göra riktade matchningsinsatser och utbilda personer som står utanför arbetsmarknaden som sedan kan tillsvidareanställas.

Trender antalet sökande

Under de senaste tre åren har alla som har sökt till komvux blivit antagna, förutsatt att eleven inte läst kursen tidigare med godkända

betyg. Staden har ett brett utbud av utbildningar och en mängd utbildningar inom bristyrken och under året har även kombinationsutbildningar utvecklats och utökats. Antalet elever har ökat. I staden råder ingen brist på utbildningsplatser, vare sig inom sfi, grundläggande eller gymnasial vuxenutbildning. Det råder inga köer till sfi, i de flesta fall kan plats på önskad skola erbjudas inom två veckor från ansökningsdatum.

Inom sfi har antalet studerande ökat med drygt 1 000 personer jämfört med 2016. Detta beror delvis på en ökning av antal personer i etableringen. I januari fanns det 1500 personer i etableringen som studerade sfi eller samhällsorientering och i oktober hade siffran ökat till nästan 2000. Vidare har antalet elever inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ökat med cirka 750 jämfört med 2016. Samtliga elever som har uppfyllt antagningskraven har kunnat beredas plats. Yrkeshögskolan har ökat sitt elevantal med drygt 150 jämfört med föregående år. Detta beror främst på att Frans Schartaus Handelsinstitut, där majoriteten av yrkeshögskoleeleverna studerar, har utökat antal utbildningar från 13 till 15 och antal klasser från 17 till 20 under vårterminen och till 24 under höstterminen. Lärvox har minskat sitt elevantal, vilket gör att skolan kommer att arbeta med att göra Lärvox mer känd, bland annat genom fördjupat samarbete med studie- och yrkesvägledare.

Antal studerande inom vuxenutbildning	2017	2016	2015	2014	2013
Antal studerande Komvux, sfi *	20 805	19 793	20 300	19 150	19 400
Antal studerande Komvux, grundläggande och gymnasial nivå **	26 192	25 450	24 660	23 380	20 960
Antal studerande inom Lärvox	265	288	340*	350	350
Antal studerande inom Yrkeshögskolan	938	774	780	760	700
Totalt antal studerande	48 200	46 305	46 080	43 640	41 410

* all sfi ingår ** i begreppet studerande ingår personer som har varit antagna och som har studerat oavsett om de har tagit betyg eller inte.

En majoritet av de studerande utgörs av kvinnor. Inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning utgör de 63 procent och inom sfi 53 procent. Bland dem som väljer en yrkesutbildning är fortfarande könstypiska val mycket vanligt. Av kursdeltagarna vid barn och fritid var 87 procent kvinnor, vid vård- och omsorg 78 procent kvinnor och vid bygg var 15 procent kvinnor. Liknande

mönster fanns föregående år. Samtidigt är barn- och fritidsprogrammet den fjärde vanligaste bristyrkesutbildningen bland män.

Inom sfi är det flest studerande i åldern 20-39 år, även om relativt många är mellan 25-50 år. De flesta studerar vid studieväg 2, det vill säga har uppgett att de har 7-12 års utbildning. Fördelningen mellan eleverna vid de olika studievägarna ser ut som följer:

Studieväg 1 (mindre än 7 års utbildning): 5,6 procent av eleverna

Studieväg 2 (7-12 års utbildning): 56,7 procent av eleverna

Studieväg 3 (mer än 12 års utbildning): 37,7 procent av eleverna

Vuxenutbildningen framåt

Förvaltningen har låtit Sweco ta fram en modell för att prognostisera efterfrågan på vuxenutbildning de närmsta tre åren, bland annat baserat på förväntad befolkningsökning i Stockholm. Utöver prognosen utifrån Swecos modell har förvaltningen tagit viss hänsyn till andra omvärldsförändringar, till exempel utbildningsplikten, och hur de förväntas påverka antalet helårstuderande (prestationer) under kommande treårsperiod. Det är komplext att prognostisera hur mycket exempelvis utbildningsplikten och studiestartstödet kommer att påverka antalet studerande de kommande åren. Förvaltningens bedömning av antalet helårstuderande inom vuxenutbildningen 2019-2021 är följande:

Prognos heltidsstuderande 2018-2021	2018	2019	2020	2021
Sfi	12 000	12 000	12 000	12 000
Grundläggande vuxenutbildning	2 100	2 100	2 100	2 100
Gymnasial vuxenutbildning	6 350	6 750	6 800	6 850
Särvux	220	220	220	220

Prestationerna för sfi och grundläggande vuxenutbildning förväntas bli på samma nivå som budget 2018. Prestationerna inom gymnasial vuxenutbildning antas öka med 400 under 2019, bland annat till följd av utbildningsplikten. 400 prestationer motsvarar en budgetökning på 18,2 mnkr.

100 utbildningsplatser inom bristyrken

Inom ramen för de 100 utbildningsplatser inom bristyrken som nämnden fått extra medel för har utbildningar startat till kock, inom bygg, fastighetsskötare och lastbilsmekaniker. Utbildningarna till kock och bygg har haft tre starter vardera. Totalt har 80 personer antagits till de utbildningar som startat under 2017. Ingen utbildning

är ännu avslutad. Inom dessa utbildningar har en modell för samverkan mellan Jobbtorg Stockholm och vuxenutbildningen prövats. Bland annat har man prövat att använda studiecoacher genom jobbtorget, att genomföra antagningsevent på lokala jobbtorg och använda jobbtorgen som en arena för rekryteringsarbetet.

Komvux för kortutbildade med svaga svenskkunskaper

En prioriterad fråga för arbetsmarknadsnämnden är att fler kortutbildade kvinnor och män ska söka sig till och klara av en utbildning inom vuxenutbildningen, för att därefter kunna få ett arbete och bli självförsörjande. Som ett svar på det startade nämnden i början av 2017 *Ett sammanhållet program för kortutbildade*. Målet är att nyanlända med kort utbildningsbakgrund ska få ett hållbart fäste på arbetsmarknaden på kortare tid än idag.

Nämnden har bedrivit ytterligare ett stort antal kombinationsutbildningar inom detta program, vanligast sfi i kombination med undersköterskeutbildning, men här finns även yrkesutbildningarna barn- och fritid, kock samt bygg. Knappt 180 elever har studerat inom dessa (exklusive avhopp). Av dem har 75 studerat inom ramen för Yrkesutbildningar för invandrare med integrerad språkutbildning (Yfi), inom yrkesutbildningarna undersköterska, bygg respektive kock. 21 av Yfi:s elever fullföljde utbildningen i slutet av 2017 och av dem har de allra flesta redan fått arbete inom relevant bransch. Övriga elever kommer att avsluta utbildningen under 2018.

Nämnden har även drivit projektet *Kompetenslyft inom Äldreomsorgen*, vilket är en kombinationsutbildning i form av kompetensutveckling för personer som idag arbetar inom äldreomsorgen i staden, samt matchade deltagare utanför arbetsmarknaden som skulle kunna komma att arbeta inom äldreomsorgen med de rätta språkliga och yrkesmässiga kunskaperna efter ett års studier. Resultat av detta är 40 elever som studerar undersköterskeutbildning i kombination med sfi. 20 av de studerande är elever som idag arbetar inom äldreomsorgen i stadens verksamheter och 20 av de studerande är personer som har matchats in med ambitionen att de ska kunna arbeta inom äldreomsorgen efter utbildningen.

Utöver detta har ett 67 personer under 2017 studerat undersköterskeutbildning i kombination med sfi eller annan svenskutbildning inom ramen för Järvapiloterna, som är ett projekt som startade 2016 och som drivs i samarbete mellan Jobbtorg Stockholm och arbetsförmedlingen.

Sammanlagt har knappt 300 personer gått en kombinationsutbildning under året inom ramen för något av ovanstående program

(exkl. avhopp). Knappt 90 personer har avslutat utbildningen. De flesta har kunnat gå till arbete efteråt.

Samhällsorientering

Betydligt fler har gått samhällsorientering jämfört med föregående år. Cirka 4 400 personer har genomgått utbildningen, varav cirka 1 750 är stockholmare. Det är en ökning med ungefär 1 600 deltagare på ett år och stockholmarna står för ungefär hälften av denna ökning. Under året har Centrum för samhällsorientering låtit sex före detta elever agera ambassadörer för kursen, för att på så sätt få fler deltagare. Vilken effekt just dessa har haft är oklart, men de kommer att fortsätta arbetet under kommande år. Majoriteten av alla som studerar är män (63 procent).

Ett mål är att fler ur den så kallade utökade målgruppen, det vill säga vissa anhöriginvandrare, ska läsa kursen. Under året har 210 ur den utökade målgruppen anmälts till utbildningen, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 133 genomgick utbildningen. Närvaron är sämre hos dessa elever än övriga, vilket kan bero på att de har svårare att kombinera arbets- och familjeliv med utbildningen. Därför har Centrum för samhällsorientering under 2017 tagit fram ett förslag till distansutbildning.

Sfi för föräldralediga

Sfi för föräldralediga drivs för att personer under sin föräldraledighet ska kunna upprätthålla den svenska som de har lärt sig, alternativt att nya grupper som är i behov av svenskkunskaper lättare ska komma i kontakt med sfi. Under vårterminen startade tre grupper upp med sammanlagt 19 deltagare och under hösten har ytterligare två grupper startat upp. Sfi för föräldralediga har bedrivits på öppna förskolor belägna i Skärholmen, Vårberg, Rågsved och Rinkeby med sammanlagt 44 individer, sex timmar i veckan. De flesta är nybörjare, även om det finns undantag. Att bedriva utbildning för personer som är på olika utbildningsnivå, när personerna samtidigt tar hand om sina barn gjort att progressionen inte har blivit så hög.

Svenska för yrkesutbildade (sfx)

Inom en sfx-utbildning får utrikesfödda personer med en yrkesutbildning från hemlandet en skraddarsydd väg genom systemet. Syftet är att de så snart som möjligt få börja arbete inom sitt yrkesområde. Sfx genomförs i samverkan med alla kommuner i länet, vilket innebär att Stockholm tar emot även andra kommuners elever på sfx i stadens regi, och att stockholmselever läser hos andra kommuner på övriga sfx. I Stockholm finns tre sfx-utbildningar i nämndens regi (SIFA). Under 2017 har drygt 800 personer studerat

inom SIFA, varav knappt 72 procent är kvinnor och drygt 28 procent män. Cirka 55 procent av de studerande är stockholmare. Resterande kommer från andra kommuner.

9. Samverkan

Samverkan är en grundförutsättning för att arbetsmarknadsnämnden ska kunna uppfylla sitt uppdrag. Nämnden har en utvecklad samverkan med arbetsförmedlingen, arbetsgivare och ett flertal nämnder varav beröringspunkterna är störst med stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, socialnämnden och Stockholm Business Region. Därutöver bygger nämnden även samverkan med civilsamhället.

Under den kommande perioden ska samverkan med arbetsförmedlingen utvecklas ytterligare främst genom de samverkansavtal som utformats inom ramen för DUA (delegationen för unga till arbete och studier) och som omfattar såväl unga som nyanlända.

Samverkan med berörda nämnder i staden ska utvecklas med fokus på nyanlända, unga vuxna och förändrade behov inom försörjningsstödet. Medverkan i stadsdelarnas utvecklingsprogram är fortsatt prioriterad.

När det gäller arbetsgivare har nämnden det dubbla uppdraget att öppna fler vägar till arbete för stadens studerande och arbetslösa samt bidra till näringslivets kompetensförsörjning. De samverkansformer som utvecklats genom modeller som partnerskap med arbetsgivare, social hänsyn i upphandling samt arbetsgivar-/branschnätverk har visat sig fungera. Därför kommer de vidareutvecklas under kommande år, bland annat genom att tillgängliggöra arbetsgivarkontakterna via en platsbank där nämndens alla verksamheter får samlad tillgång till platser inom staden samt platser inom det privata näringslivet som nåtts via partnerskap och sociala krav i upphandling.

IOP är en samverkansform mellan offentlig sektor och civilsamhällesorganisationer. Nämnden bedriver flera IOP-samarbeten vilka möjliggör möten mellan nya och etablerade stockholmare.

Med stöd från migrationsfonden bedrivs projektet VIDA där nyanlända erbjuds en föreningsaktivitet som del av sin etablering. Projektet upphör 2019 och nämnden bedömer att en implementering i ordinarie verksamhet skulle innebära att uppbyggda nätverk tas tillvara och att fler nyanlända personer, liksom andra som riskerar en isolerad tillvaro, erbjuds en föreningsaktivitet, vilket på sikt kan stärka deras väg mot sysselsättning. En implementering förutsätter främst att två föreningssamordnare även fortsättningsvis kan knytas

till nämndens verksamhet, samt att medel kan avsättas för fortsatt samverkan med föreningslivet i en lämplig form.

Med stöd av länsstyrelsen bedrivs projektet Yrkesmentorer där nyanlända akademiker erbjuds en mentor från civilsamhället med erfarenhet från samma bransch. Genom ett utökat nätverk stärks den nyanländes koppling till den svenska arbetsmarknaden. Nämnden föreslår att även detta projekt implementeras i ordinarie verksamhet.

Rinkeby

Rinkeby är en boendeinriktad stadsdel med få företag. Närheten till Kista är viktig. Utvecklingen på arbetsmarknaden har varit mycket stark de senaste åren, samtidigt kvarstår stora arbetsmarknadsutmaningar.

Rinkeby-Kista är ett område med stora skillnader mellan stadsdelarna. Befolkningen i förvärsarbetande ålder är dubbelt så stor i stadsdelen Kista jämfört med Rinkeby. Endast 15 procent av Rinkeby-Kistas arbetsplatser och 5 procent av de anställda finns i Rinkeby. Otryggheten är en utmaning för Rinkeby-Kista och företag som intervjuats framhåller att staden måste arbeta för att stärka tryggheten i området.

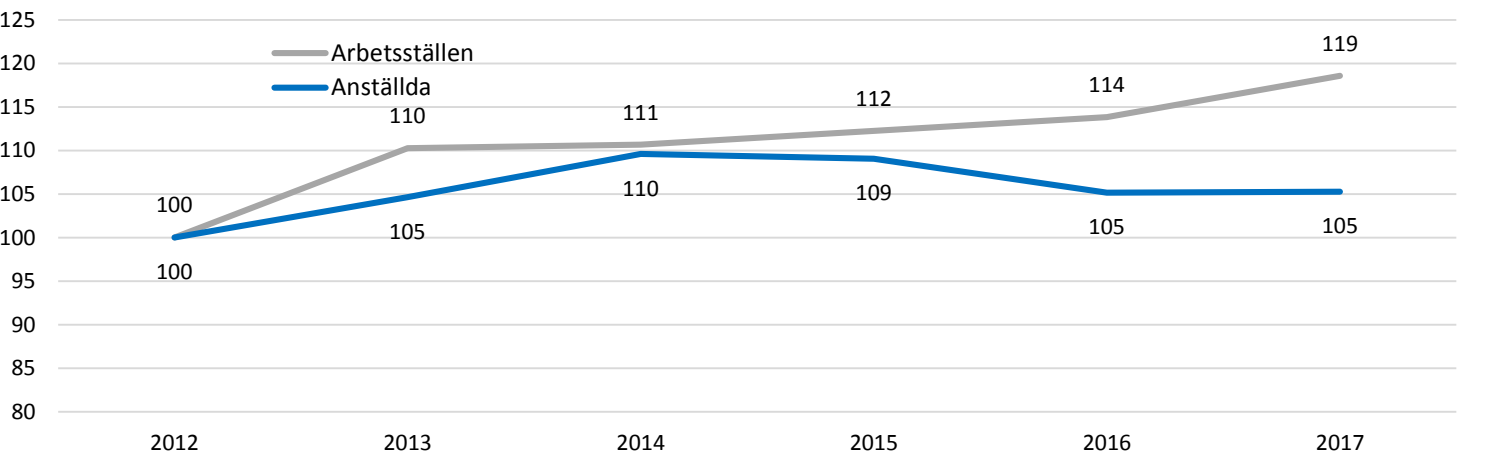
Rinkeby har en av Stockholms lägsta arbetsplatskvoter – mer än dubbelt så många förvärsarbetande bor i området jämfört med hur många som arbetar där. En stor utpendling av arbetskraft sker till intilliggande stadsdelen Kista och kommuner som Solna, Sundbyberg och Järfälla.

75 procent av arbetsplatserna i Rinkeby har färre än 5 anställda, vilket står i stark kontrast till de större företagen i Kista. En förhållandevis stor andel av dessa arbetsplatser är i offentlig regi. Sammantaget framträder bilden av Rinkeby som främst en boendeinriktad stadsdel med begränsat näringsliv, vilket delvis förklaras av närliggande Kistas attraktionskraft.

På arbetsmarknaden har utvecklingen varit mycket stark med en andel förvärsarbetande som ökat med över 2 procentenheter 2015-2016 och med hela 7 procentenheter sedan år 2008. Trots detta är andelen förvärsarbetande jämförelsevis låg och arbetslösheten hög, samtidigt som andelen av Rinkebys högutbildade som arbetar i högkvalificerade yrken är låg. En jämförelsevis hög andel av de öppet arbetslösa klassas även som långtidsarbetslösa. Detta visar på fortsatta utmaningar för området.

Företag verksamma i stadsdelen, utveckling 2012-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	52%	79%	2016	+2,4 % enheter	+7,0 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	16,6%	4,8%	2017	-0,8 % enheter	+10,5 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	65%	56%	2017	+0,2 % enheter	+20,7 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-2 675	150 400	2015	-107	-406 (2008) ↓
Inompendling (inom stadsdelsområdet) (% av förvärsarbetande)	18%	-	2015	-0,6 % enheter	-1,7 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	6,5	8,2	2017	-0,3	-0,6 % enh. (2015) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	11%	84%	2017	0,0 % enheter	+0,8 % enh. (2015) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,4	1,3	2015	0,0	0,0 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3-årig eftergymn. utbildade 25-64 år)	24%	77%	2015	-0,7 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	-	6%	2017	0,0 % enheter	0,0 % enh. (2013)

Branschstruktur

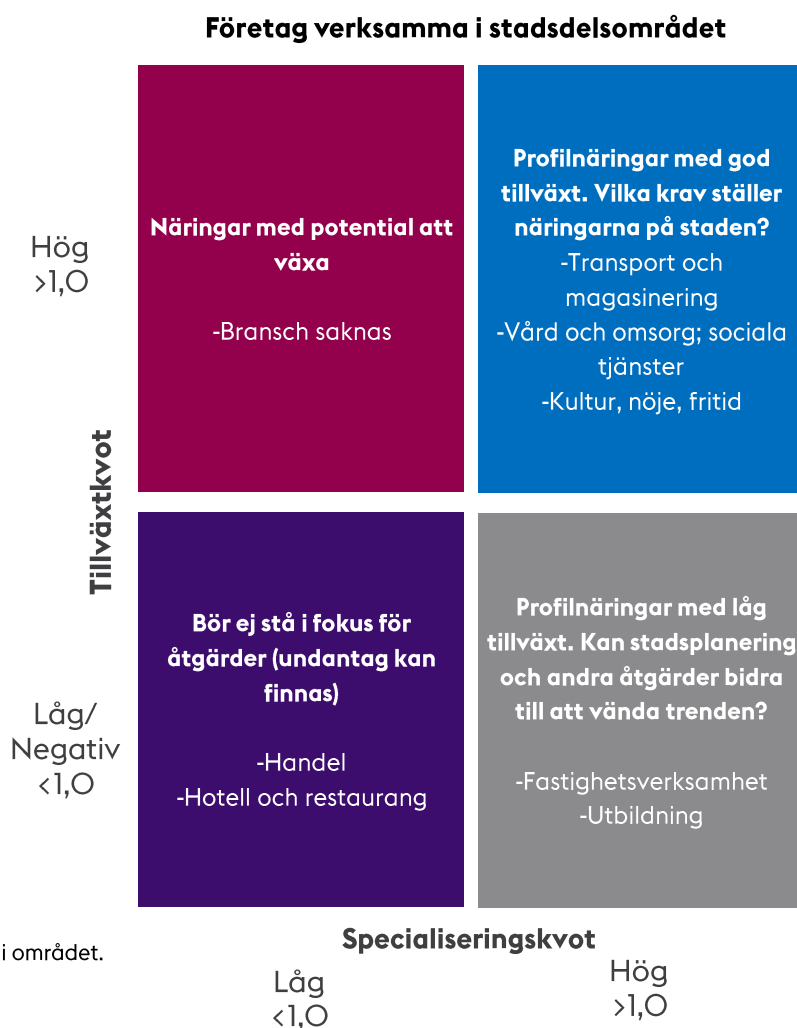
Rinkebys profilnäringsar*

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Rinkeby har totalt tre profilnäringsar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Transport och magasinering, Vård och omsorg samt Kultur, nöje och fritid. De två förstnämnda återkommer i flera områden i ytterstaden. Rinkeby samt Tensta är de enda områdena med både specialisering och tillväxt inom Kultur, nöje, fritid.

*Ett flertal branscher har uteslutits ur analysen p.g.a. få anställda i området.

Branschtillväxt för bosatta i Rinkeby

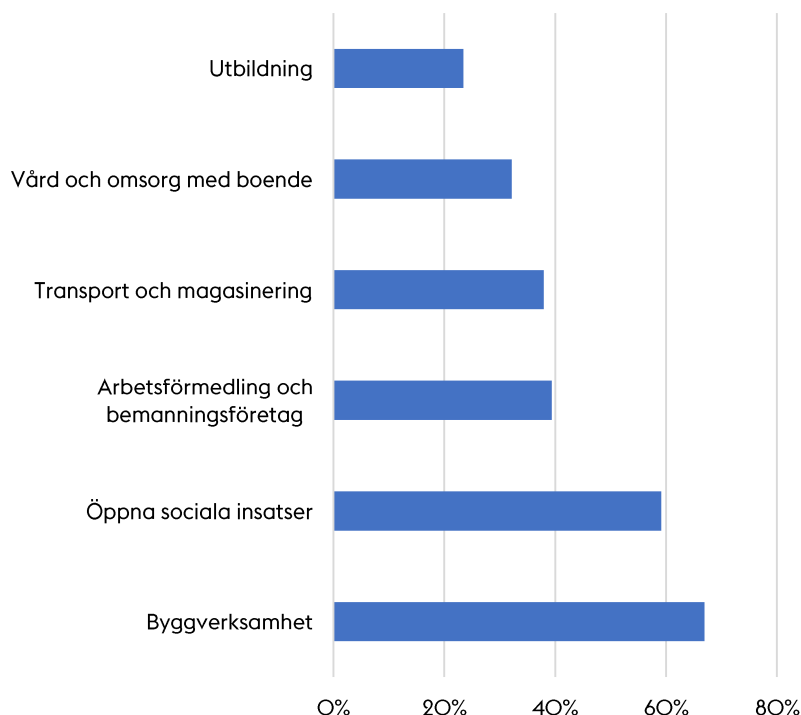
I figuren visas branscherna med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelen Rinkeby (nattbefolkningen).

Antalet förvärvsarbetande ökade snabbast i Byggbranschen samt Öppna sociala insatser, och dessa branscher har även en högre tillväxttakt i Rinkeby än i Stockholm som helhet. Den sistnämnda näringen utgörs av företag/myndigheter inom bl.a. personlig assistans, hemtjänst och dagverksamhet etc.

Även Transport och magasinering är en bransch som växt snabbt för bosatta i Rinkeby vilket är utmärkande för området.

Generellt framgår att branscher som sällan kräver eftergymnasial utbildning växer för bosatta i Rinkeby, vilket givetvis samvarierar med befolkningens utbildningsnivå och områdets socioekonomiska förutsättningar.

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Kista

Kista är en starkt drivande motor i Västerorts näringsliv och här finns många av Stockholms största företag. Dock kvarstår utmaningar för områdets befolkning.

Rinkeby-Kista är ett område med stora skillnader mellan stadsdelarna. Befolkningen i förvärvsarbetande ålder är dubbelt så stor i stadsdelen Kista jämfört med Rinkeby. 85 procent av Rinkeby-Kistas arbetsplatser och 95 procent av de anställda finns i Kista. Otryggheten är en utmaning för Rinkeby-Kista och företag som intervjuats framhåller att staden måste arbeta för att stärka tryggheten i området.

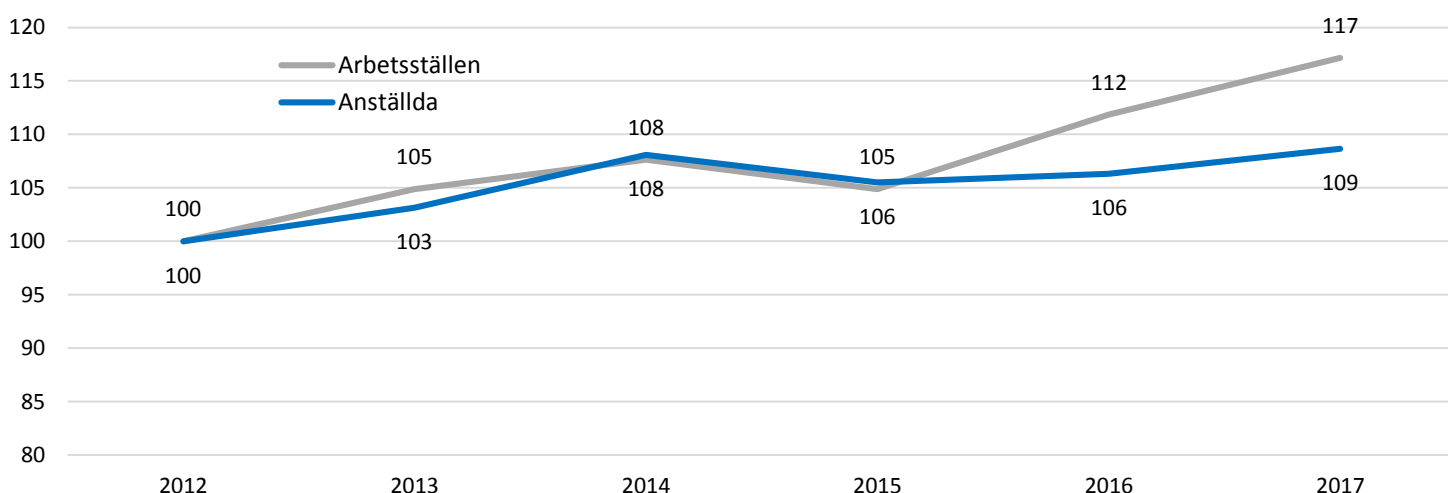
I Västerort var Kista det vanligaste området att arbeta och bedriva verksamhet i och stadsdelen har en arbetsplatskvot som motsvarar innerstaden, d.v.s. ett stort inflöde av arbetskraft. Totalt pendlar 26 462 fler personer in till området än ut från området för att arbeta. Kista utmärker sig som ett område med stora arbetsgivare - en tredjedel av samtliga anställda arbetar på ett arbetsställe med fler än 1000 anställda. I genomsnitt har Kistas företag 21 anställda, vilket är högst i Stockholm.

Av de 20 snabbast växande företagen i Rinkeby-Kista är samtliga lokaliserade i stadsdelen Kista. 10 av dessa företag var verksamma inom branscherna Handel inkl. reparation av motorfordon samt Information och kommunikation.

En utmaning för Rinkeby-Kista som helhet är att befolkningen generellt har en utsatt ställning på arbetsmarknaden, detta trots att Kista är ett attraktivt område för både svenska och utländska företag att bedriva sin verksamhet i. Samtidigt har andelen förvärvsarbetande av befolkningen i Kista, liksom i Rinkeby, ökat kraftigt både på kort och lång sikt.

Företag verksamma i stadsdelen, utveckling 2012-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	66%	79%	2016	+1,5 % enheter	+4,5 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	10,0%	4,8%	2017	0,0 % enheter	+5,6 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	61%	56%	2017	+0,9 % enheter	+13,3 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	26 462	150 400	2015	+431	+5 151 (2008) ↓
Inompendling (inom stadsdelsområdet) (% av förvärvsarbetande)	22%	-	2015	-0,9 % enheter	-1,2 % enh. (2008) ↑
Anställda/företag (antal)	21,3	8,2	2017	-0,5	-1,8 % enh. (2015) ↑
Branschbredd (% av samtliga branscher)	37%	84%	2017	+0,7 % enheter	+1,9 % enh. (2015) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	2,9	1,3	2015	0,0	+0,2 (2008) ↑
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	52%	77%	2015	-1,8 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	18%	6%	2017	-1,0 % enheter	+5,0 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Kistas profilnäringsar*

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställena i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Kista har totalt tre profilnäringsar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Tillverkning, Handel samt Information och kommunikation. Kista och Norrmalm är de enda områdena med både specialisering och tillväxt inom Information och kommunikation. Kista har ett stort antal branscher med högre tillväxt än staden men som inte räknas som profilnäringsar (röda rutan).

*Ett flertal branscher har uteslutits ur analysen p.g.a. få anställda i området.

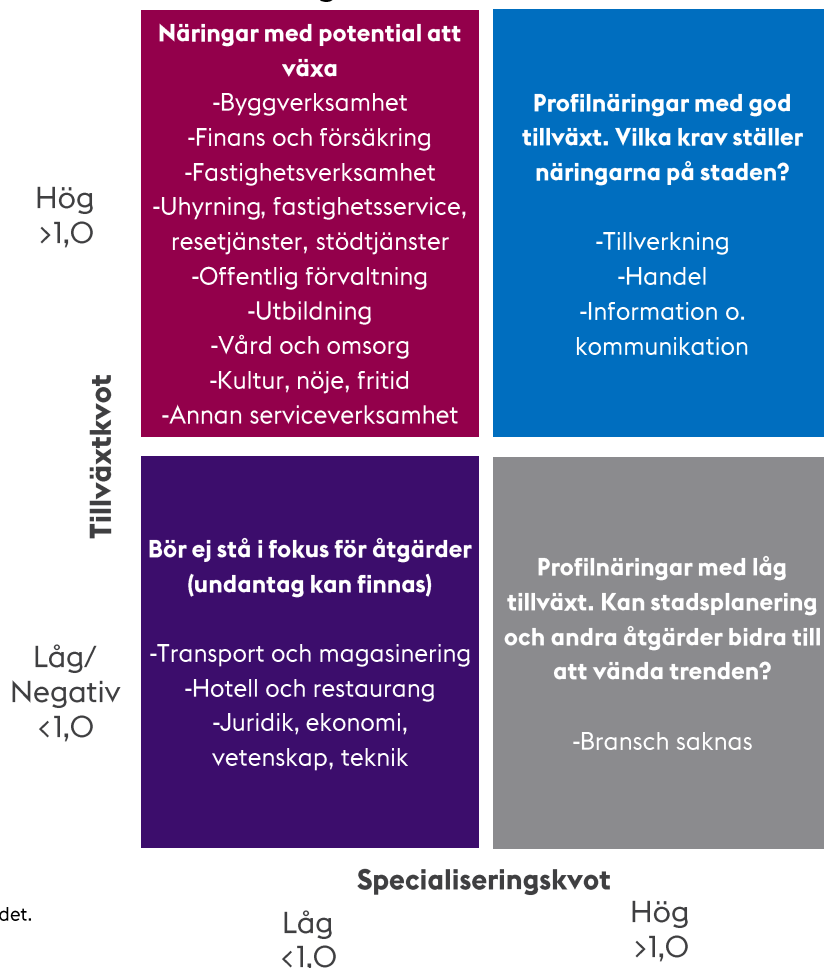
Branschtillväxt för bosatta i Kista

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelen Kista (nattbefolkningen).

Antalet förvärvsarbetande bosatta i Kista ökade snabbast i branscherna Öppna sociala insatser och Hotell och restaurangverksamhet, och dessa branscher har även en högre tillväxttakt än i Stockholm som helhet.

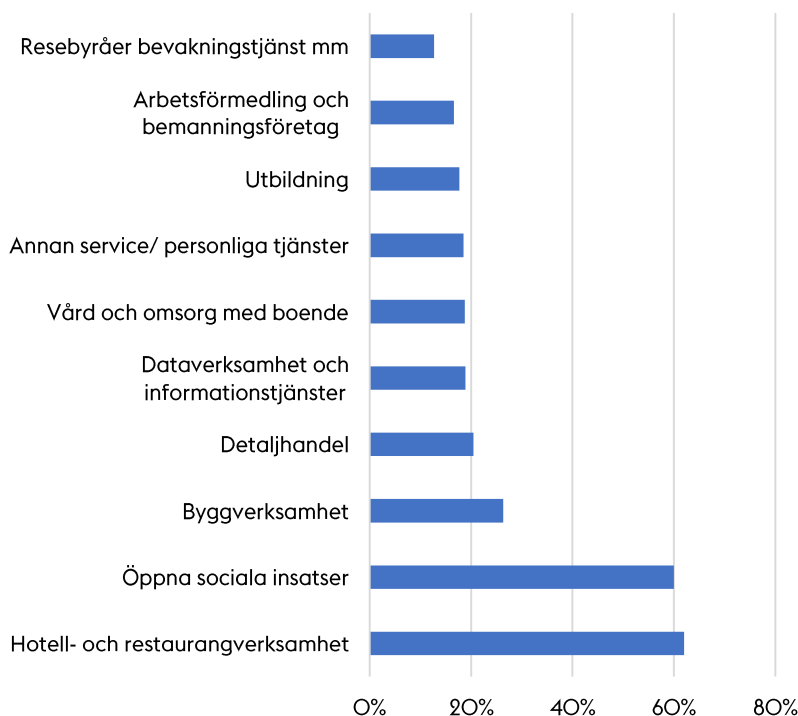
Bland näringar som i hög grad kräver eftergymnasialt utbildade anställda utmärker sig Dataverksamhet och informationstjänster med en god tillväxt, vilket visar på betydelsen av Kistas kunskapsintensiva näringar för dess nattbefolkning.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Specialiseringskvot

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Spånga

Företagen i Spånga är verksamma inom olika branscher och många pendlar in till området för att arbeta. De som bor i Spånga har en stark ställning på arbetsmarknaden.

Spånga är jämfört med Tensta en stadsdel där en hög andel av befolkningen är sysselsatt, arbetslösheten är låg och de högutbildade är väl matchade på arbetsmarknaden. Andelen förvärvsarbetande har legat på en stabil, hög nivå i Spånga senaste åren, arbetslösheten har dock ökat något från 2016 till 2017.

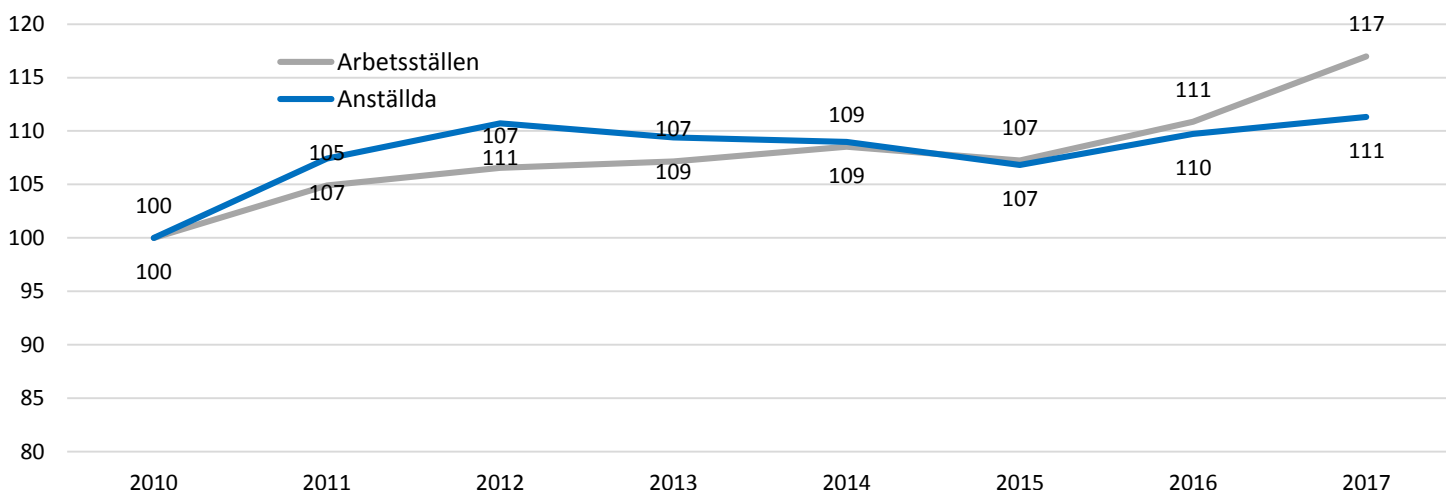
Även om befolkningen i förvärvsarbetande ålder är lika stor i Spånga som i Tensta, återfinns 80 procent av dessa två områdens alla arbetsplatser och anställda i Spånga.

Företagandet i Spånga är förhållandevis brett, och både antalet företag och anställda i området har ökat under perioden 2010-2017. Byggföretag och Transport- och magasineringsföretag i området är bland de mest framgångsrika – hälften av företagen med starkast tillväxt i Spånga-Tensta stadsdelsområde verkade inom dessa branscher.

Spånga har till skillnad från Tensta en relativt hög arbetsplatskvot för att inte tillhöra innerstaden. Utpendlingen för de boende i området är hög, men det sker även en stor inpendling av arbetskraft från närliggande kommuner. Andelen små företag är hög, och denna småskalighet är gemensam med andra områden i Västerort utom Kista.

Företag verksamma i stadsdelen, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	82%	79%	2016	+0,4 % enheter	-0,4 % enh. (2008) ↓
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	4,8%	4,8%	2017	+0,8 % enheter	+2,9 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	57%	56%	2017	-2,5 % enheter	+8,5 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-1 188	150 400	2015	-66	-815 (2008) ↓
Inompendling (inom stadsdelsområdet) (% av förvärvsarbetande)	12%	-	2015	-0,1 % enheter	-2,1 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	6,7	8,2	2017	-0,3	-0,3 % enh. (2015) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	36%	84%	2017	0,0 % enheter	-0,4 % enh. (2015) ↓
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,9	1,3	2015	0,0	-0,1 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	83%	77%	2015	-0,2 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	9%	6%	2017	0,0 % enheter	+1,0 % enh. (2013) ↑

Branschstruktur

Spångas profilnäringsar*

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

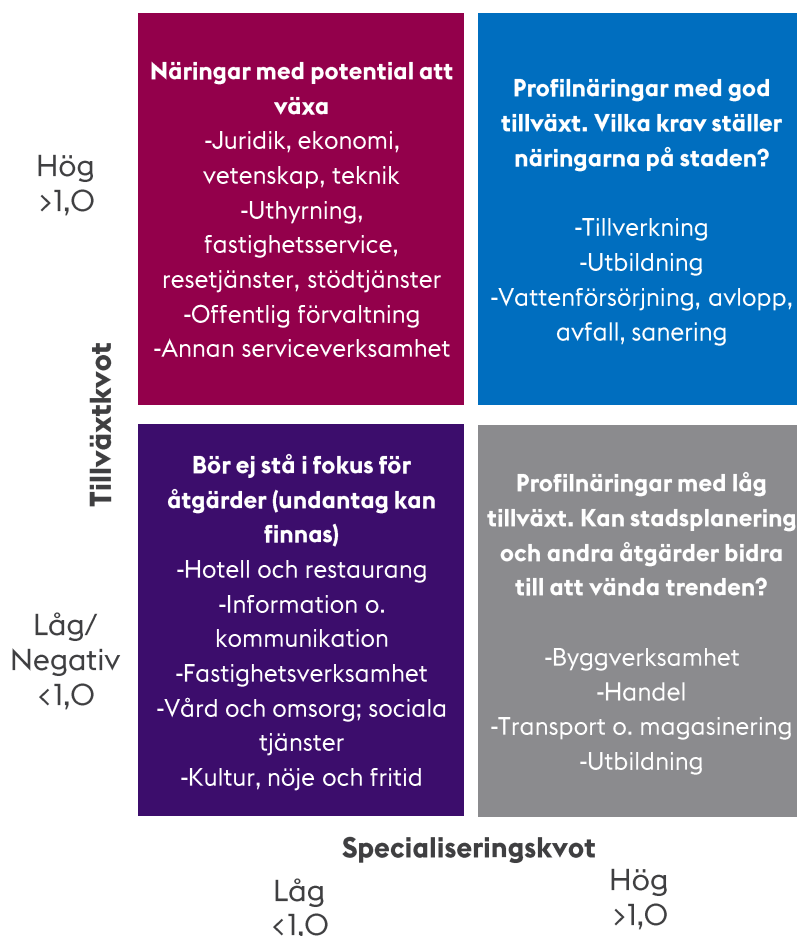
En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Spånga har totalt tre profilnäringsar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Tillverkning, Utbildning samt Vattenförsörjning, avlopp, och sanering. Den sistnämnda är en förhållandevis liten bransch. Tillväxten inom Tillverkning delar Spånga med ett relativt stort antal stadsdelsområden, främst i yttre staden.

Spånga har även högre tillväxt än staden i ett antal näringar som inte betecknas som profilnäringsar, se röda rutan.

*Ett flertal branscher har uteslutits ur analysen p.g.a. få anställda i området.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för bosatta i Spånga

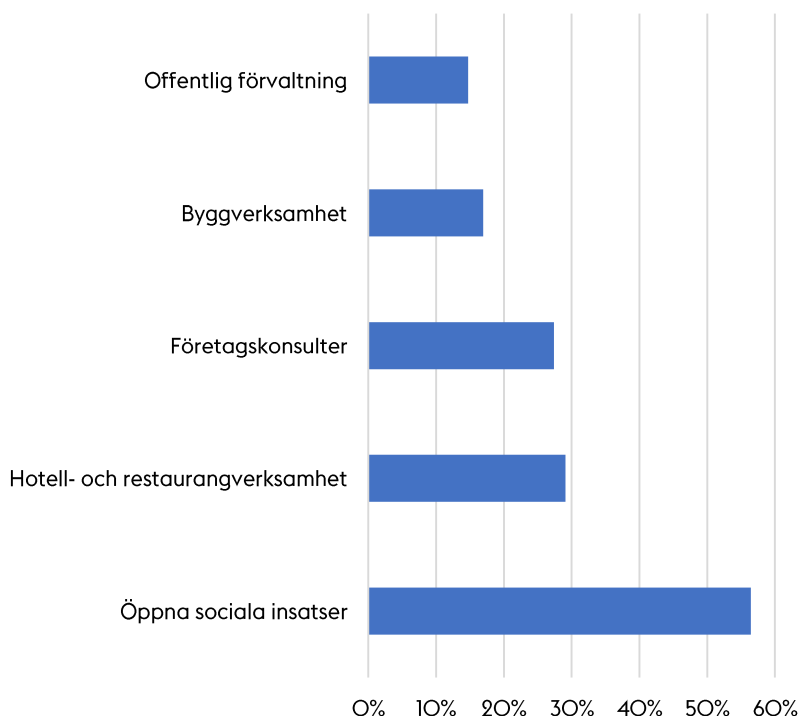
I figuren visas branscherna med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelen Spånga (nattbefolkningen).

Antalet förvärvsarbetande har ökat främst inom branscherna Öppna sociala insatser och Hotell och restaurangverksamhet. Den förstnämnda näringen utgörs av företag/myndigheter inom bl.a. personlig assistans, hemtjänst och dagverksamhet etc.

I likhet med stadsdelsområdena i innerstaden arbetar fler och fler av de bosatta i Spånga som företagskonsulter, något som skiljer sig från områdena Tensta, Rinkeby-Kista.

Spånga utmärker sig dessutom med tillväxt inom Offentlig förvaltning.

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Tensta

Antal anställda och sysselsatta i Tensta har ökat de senaste åren, samtidigt kvarstår stora utmaningar för stadsdelen. Etablering av nya företag i området är en viktig fråga för framtiden.

Tensta är jämfört med Spånga en stadsdel där en större del av befolkningen är utrikes född, fler är lågutbildade och fler har en svag ställning på arbetsmarknaden vilket innebär stora utmaningar. Trots att lika många förvärvsarbetande bor i Tensta som i Spånga, återfinns bara 20 procent av dessa två områdens alla arbetsplatser och anställda i Tensta.

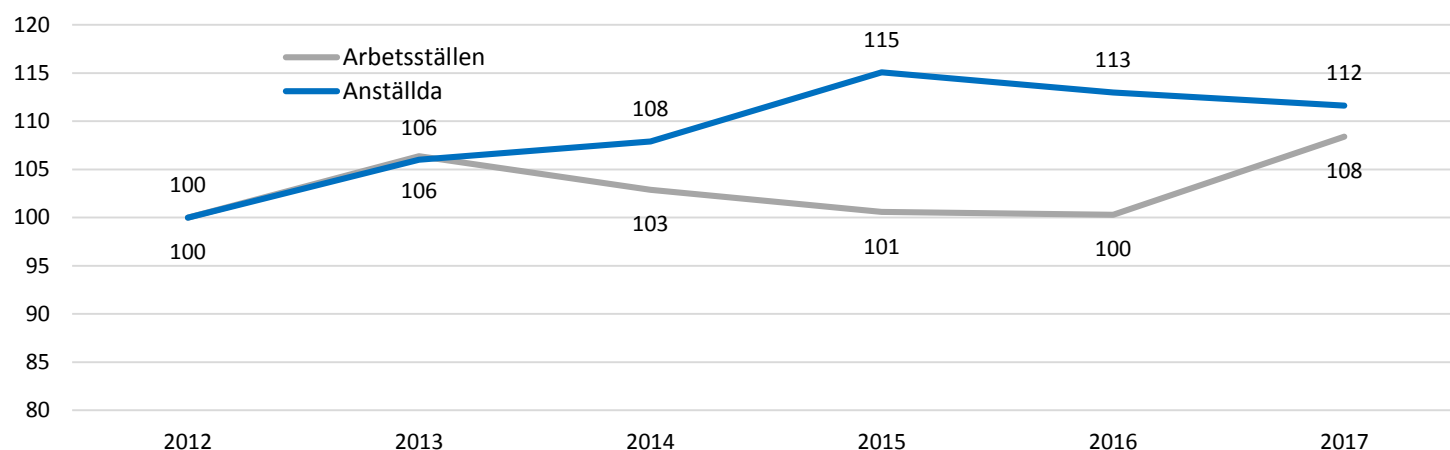
Antalet anställda och arbetsställen belägna i Tensta har ökat något de senaste åren. Företagsstrukturen i Tensta är lik strukturen i Rinkeby – många arbetsgivare är offentliga, och av företagen i området har de flesta färre än 5 anställda. Andelen förvärvsarbetande av befolkningen i Tensta har ökat kraftigt över tid. Vilka branscher som uppvisat starkast tillväxt visas på nästföljande sida.

Andelen förvärvsarbetande av befolkningen är dock fortsatt långt under stadens genomsnitt, vilket visar på de utmaningar som finns för befolkningen i området. Arbetslösheten är hög och andelen högutbildade i högkvalificerade yrken är låg jämfört med hela staden. Detta visar på fortsatta utmaningar vad gäller utanförskap och kompetensutnyttjanden på arbetsmarknaden.

Tensta är ett område där 90 procent pendlar ut till andra områden i Stockholm, samt till närliggande kommuner såsom Solna och Sundbyberg för att arbeta. Etablering av nya företag i området är en viktig fråga för framtiden.

Företag verksamma i stadsdelen, utveckling 2012-2017*

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

* Bristfälligt dataunderlag innebär viss osäkerhet gällande utvecklingen över tid.

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år		Långsiktig förändring (sedan år)		
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	57%	79%	2016	+1,9	% enheter	+7,3	% enh. (2008)	↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	15,2%	4,8%	2017	-0,5	% enheter	+8,7	% enh. (2008)	↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	64%	56%	2017	+2,4	% enheter	+17,1	% enh. (2008)	↑
Nettopendling (antal)	-4 070	150 400	2015	+161		-1 276	(2008)	↓
Inompendling (inom stadsdelsområdet) (% av förvärvsarbetande)	14%	-	2015	-0,7	% enheter	-4,1	% enh. (2008)	↓
Anställda/företag (antal)	6,3	8,2	2017	-0,6		-0,7	% enh. (2015)	↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	14%	84%	2017	0,0	% enheter	+0,1	% enh. (2015)	↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,3	1,3	2015	0,0		-0,1	(2008)	↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3-årig eftergymn. utbildade 25-64 år)	35%	77%	2015	+0,1	% enheter	-	-	
Vakansgrad (% av kontor och lager)	9%	6%	2017	0,0	% enheter	+1,0	% enh. (2013)	↑

Branschstruktur

Tenstas profilnäringar*

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

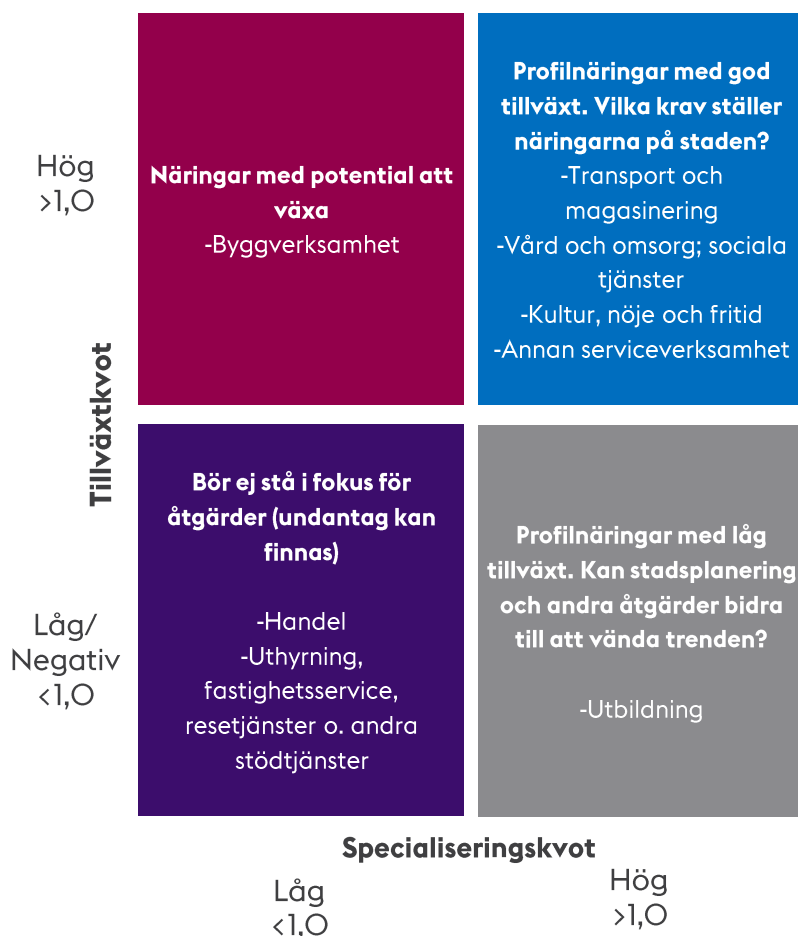
En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Tensta har totalt fyra profilnäringar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Transport och magasinering, Vård och omsorg, Kultur, nöje och fritid, samt Annan serviceverksamhet. I den sistnämnda ingår diverse tjänster riktade främst till personer. Tillväxten i de två förstnämnda delar Tensta med ett relativt stort antal stadsdelsområden, främst i yttre staden.

Tensta har högre tillväxt än staden i en näring som inte betecknas som profilnäring; Byggverksamhet (se röda rutan).

*Ett flertal branscher har uteslutits ur analysen p.g.a. få anställda i området.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för bosatta i Tensta

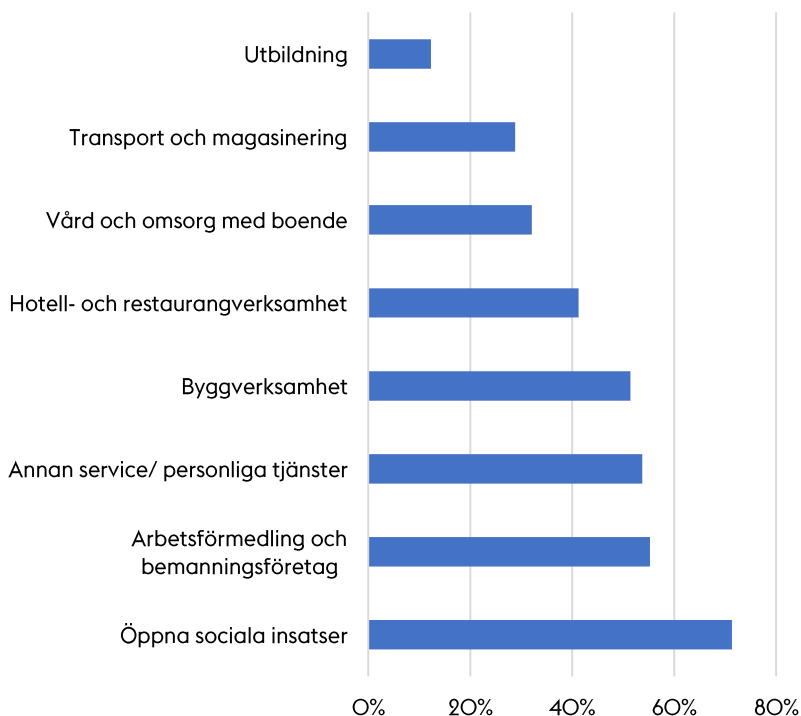
I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelen Tensta (nattbefolkningen).

Starkast har sysselsättningstillväxten för bosatta i Tensta varit inom Öppna sociala insatser (71%), som utgörs av företag/myndigheter inom bl.a. personlig assistans, hemtjänst och dagverksamhet etc.

Tillväxten har även varit god inom bl.a. Arbetsförmedling och bemanningsföretag, Annan service/personliga tjänster och Byggverksamhet.

Sammantaget har förvärvsarbetet ökat främst inom branscher som i liten utsträckning kräver hög utbildning, vilket Tensta delar med bl.a. Rinkeby och i viss mån Kista.

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Hässelby-Vällingby

Hässelby-Vällingby har en växande lokal arbetsmarknad med många små företag. Sedan Vattenfalls flytt från området 2012 har antalet anställda minskat, och utvecklingen senaste åren har inte varit lika god som den skulle kunna vara.

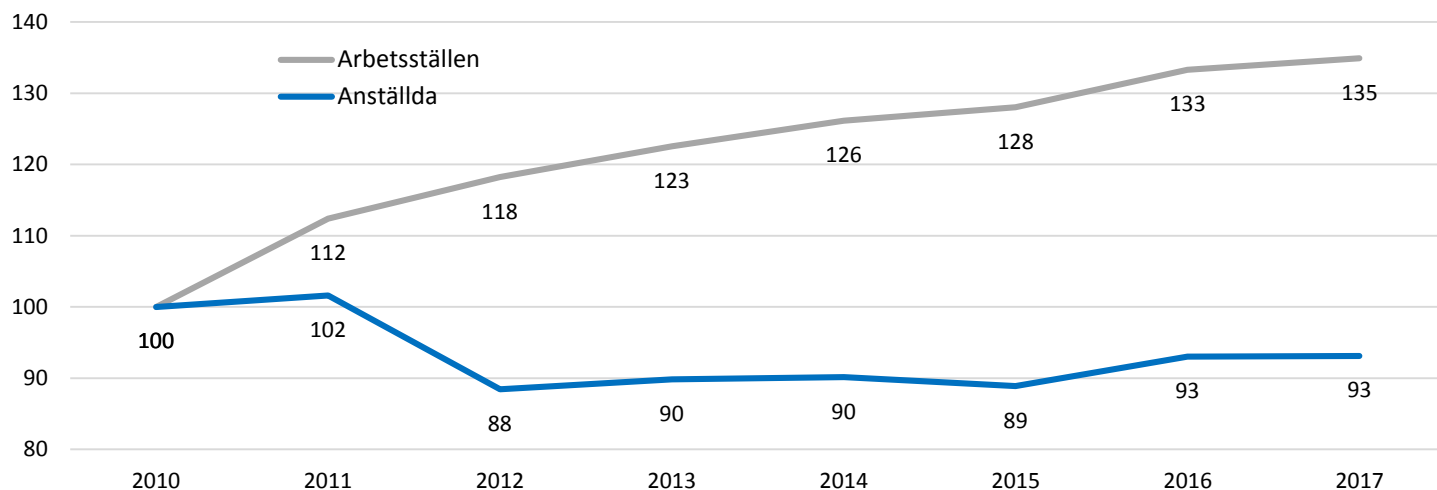
Hässelby-Vällingby är ett stadsdelsområde med stor andel gröna ytor och villor, vilket påverkar näringslivsstrukturen i området. Stadsdelsområdet har Stockholms högsta andel arbetsplatser med färre än 10 anställda (85 procent).

Tillväxten sett till arbetsställen var 35 procent under perioden 2010-2017 vilket var bland de högsta i Stockholm. Utvecklingen sett till antalet anställda i området har dock varit svag, även bortsett Vattenfalls flytt från området år 2012. En hög andel av befolkningen pendlar ut från området för att arbeta, och få inpendlare kommer från andra Stockholmsområden. 45 procent av de som förvärvsarbetar i området är även bosatta där.

Andelen förvärvsarbetande av befolkningen ligger något under stadens genomsnitt och arbetslösheten något över. Samtidigt har utvecklingen sett till andelen förvärvsarbetande i stadsdelsområdet varit god de senaste åren. En utmaning för Hässelby-Vällingby är att förvärvsfrekvensen skiljer sig kraftigt mellan inrikes och utrikes födda, samt mellan utrikes födda män och kvinnor. Andelen högt utbildade som arbetar i högkvalificerade yrken är även något lägre än för hela staden.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017*

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

* Minskningen i antal anställda i Hässelby-Vällingby år 2012 beror på Vattenfalls flytt från Råcksta.

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	77%	79%	2016	+1,0 % enheter	+1,5 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	6,8%	4,8%	2017	-0,2 % enheter	+2,3 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	60%	56%	2017	+1,8 % enheter	+6,5 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-21 714	150 400	2015	-1 253	-7 224 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	17%	-	2015	-0,6 % enheter	-2,3 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	4,7	8,2	2017	-0,1	-2,1 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	40%	84%	2017	-0,6 % enheter	+0,5 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,37	1,3	2015	0,0	-0,1 (2008) ↓
Högt utbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn. utbildade 25-64 år)	69%	77%	2015	-1,2 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	7%	6%	2017	-0,5 % enheter	-1,0 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Hässelby-Vällingbys profilnäringar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnärings identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Hässelby-Vällingby har totalt två profilnäringar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Byggverksamhet samt Transport och magasinering. Tillväxt inom dessa näringar delar Hässelby-Vällingby med ett flertal stadsdelsområden i främst yttre staden.

Två näringar i stadsdelsområdet har uppvisat god tillväxt men betecknas inte som profilnäringar; Hotell och restaurang samt Kultur, nöje och fritid.

Närings som överlag kräver en hög utbildningsnivå har i många fall haft en svag utveckling i området sett till antalet anställda: Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Information och kommunikation, Finans och försäkring.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

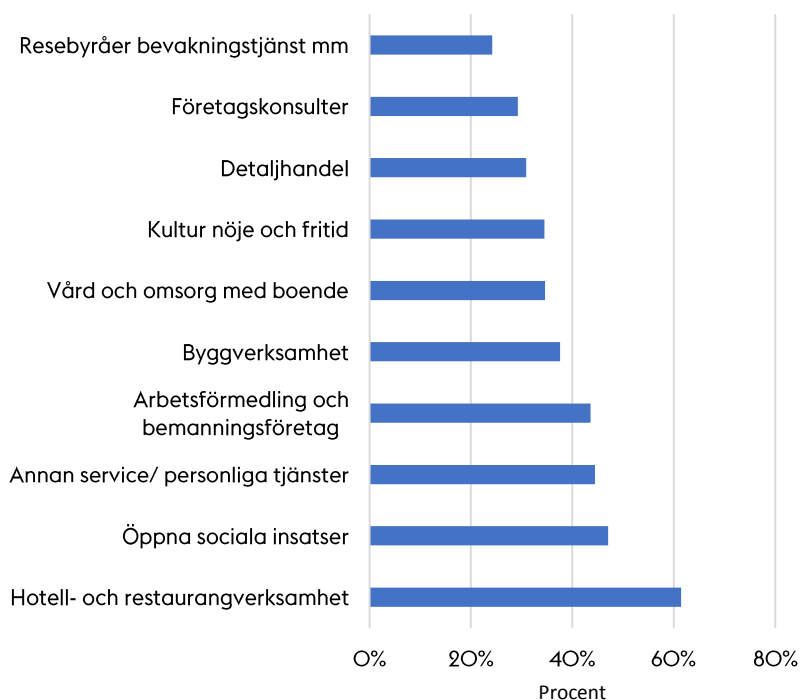
Hässelby-Vällingbys förvärvsarbetande befolkning har haft en högre tillväxt än staden inom flera områden; Hotell och restaurang är den bransch som växt snabbast både inom stadsdelsområdet och jämfört med staden som helhet. Därefter är den snabbaste växande branschen Öppna sociala insatser, följt av Annan service/personliga tjänster vilket omfattar serviceyrken riktat till privata kunder.

Företagskonsulter är exempel på en bransch som i regel kräver hög utbildning vars sysselsättningstillväxt varit god i Hässelby-Vällingby.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Bromma

Brommas näringsliv är diversifierat men området möter utmaningar i form av stor utpendling och låg tillväxttakt i antal anställda.

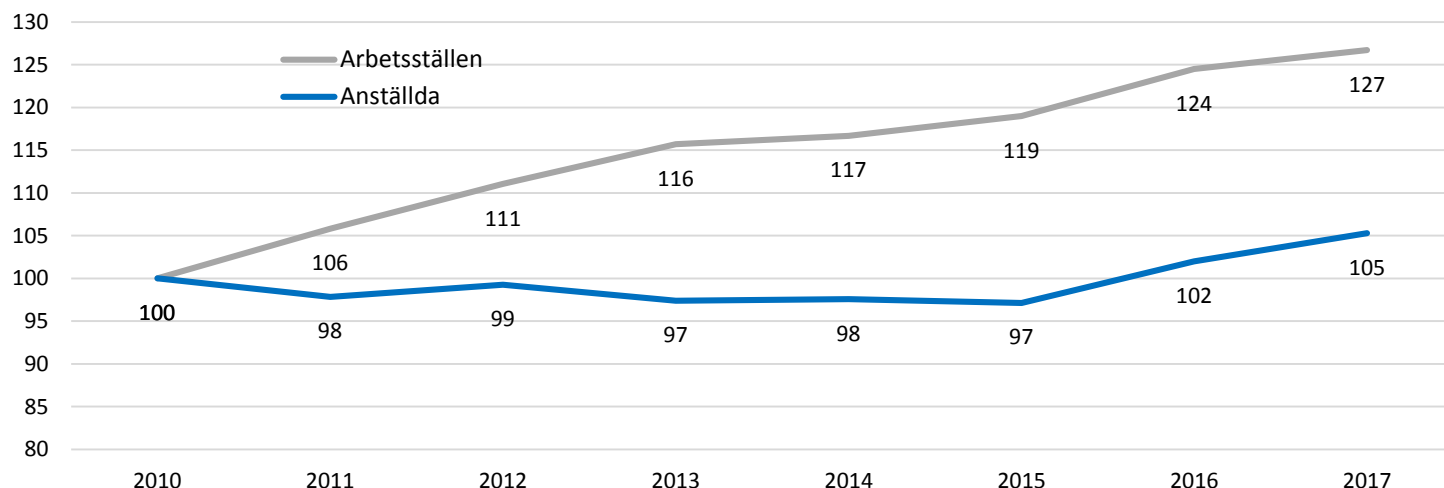
Bromma har den högsta branschbredden i Västerort och områdets arbetsgivare verkar inom 52 procent av samtliga branscher. Antalet arbetsställen har ökat med 27 procent sedan år 2010, utvecklingen har dock varit svagare sett till antal anställda i stadsdelsområdet. Detta beror till stor del på en företagsstruktur med många små företag. I Bromma finns inga företag i den största storleksklassen.

Andelen utpendlare ökar snabbast i Bromma av samtliga områden, vilket ger en lägre nettopendling och arbetsplatskvot. Detta kan vara en effekt av att arbetsplatser koncentreras till specifika områden och att Bromma i låg utsträckning är delaktiga i denna utveckling. Bromma har även ett gynnsamt läge med närhet till innerstaden och goda kommunikationer.

Av befolkningen 20-64 år förvärvsarbetade 84 procent, en hög siffra och som har följt en positiv utveckling både på kort och längre sikt. Brommas arbetslöshet är lägst av samtliga ytterstadsområden. De högutbildades kompetens tillvaratas även väl vilket visar sig genom en hög andel som förvärvsarbetar i högkvalificerade yrken.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	84%	79%	2016	+0,4 % enheter	+1,8 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	3,2%	4,8%	2017	+0,1 % enheter	+1,0 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	51%	56%	2017	+1,9 % enheter	+6,0 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-12 726	150 400	2015	-585	-7 897 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	16%	-	2015	-0,1 % enheter	-1,6 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	6,2	8,2	2017	+0,1	-1,3 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	52%	84%	2017	+0,1 % enheter	+2,3 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,69	1,3	2015	0,0	-0,2 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	81%	77%	2015	-1,0 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	5%	6%	2017	0,0 % enheter	-1,0 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Brommas profilnäringar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Bromma har totalt två profilnäringar med god tillväxt (se blåa rutan). Det är inom branscherna Vård och omsorg; sociala tjänster samt Vattenförsörjning, avlopp, avfall och sanering. Den sistnämnda är en näring som sysselsätter ett relativt litet antal personer. God tillväxt inom Vård och omsorg delar Bromma med ett stort antal stadsdelsområden, främst i yttre staden.

Fyra näringar har växt snabbare än för staden som helhet men betecknas inte som profilnäringar (röda rutan): Hotell och restaurang, Fastighetsverksamhet, Offentlig förvaltning samt Annan serviceverksamhet (reparation av elektronik o datorer, div. konsumenttjänster).

För högkvalificerade branscher som i hög grad koncentreras till vissa områden har tillväxten varit låg; Information och kommunikation samt Juridik, ekonomi, vetenskap, teknik.

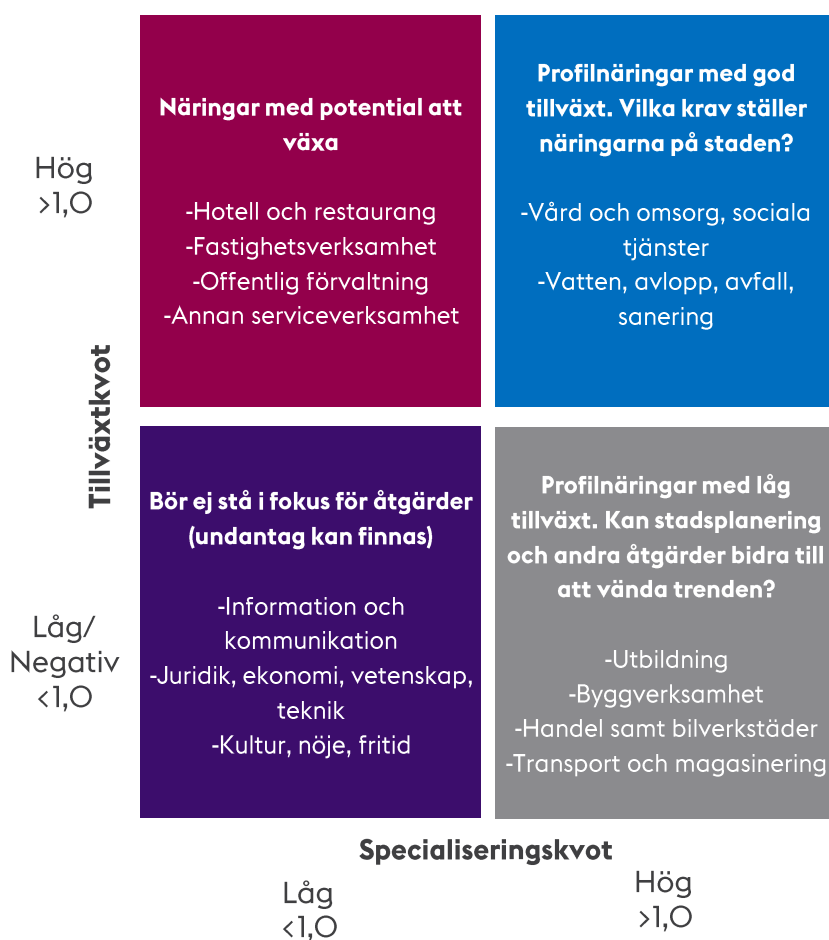
Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

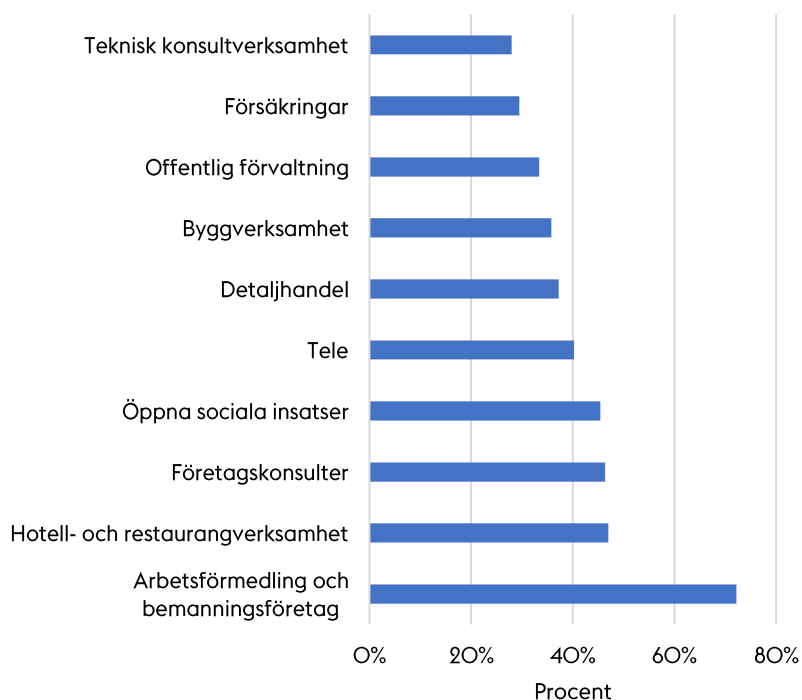
Starkast sysselsättningstillväxt för bosatta i Bromma har skett inom branschen Arbetsförmedling och bemanningsföretag, som ökar snabbare i Bromma än i andra områden i Stockholm.

Andra branscher som vuxit kraftigt är bl.a. Hotell och restaurang, Företagskonsulter och Detaljhandel, vilket visar på en stor bredd sett till bransch för förvärvsarbete.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Kungsholmen

Kungsholmen har innerstadens högsta koncentration av stora företag. Dessutom är matchningen på arbetsmarknaden för områdets högutbildade högre än i övriga innerstaden.

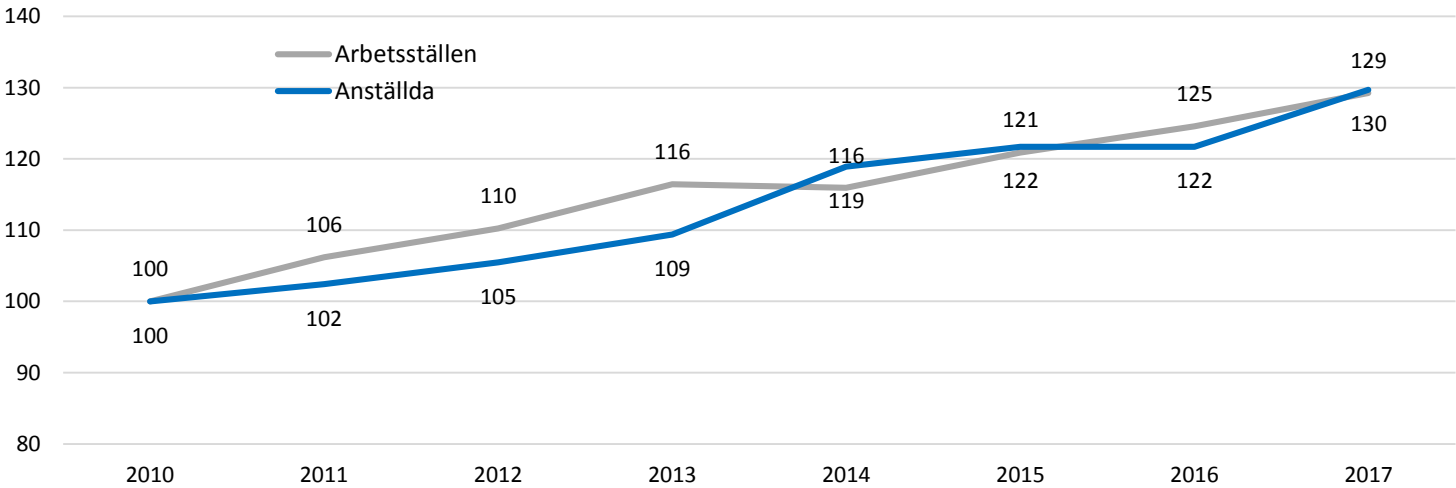
Kungsholmen har en hög inpendling av arbetskraft, vilken främst kommer från områden i Västerort.

Kungsholmen har den högsta koncentrationen av stora företag i Stockholm bortsett från Rinkeby-Kista. Nästan en femtedel av alla anställda på Kungsholmen arbetade på en arbetsplats med fler än 1000 anställda. Mellan 2010 och 2017 har antalet anställda och arbetsgivare på Kungsholmen ökat med 30 procent respektive 29 procent. Den starka utvecklingen av framförallt anställda visar på en fortsatt trend där arbetstillfällen i hög utsträckning koncentreras till innerstaden och Kista. Andelen lediga lokaler på Kungsholmen är endast en procent och har varit låg under en längre tid.

Förvärvsfrekvensen bland Kungsholmens befolkning är hög och har ökat något de senaste åren. Arbetslösheten var år 2017 bland de lägsta i staden och har minskat något från föregående år. 82 procent av de högutbildade bosatta på Kungsholmen arbetade inom ett högkvalificerat yrke.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	85%	79%	2016	+0,4 % enheter	+1,7 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	2,4%	4,8%	2017	-0,1 % enheter	+0,4 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	40%	56%	2017	-8,4 % enheter	-1,0 % enh. (2008) ↓
Nettopendling (antal)	25 935	150 400	2015	-807	+5 978 (2008) ↑
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	19%	-	2015	+1,2 % enheter	+1,7 % enh. (2008) ↑
Anställda/företag (antal)	12,0	8,2	2017	+0,3	-0,0 % enh. (2010) ↑
Branschbredd (% av samtliga branscher)	54%	84%	2017	+0,4 % enheter	+1,4 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	1,61	1,3	2015	0,0	-0,0 (2008) ↑
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	82%	77%	2015	-1,0 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	1%	6%	2017	-1,0 % enheter	0,0 % enh. (2013)

Branschstruktur

Kungsholmens profilnäringsar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställena i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Kungsholmen har totalt fem profilnäringsar med god tillväxt (se blåa rutan). Det är inom branscherna Tillverkning, Byggverksamhet, Transport och magasinering, Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster, stödtjänster, samt Offentlig förvaltning.

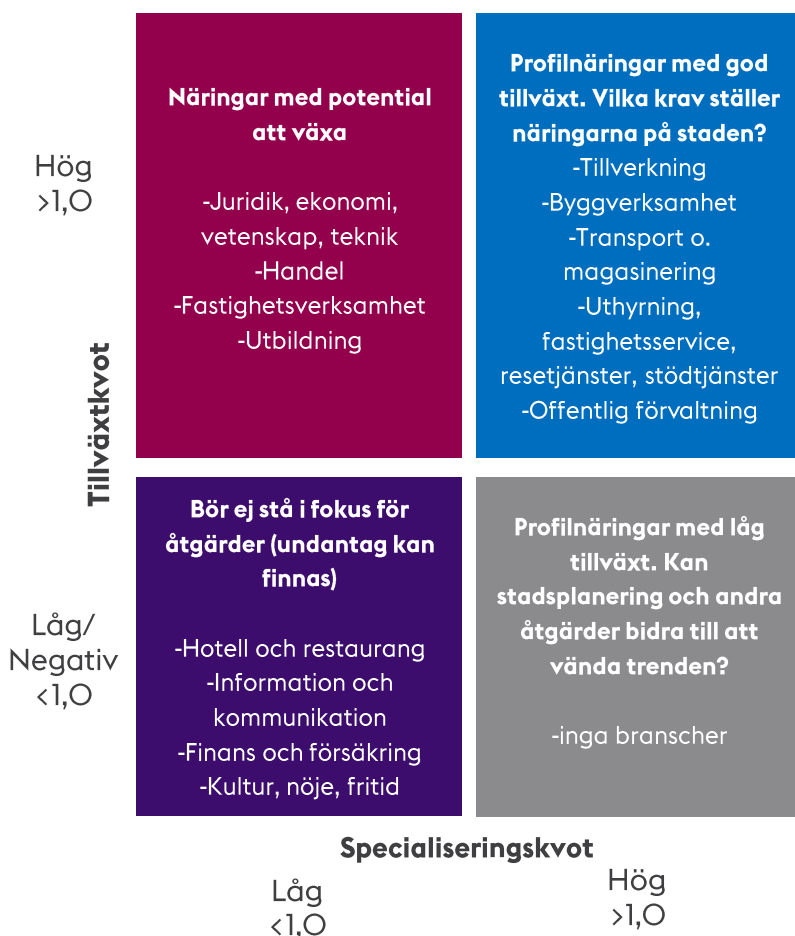
Kungsholmen särskiljer sig något från övriga innerstaden med profilnäringsar och tillväxt inom de tre förstnämnda näringsarna ovan; näringsar som i övrigt främst återfinns och växer i yttre staden. De två sistnämnda näringsarna delar Kungsholmen endast med Norrmalm att ha som profilnäringsar med god tillväxt.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

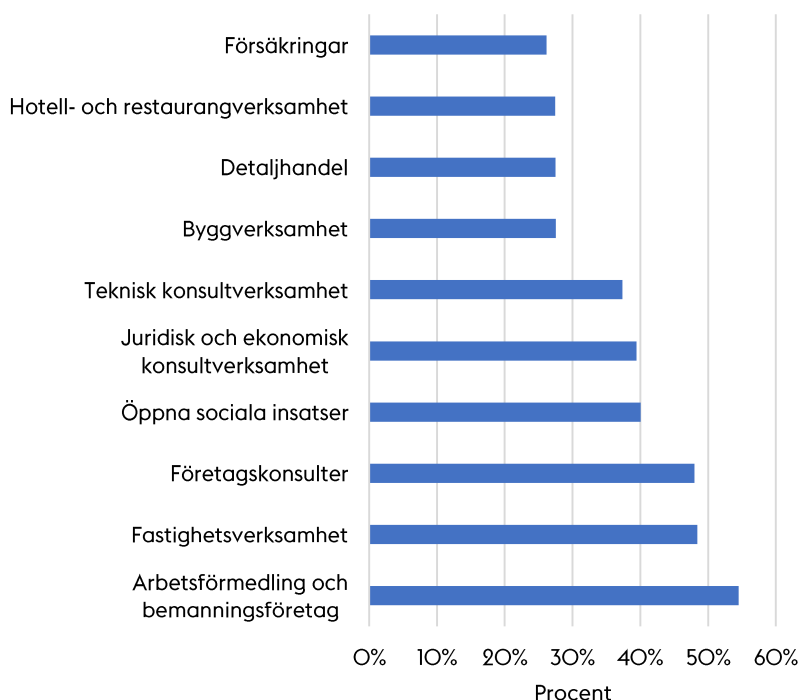
I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

För bosatta på Kungsholmen är sysselsättning inom Arbetsförmedling och bemanningsföretag den bransch som vuxit snabbast. Utöver det har även Fastighetsverksamhet vuxit snabbt, vilket också utmärkande för Kungsholmen jämfört med staden i stort, ingen annan stadsdel har haft en lika snabb tillväxttakt inom den branschen. Utöver det har även flera konsultbranscher vuxit snabbt.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Norrmalm

Norrmalm är en viktig nod för jobben, framförallt för företag inom Finans samt Information och kommunikation. Var fjärde anställd i Stockholm har sin arbetsplats på Norrmalm.

Norrmalm har Stockholms högsta inpendling av arbetskraft och områdets befolkning fyrdubblas under en arbetsdag.

Från år 2010 till 2017 har antalet anställda och arbetsställen ökat med 26 procent respektive 27 procent. Norrmalms arbetsställen täcker på egen hand in 62 procent av Statistiska centralbyråns samtliga branschskoder.

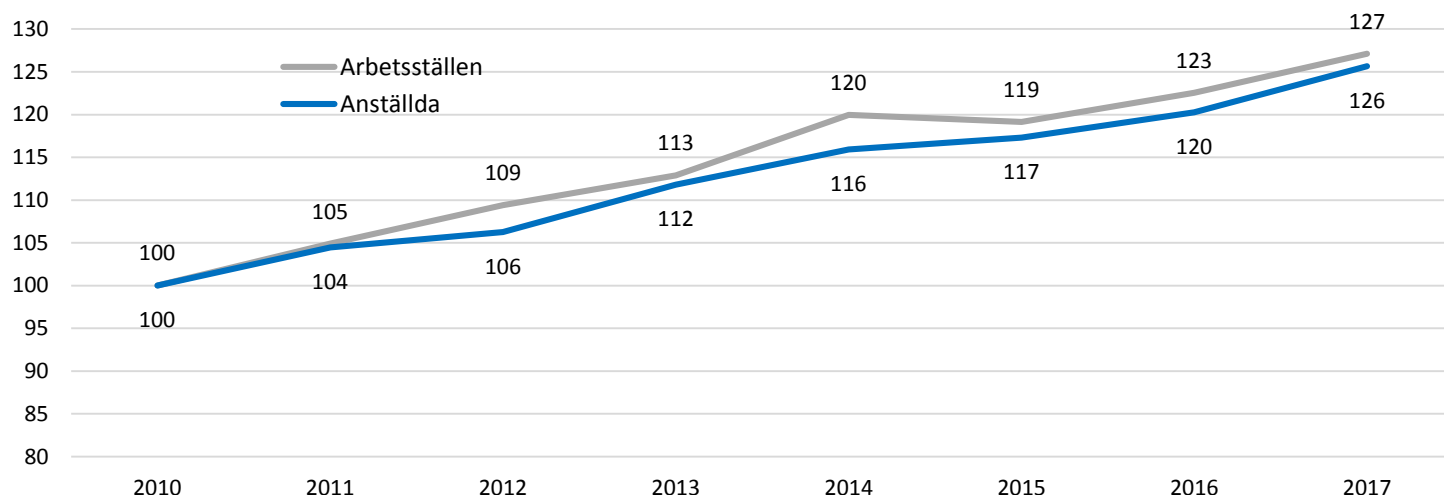
Vakansgraden för kontor på Norrmalm är 4 procent, vilket är en ökning med 2 procentenheter sedan året innan. Värdet är högre än Kungsholmen men lågt i förhållande till staden som helhet.

Arbetslösheten för Norrmalms befolkning var näst lägst i staden, dock var andelen av de öppet arbetslösa som var långtidsarbetslösa innerstadens högsta. Detta visar på utmaningar för den del av befolkningen som inte förvärvsarbetar.

Matchningen på arbetsmarknaden för högutbildade i Norrmalm är bland den bästa i staden och 81 procent av den högutbildade befolkningen arbetar inom ett högkvalificerat yrke.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år		Långsiktig förändring (sedan år)		
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	83%	79%	2016	+0,2	% enheter	+1,0	% enh. (2008)	↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	2,5%	4,8%	2017	+0,1	% enheter	+0,9	% enh. (2008)	↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	51%	56%	2017	+3,6	% enheter	+13,2	% enh. (2008)	↑
Nettopendling (antal)	123 571	150 400	2015	+4 038		+25 090	(2008)	↑
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	37%	-	2015	+0,2	% enheter	+2,4	% enh. (2008)	↑
Anställda/företag (antal)	11,1	8,2	2017	+0,1		-0,1	% enh. (2010)	↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	62%	84%	2017	+0,2	% enheter	+0,6	% enh. (2010)	↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	3,98	1,3	2015	+0,1		+0,4	(2008)	↑
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	81%	77%	2015	-0,9	% enheter	-	-	
Vakansgrad (% av kontor och lager)	4%	6%	2017	+2,0	% enheter	+0,0	% enh. (2013)	

Branschstruktur

Norrmalms profilnäringsar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Norrmalm har totalt fem profilnäringsar med god tillväxt (se blåa rutan). Det är inom branscherna Information och kommunikation, Finans och försäkring, Juridik ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning fastighetsservice resetjänster, stödtjänster samt Offentlig förvaltning.

Vad gäller Information o kommunikation är det endast Kista som delar denna nisch med Norrmalm. Överlag visar analysen att Norrmalms specialisering i huvudsak finns inom branscher som i stor utsträckning kräver högutbildad arbetskraft.

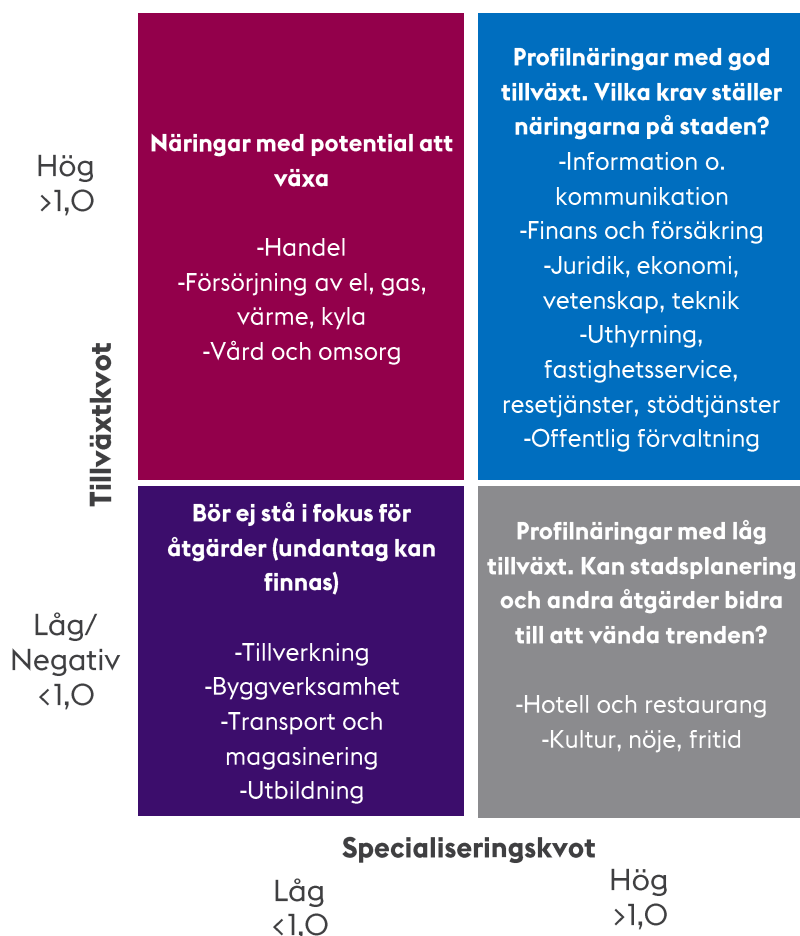
Norrmalm hade god tillväxt i tre näringar som inte betecknas som dess profilnäringsar: Handel, Vård o. omsorg samt Försörjning av el, gas, värme, kyla där den sistnämnda dock sysselsätter ett relativt litet antal personer.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

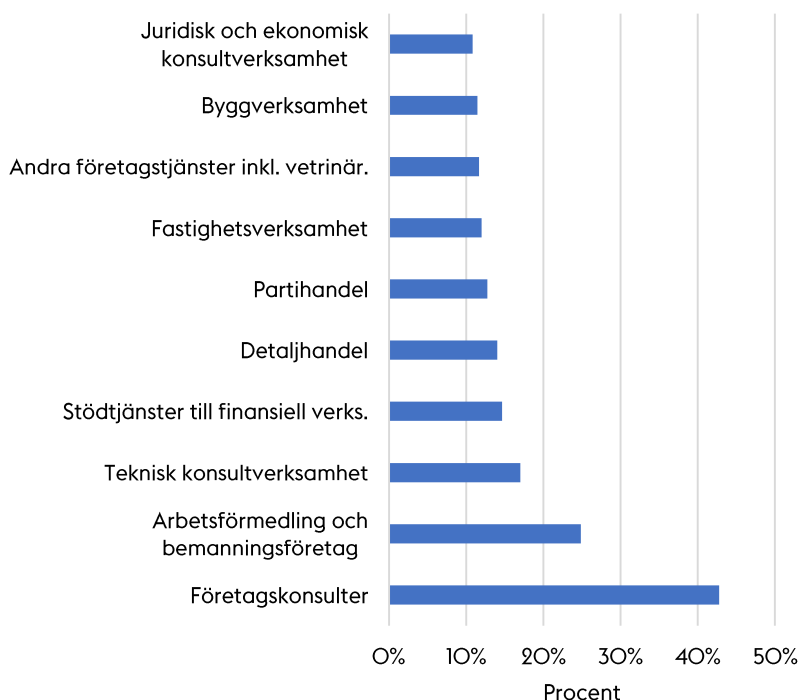
I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

För Norrmalms befolkning är företagskonsulter den bransch som vuxit snabbast, och liknande mönster går att se för bosatta på Södermalm och Östermalm där konsultbranscher utmärker sig som de snabbast växande. Innerstadsstadsdelarna har hög branschbredd, med tillväxt inom fler branscher jämfört med de mindre ytterstadsstadsdelarna. Men tillväxttakten i var och en av branscherna understiger ofta tillväxttakten i staden som helhet. Det beror på att inom dessa stadsdelar finns bredare spektra av branscher.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Östermalm

Östermalm har ett rikt och diversifierat näringsliv. Områdets befolkningsstruktur med en stor andel unga och äldre, påverkar dock både sysselsättning och matchning.

Östermalm har en hög inpendling från övriga Stockholmsområden men även en stark lokal arbetsmarknad. 30 procent av de boende på Östermalm förvärvsarbetade i området.

Antalet arbetsställen på Östermalm har växt med 32 procent sedan år 2010 och antalet anställda med 18 procent.

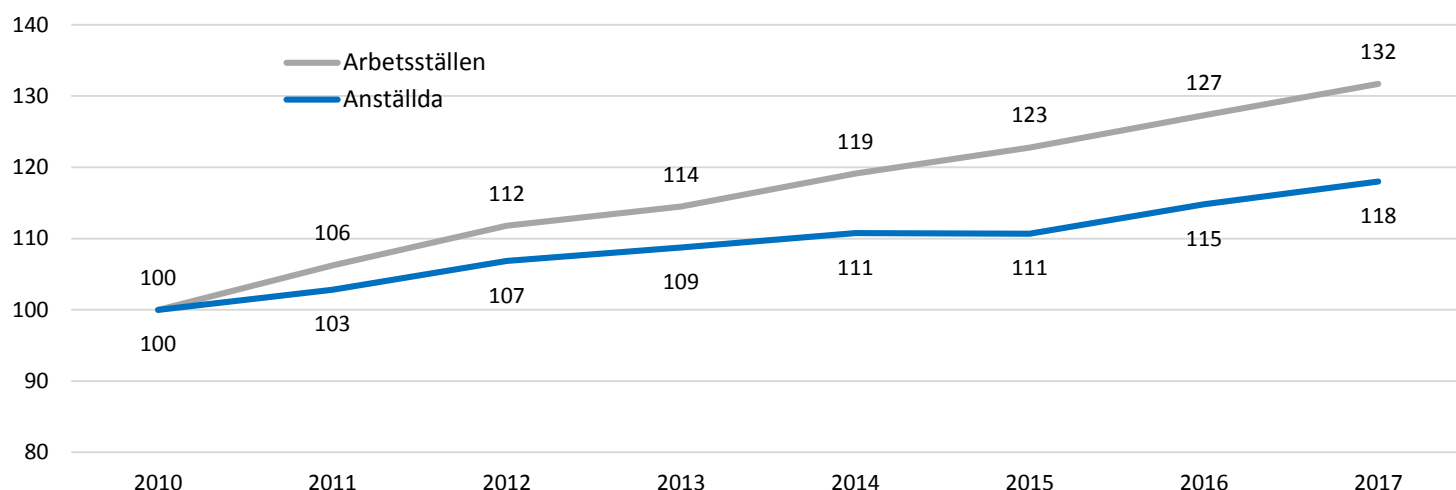
Branschbredden är stadens högsta, och områdets arbetsgivare bedriver sammantaget verksamhet inom 63 procent av samtliga branscher. Östermalm har fler små arbetsplatser än Kungsholmen och Norrmalm – 80 procent av arbetsplatserna har färre än 10 anställda.

Östermalm har en jämförelsevis låg förvärvsfrekvens till följd av områdets befolkningsstruktur med många unga, studerande samt äldre. Detta innebär vidare att andelen högutbildade i högkvalificerade yrken är något lägre än genomsnittet för staden. En förklarande faktor är högskolestudenter bosatta i området som tagit en examen men ännu inte förvärvsarbetar.

Vakansgraden var år 2017 endast 1 procent på Östermalm och har varit låg under flera år. Detta visar på ett högt tryck på kontor i centrala lägen.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	77%	79%	2016	+0,7 % enheter	+2,2 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	2,1%	4,8%	2017	-0,1 % enheter	+0,6 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	44%	56%	2017	-3,1 % enheter	+3,4 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	52 368	150 400	2015	+2 175	+7 253 (2008) ↑
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	30%	-	2015	+0,2 % enheter	+1,2 % enh. (2008) ↑
Anställda/företag (antal)	8,0	8,2	2017	-0,1	-0,9 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	63%	84%	2017	-0,1 % enheter	+2,8 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	2,39	1,3	2015	0,0	0,0 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	75%	77%	2015	-0,3 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	1%	6%	2017	-0,5 % enheter	-3,0 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Östermalms profilnäringsar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Östermalm har totalt tre profilnäringsar med tillväxt högre än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Hotell och restaurang, Fastighetsverksamhet och Utbildning. De två förstnämnda näringarna är Östermalm ensamma om att ha som profilnäringsar med hög tillväxt.

Vad gäller Östermalms profilnäring Information och kommunikation har området haft en lägre tillväxt än staden som helhet. Här uppvisar istället främst Kista och Norrmalm en jämförelsevis hög tillväxt.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

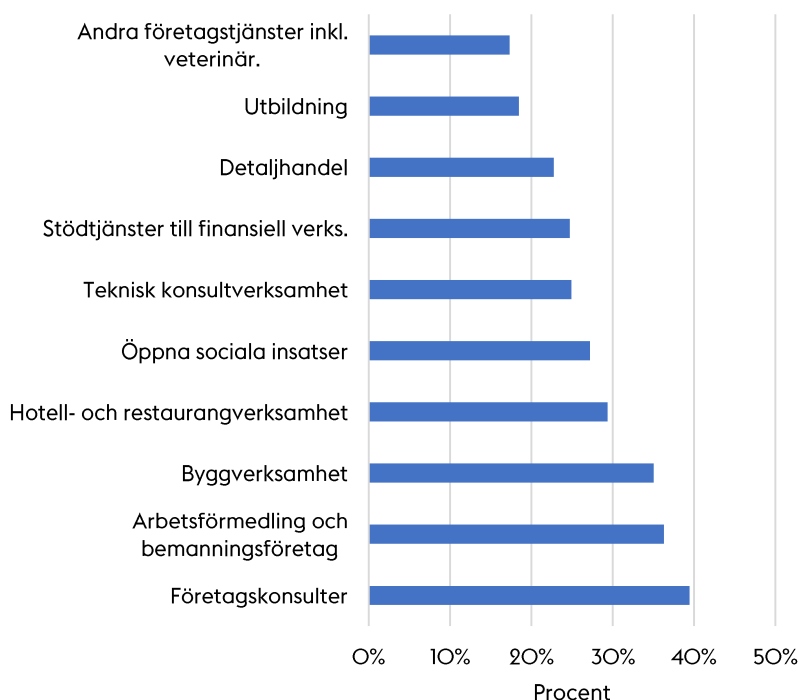
I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

För Östermalms befolkning är företagskonsulter den bransch som vuxit snabbast, och liknande mönster går att se för bosatta på Södermalm och Östermalm där konsultbranscher utmärker sig som de snabbast växande. Östermalm uppvisar en hög branscbredd, med tillväxt inom ett stort antal branscher av varierande karaktär. Förutom konsultbranscherna växer bemanningsföretag kraftigt, vilket kan tolkas som en pågående trend mot en strukturell förändring av arbetsmarknaden.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Södermalm

Det finns en stor bredd i det lokala näringslivet på Södermalm. Området har flest anställda inom kulturrelaterade branscher i Stockholm.

Södermalm har den största förvärvsarbetande befolkningen i Stockholm och 26 procent av boende i området arbetar också där. Inpendlingen är också stor från Söderorts stadsdelar.

Sedan år 2010 har antalet arbetsställen växt med 28 procent på Södermalm och antalet anställda med 23 procent. Det finns en stor bredd i det lokala näringslivet på Södermalm - branschbredden är hela 62 procent. Området har högst andel boende som arbetar inom kulturrelaterade branscher som Förlagsverksamhet, Film/radio och TV samt Kultur, nöje och fritid.

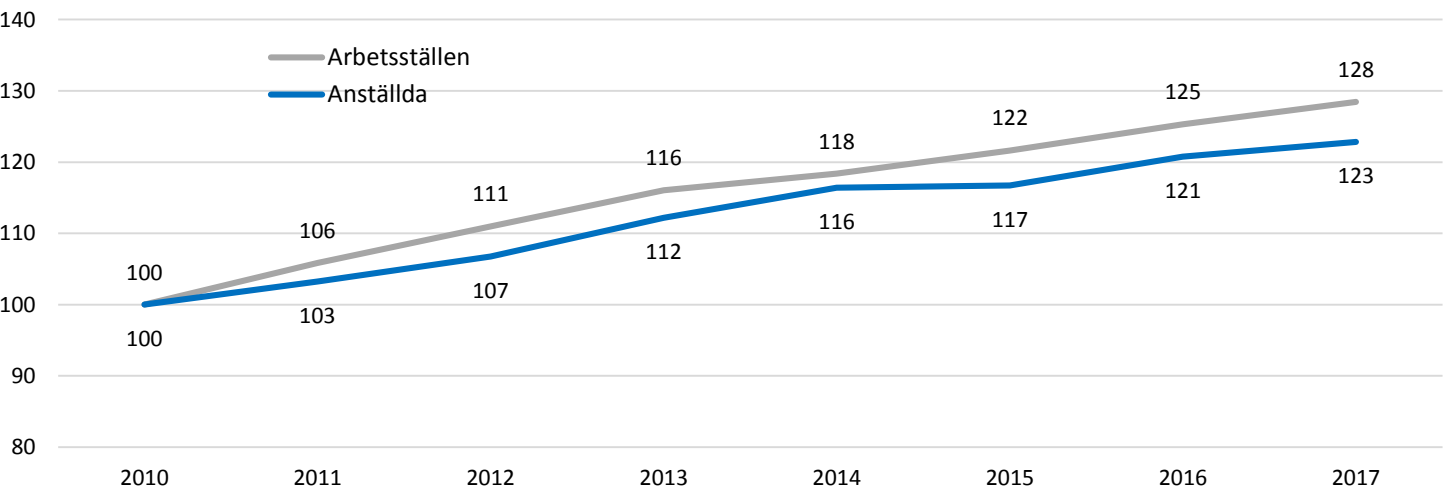
Andelen stora företag är låg jämfört med övriga innerstadsområden, och det är främst de mindre arbetsgivarna som driver tillväxten av anställda. I genomsnitt fanns 6,9 anställda per företag vilket var under genomsnittet för staden.

Vakansgraden på Södermalm var 5 procent år 2017 och har ökat något, både på kort och lång sikt.

Andelen förvärvsarbetande av befolkningen var över genomsnittet för staden och har ökat fram till år 2016. Arbetslösheten var klart under stadens genomsnitt men har ökat något från år 2016 till 2017. Matchningen på arbetsmarknaden för högutbildade i området var den bland den bästa i staden då 82 procent arbetade inom ett högkvalificerat yrke.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	83%	79%	2016	+0,2 % enheter	+1,8 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	3,2%	4,8%	2017	+0,3 % enheter	+0,6 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	52%	56%	2017	+1,7 % enheter	+7,2 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	20 136	150 400	2015	+1 983	+9 534 (2008) ↑
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	26%	-	2015	+0,5 % enheter	+1,9 % enh. (2008) ↑
Anställda/företag (antal)	6,9	8,2	2017	-0,1	-0,3 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	63%	84%	2017	+0,2 % enheter	+2,3 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	1,27	1,3	2015	0,0	+0,1 (2008) ↑
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	80%	77%	2015	-1,1 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	5%	6%	2017	+1,5 % enheter	+1,5 % enh. (2013) ↑

Branschstruktur

Södermalms profilnäringsar

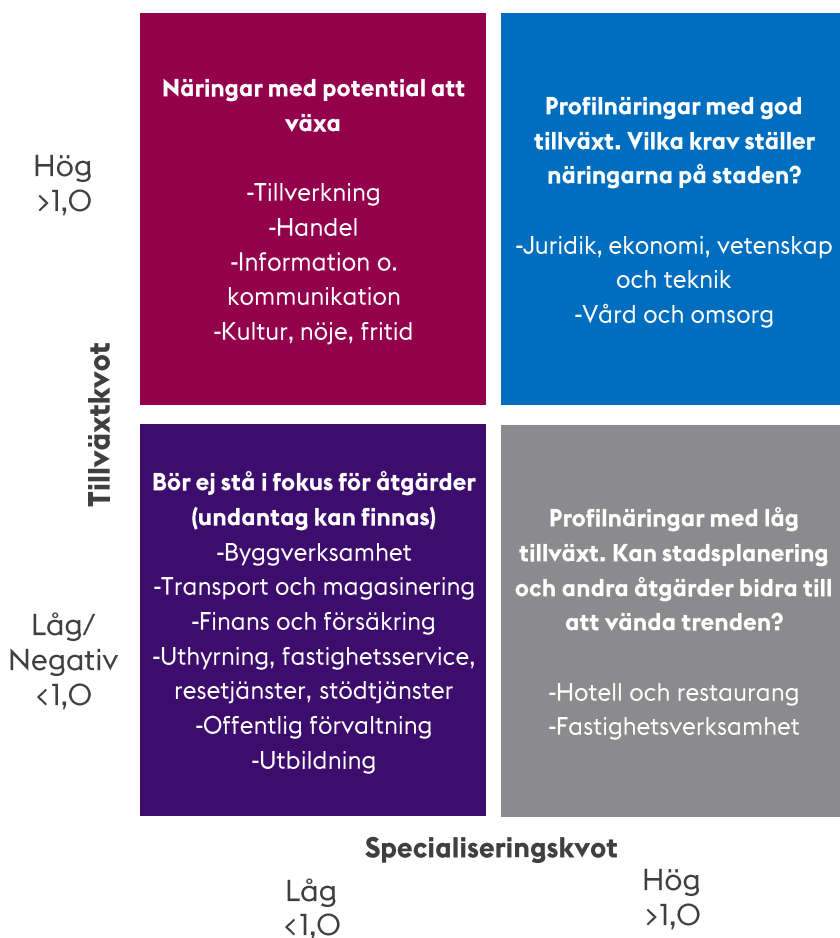
Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Södermalm har totalt två profilnäringsar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, samt Vård och omsorg. Den förstnämnda näringen utgör en profilnäring med hög tillväxt för endast två stadsdelsområden; Södermalm och Norrmalm. Vård och omsorg växer på bred front, framförallt i yttre staden.

Fyra näringar som inte betecknades som profilnäringsar uppvisade högre tillväxt än staden: Tillverkning, Handel, Information o. kommunikation samt Kultur, nöje, fritid.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

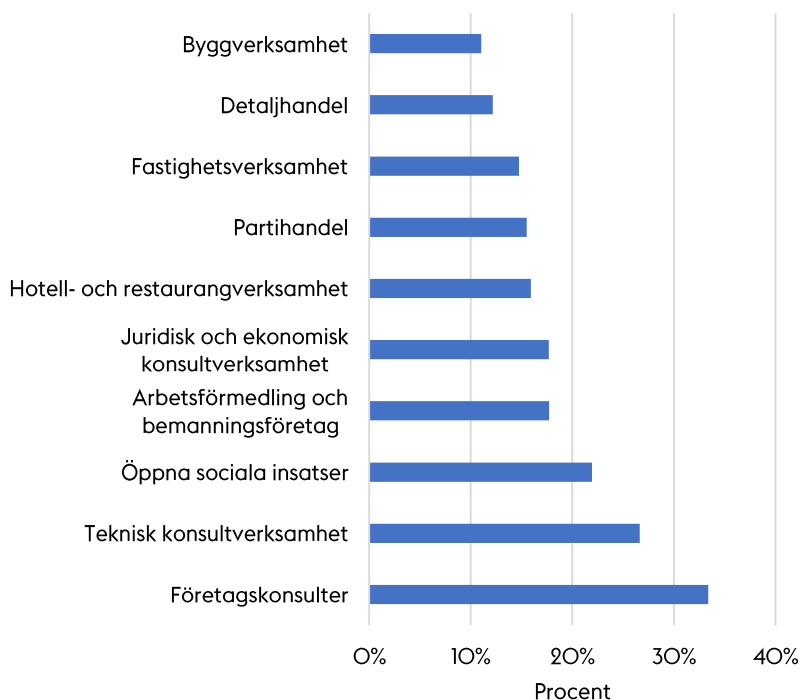
Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

Främst växer sysselsättning på Södermalm konsultbranscher samt arbetsförmedling och bemanningsföretag. En annan bransch som ökar är öppna sociala insatser som utgörs av företag/myndigheter inom bl.a. personlig assistans, hemtjänst och dagverksamhet etc.

Sammantaget syns en mycket bred sysselsättningstillväxt för de bosatta på Södermalm, i linje med de andra stadsdelsområdena i innerstaden.

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Enskede-Årsta-Vantör

Företag inom vårdrelaterade tjänster har växt kraftigt i Enskede-Årsta-Vantör. En utmaning är att attrahera och behålla arbetskraft inom området.

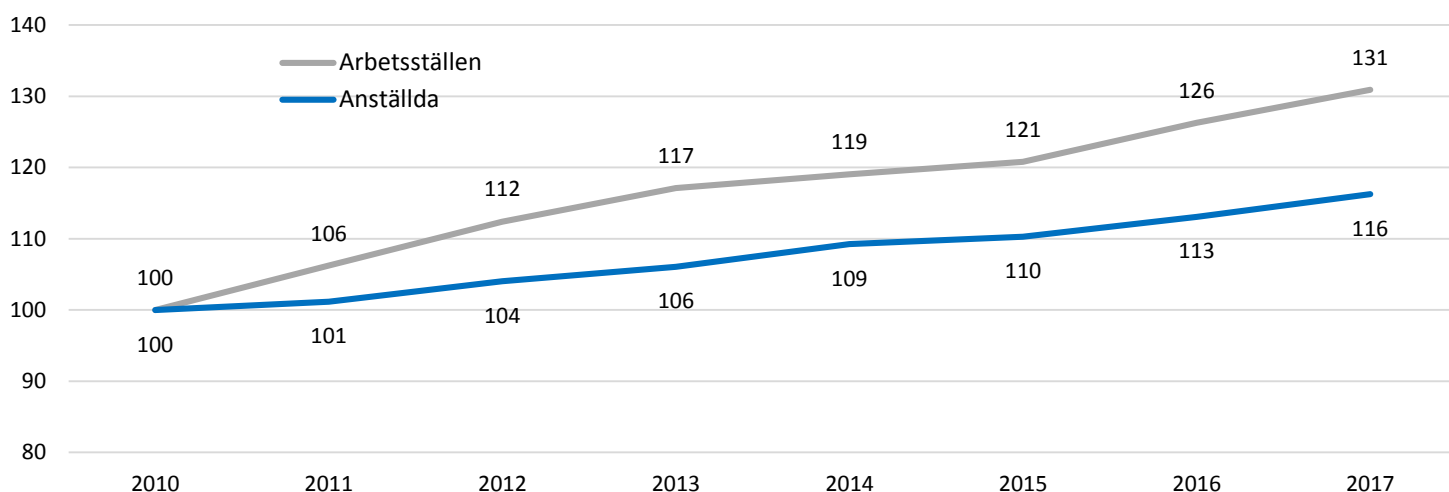
Enskede-Årsta-Vantör är till ytan söderorts största stadsdelsområde, vilket även påverkar företagandet och näringslivet i området. Branschbredden är 53 procent, vilket är näst högst i Söderort efter Hägersten-Liljeholmen.

Sedan år 2010 har antalet arbetsställen växt med 31 procent och antalet anställda med 16 procent. Detta återspeglar sig i att antalet anställda per företag har minskat över tid. En stor utpendling sker till arbetsplatser i övriga Söderort. På lång sikt har andelen utpendlare ökat kraftigt, vilket kan vara en effekt av att arbetsplatser koncentreras till andra områden.

Förvärvsfrekvensen är något högre än genomsnittet för staden och har förbättrats de senaste åren. Andelen arbetslösa år 2017 var dock något över genomsnittet för staden, men har minskat sedan föregående år. Ställningen på arbetsmarknaden varierar kraftigt mellan stadsdelar i Enskede-Årsta-Vantör. Till exempel är andelen arbetslösa i Rågsved bland Stockholms högsta, medan förutsättningarna skiljer sig för boende i Årsta. 73 procent av de högutbildade i området förvärvsarbetade i högkvalificerade yrken, vilket tyder på möjligheter att bättre ta tillvara på de högutbildades kompetens.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	80%	79%	2016	+0,6 % enheter	+2,2 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	5,1%	4,8%	2017	-0,2 % enheter	+1,3 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	54%	56%	2017	0,0 % enheter	+4,7 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-14 132	150 400	2015	+636	-3 910 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	17%	-	2015	-0,1 % enheter	-0,1 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	7,2	8,2	2017	-0,1	-0,9 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	53%	84%	2017	+0,8 % enheter	+3,0 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,73	1,3	2015	+0,0	0,0 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	73%	77%	2015	-0,9 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	7%	6%	2017	-0,5 % enheter	-3,0 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Enskede-Årsta-Vantörs profilnäringar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Enskede-Årsta-Vantör har totalt fyra profilnäringar med god tillväxt (se blåa rutan). Det är inom branscherna Byggverksamhet, Transport och magasinering, Utbildning, samt Vård och omsorg. Samtliga fyra är vanligt förekommande som profilnäringar med god tillväxt för stadsdelsområdena i yttre staden.

Inom tre näringar som inte betecknas som profilnäringar har tillväxten varit högre än för staden: Fastighetsverksamhet, Juridik, ekonomi, vetenskap, teknik, samt Kultur nöje fritid. Det visar på en bredd inom Enskede-Årsta-Vantörs näringsliv.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

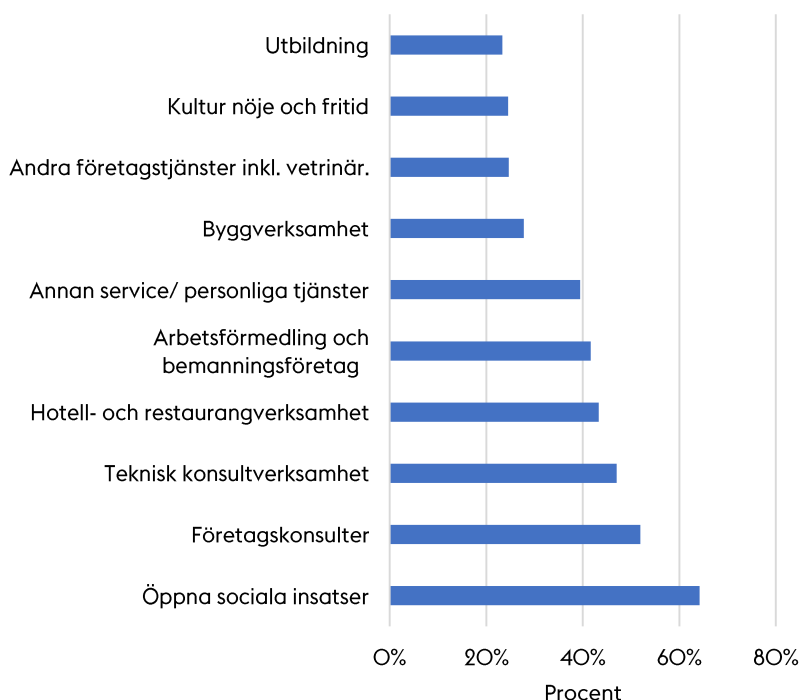
Enskede-Årsta-Vantör uppvisar en högre tillväxttakt än i staden som helhet inom flertalet branscher och även i jämförelse med innerstadens stadsdelsområden. Även innerstadens snabbast växande branscher, de konsultrelaterade, växer ännu snabbare bland bosatta i Enskede-Årsta-Vantör.

Branschen som ökar snabbast är Öppna sociala insatser, men även Vård och omsorg har hög tillväxt. Likaså andra typer av branscher exempelvis Hotell och restaurang samt Annan service/ personliga tjänster.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Skarpnäck

Skarpnäck har högst andel små företag i Stockholm. I området finns även en stark tillväxt av företag och anställda inom teknik- och kulturellerade branscher.

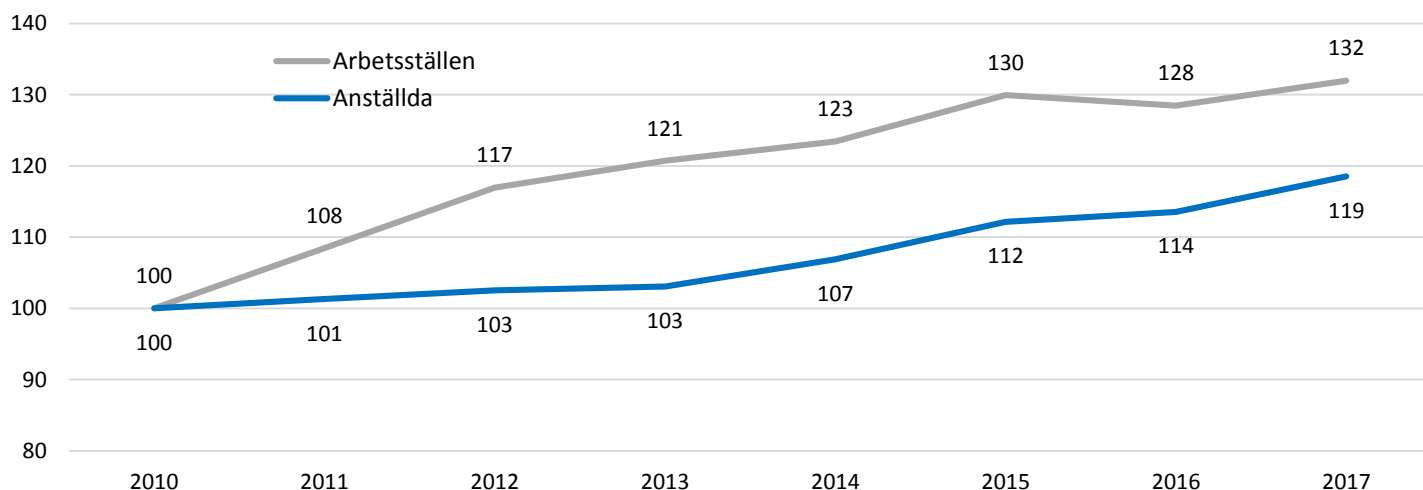
Skarpnäck har förhållandevis liten befolkning och stor andel gröna ytor och villor vilket påverkar företagandet och näringslivsstrukturen i området. I snitt är storleken på företagen i området Stockholms minsta och 70 procent av samtliga arbetsplatser har färre än 5 anställda.

En stor andel av befolkningen pendlar ut för att arbeta – 15 000 personer arbetade i ett annat område vilket var den näst högsta siffran i Stockholm. Branschbredden är också låg vilket indikerar att de flesta boende i området arbetar på annan plats. Dock har Skarpnäck uppvisat en god tillväxt över tid sett till antal anställda och antal företag som är verksamma i området. Sedan år 2010 växte antalet arbetsställen med 32 procent och anställda med 19 procent.

Andelen förvärvsarbetande år 2016 var något högre än stadens genomsnitt och utvecklingen över tid har varit god. Även arbetslösheten ligger under stadens genomsnitt men har ökat något år 2016-2017. 76 procent av de högutbildade bosatta i Skarpnäck förvärvsarbetade i högkvalificerade yrken, vilket är ungefär i linje med staden som helhet.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	81%	79%	2016	+0,9 % enheter	+3,4 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	4,6%	4,8%	2017	+0,2 % enheter	+1,0 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	50%	56%	2017	-3,3 % enheter	+3,9 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-15 310	150 400	2015	-413	-2 529 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	12%	-	2015	+0,1 % enheter	+0,7 % enh. (2008) ↑
Anställda/företag (antal)	4,9	8,2	2017	+0,1	-0,6 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	34%	84%	2017	+0,4 % enheter	+1,3 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,39	1,3	2015	0,0	0,0 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	76%	77%	2015	-1,4 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	8%	6%	2017	-1,0 % enheter	-0,5 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Skarpnäcks profilnäringar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Skarpnäck har totalt tre profilnäringar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Tillverkning, Byggverksamhet och Vård och omsorg; sociala tjänster. Vad gäller Tillverkning är det endast tre andra stadsdelsområden som har denna bransch som profilnäring, vilket visar att det är en nisch gentemot staden som helhet. Byggverksamhet och framförallt Vård och omsorg växer överlag i ytterstaden och är inte unikt för Skarpnäck.

Fyra näringar som inte betecknas som profilnäringar uppvisar högre tillväxt än staden som helhet: Transport o. magasinering, Hotell o. restaurang, Juridik, ekonomi, teknik, vetenskap, samt Kultur, nöje, fritid.

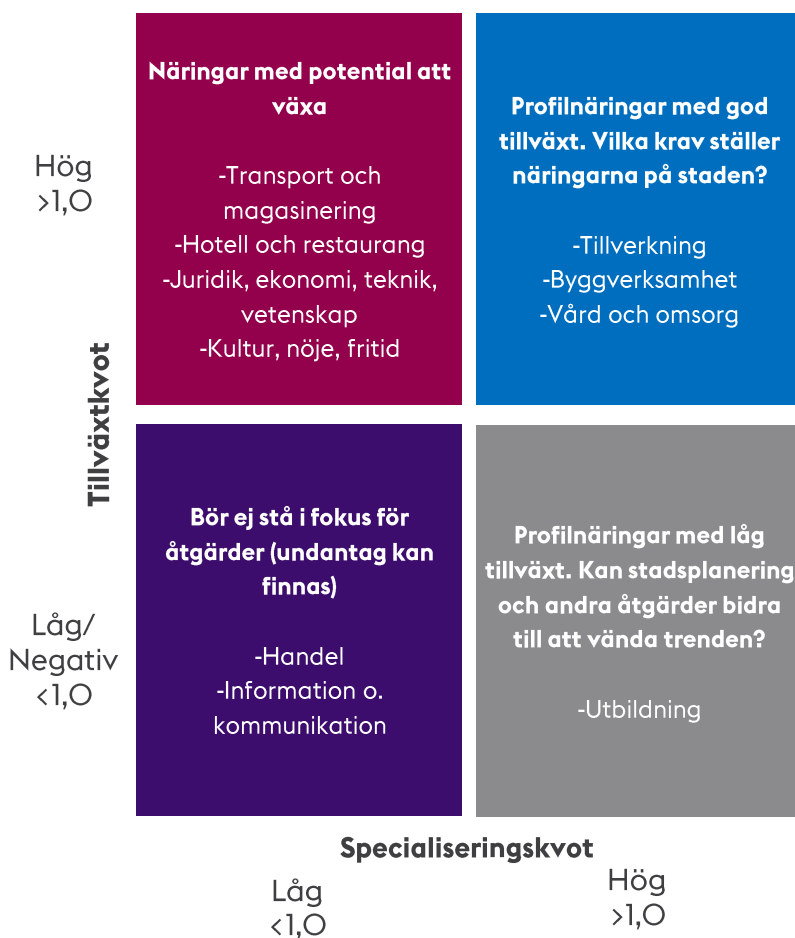
Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

Skarpnäck är en befolkningsmässigt mindre stadsdel där bosatta som arbetar inom konsultbranscher ökat, i likhet med många andra platser. Även den närliggande branschen Dataverksamhet och informationstjänster har vuxit snabbare för bosatta i Skarpnäck än i staden i stort.

Tillväxten inom branscherna Kultur, Nöje och Fritid samt Förlagsverksamhet och film/ radio och TV har varit högre i Skarpnäck än i staden i stort. Det kan höras samman med en förändring i befolkningssammansättning, exempelvis Bagarmossen har på senare tid beskrivits som en ort som präglas av inflyttning av personer med arbete inom kultur och media. Ökad in- och utflyttning till ett stadsdelsområde ge stort utslag på dess lokala branschtillväxt, vilket framförallt gäller de mindre branscherna och stadsdelsområdena.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Farsta

Fler och fler företag väljer att bedriva verksamhet i Farsta och antal arbetsställen har ökat de senaste åren. Telia Soneras utflytt påverkar dock området och medför både stora utmaningar och möjligheter.

Antalet företag ökar snabbare i Farsta än i övriga Stockholm. Denna utveckling drivs av ett ökande antal små företag. En allt högre andel är anställda på de minsta företagen vilket tyder på en strukturell förändring av företagen i området.

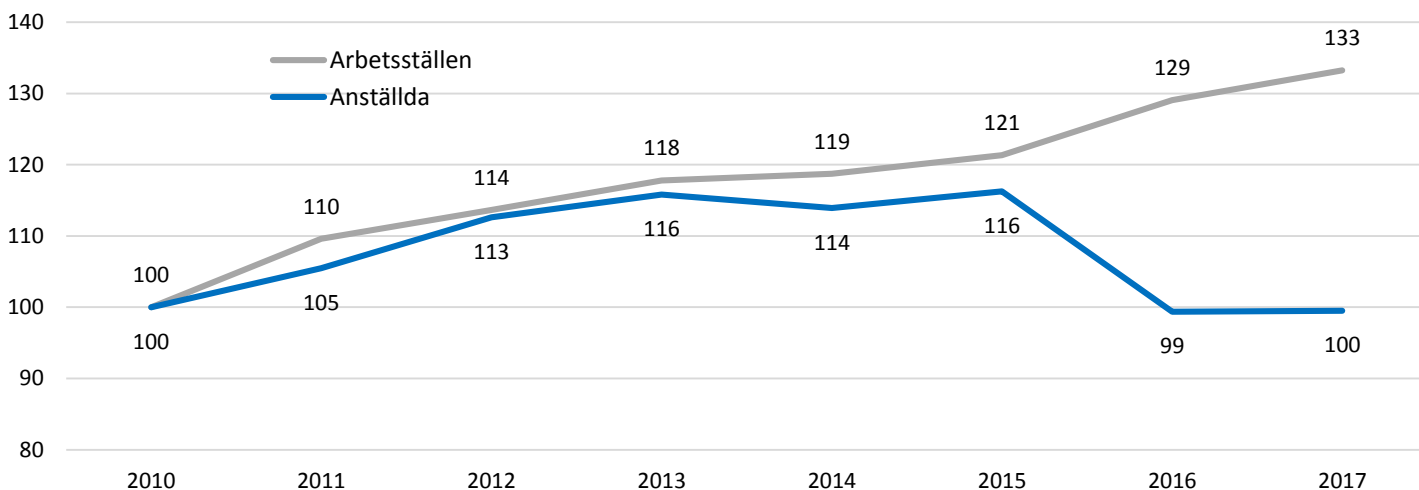
Telia Sonera flyttade sin verksamhet från Farsta 2015, vilket hade en dramatisk effekt på antalet anställda i området. Att en så stor arbetsgivare flyttar påverkar det lokala näringslivet, men innebär också möjligheter i form av nybyggnation och befolkningstillväxt. Flytten avspeglar sig även i den höga vakansgraden, som ökat med 8,5 procentenheter sedan år 2013 till 15 procent.

Andelen förvärvsarbetande av befolkningen var något lägre i Farsta än i staden som helhet. Andelen har dock ökat snabbare i Farsta än i hela staden. Arbetslösheten är högre än för hela staden och har även ökat 2016-2017, vilket visar på fortsatta utmaningar.

Matchningen på arbetsmarknaden för Farstas högutbildade var låg (70 procent) i förhållande till övriga Stockholm, men Farsta utmärker sig som ett av få områden där högutbildade kvinnor var bättre matchade än högutbildade män.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

* Minskningen i antal anställda i Farsta år 2016 beror på Telias flytt från stadsdelsområdet.

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	78%	79%	2016	+0,3 % enheter	+2,6 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	6,5%	4,8%	2017	+0,5 % enheter	+2,4 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	60%	56%	2017	+4,9 % enheter	+8,4 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-12 119	150 400	2015	-421	-4 043 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	14%	-	2015	0,0 % enheter	-0,8 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	6,1	8,2	2017	-0,2	-2,1 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	39%	84%	2017	-0,1 % enheter	+2,0 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,56	1,3	2015	0,0	-0,1 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	70%	77%	2015	-1,2 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	15%	6%	2017	+3,5 % enheter	+8,5 % enh. (2013) ↑

Branschstruktur

Farstas profilnärningar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnärningar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Farsta har totalt tre profilnärningar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Tillverkning, Transport och magasinering samt Vård och omsorg; sociala tjänster. Vad gäller Tillverkning är det endast tre andra stadsdelsområden som har denna bransch som profilnärning, vilket visar att det är en nisch gentemot staden som helhet. Transport och magasinering samt Vård och omsorg växer brett i stora delar av ytterstaden och är inte unikt för Farsta.

Farsta har ett flertal näringar som växer snabbare än staden men inte betecknas som profilnärningar: Vattenförsörjning, avlopp, avfall, sanering, Hotell och restaurang, Fastighetsverksamhet, Juridik, ekonomi, vetenskap, teknik, samt Offentlig förvaltning. Detta visar på en bredd i tillväxten.

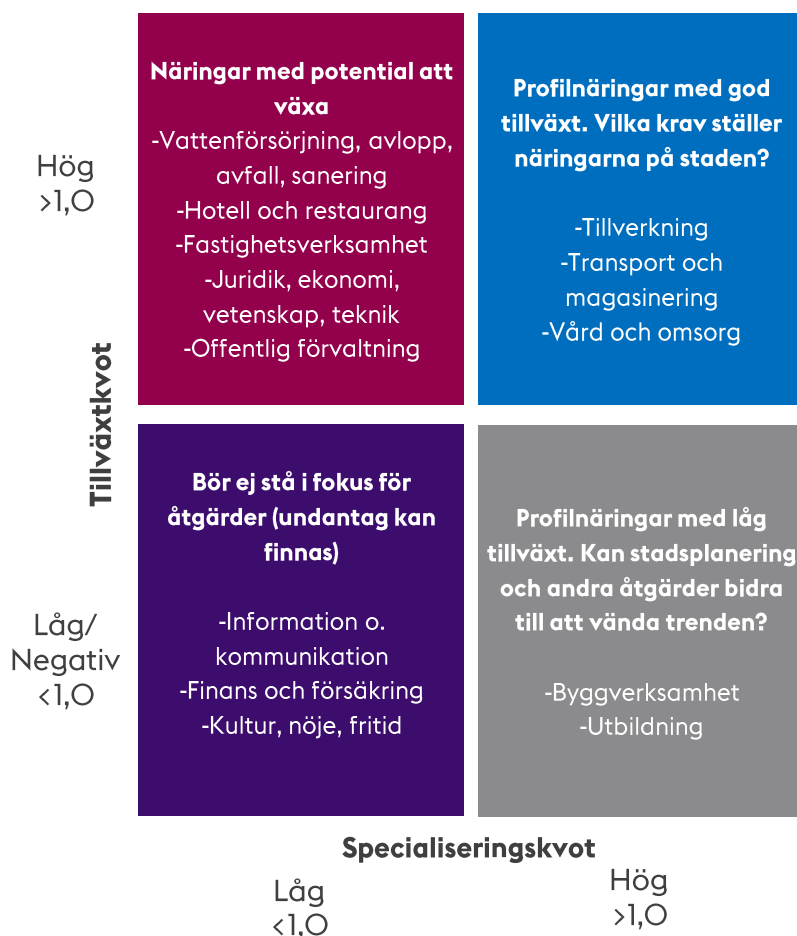
Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

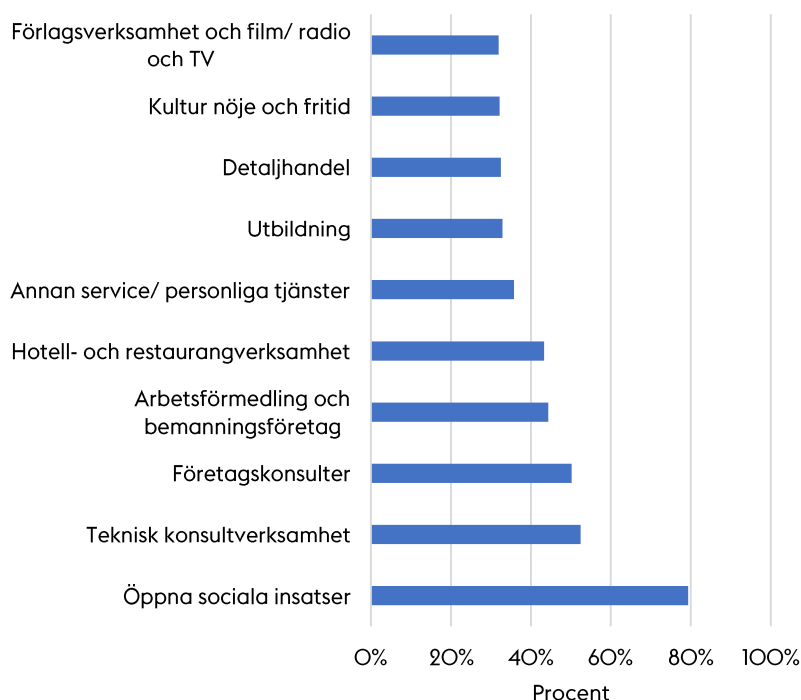
Farsta ligger nära Skarpnäck och har lite större befolkning men vissa likheter. Företagskonsulter och teknisk konsultverksamhet uppvisar högre tillväxt bland boende i Farsta än staden som helhet. Tillväxten är även stark inom arbetsförmedling och bemanningsföretag.

Öppna sociala insatser växer snabbare i Farsta än i Skarpnäck. Hotell- och Restaurangbranschen växer betydligt snabbare i Farsta än i Skarpnäck.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Älvsjö

Älvsjös befolkning har en hög sysselsättning och är välmatchad på arbetsmarknaden. Älvsjö har en stark boendeprägel och är beroende av goda kommunikationer till övriga delar av staden.

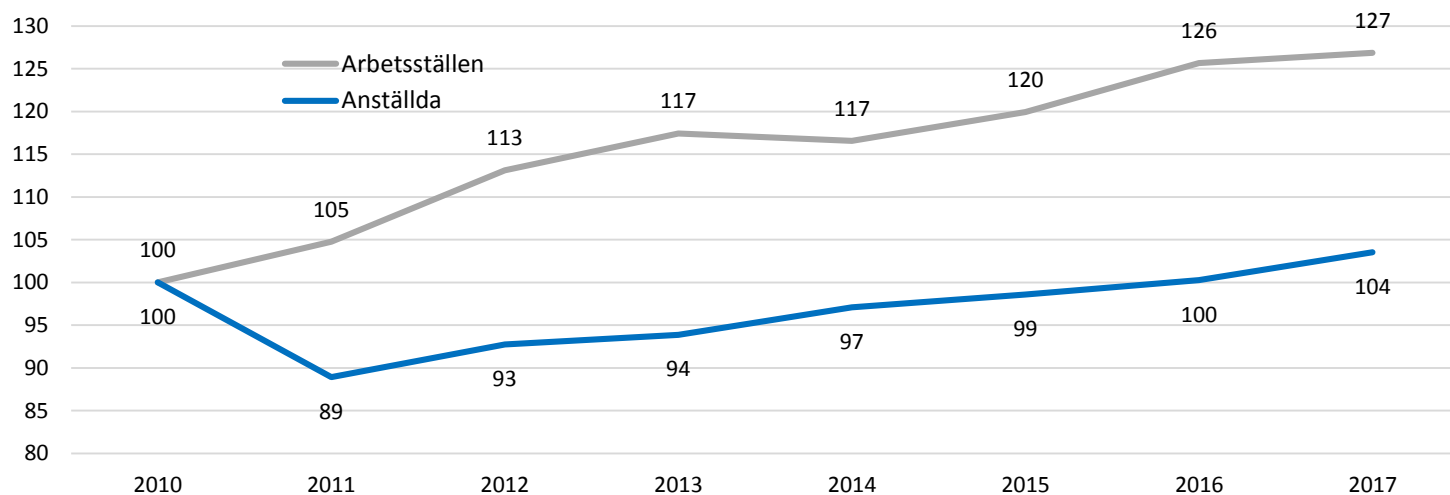
Älvsjö är ett litet stadsdelsområde både sett till yta och befolkning och utrymmet för ett brett lokalt näringsliv är begränsat. Branschbredden är 33 procent vilket är bland stadens näst lägsta efter Skärholmen. Antal arbetsplatser i Älvsjö var 1 342 stycken vilket var det lägsta i staden, och 70 procent av dessa hade färre än 10 anställda. Sedan år 2010 har antalet arbetsställen växt med 27 procent men utvecklingen sett till antalet anställda var svagare, med ett stort tapp år 2011.

Älvsjö genomgår sedan flera år tillbaka stora förändringar med bl.a. utflytt av Ericsson och ett stort antal nya bostäder och stationsområde. En allt större andel av Älvsjös befolkning pendlar till andra platser för att arbeta. Denna tendens har varit tydlig sedan 2008 – endast 11 procent av de boende med förvärvsarbete reste till en arbetsplats i Älvsjö 2015. Älvsjö är alltså främst ett boendeområde som är beroende av goda kommunikationer till övriga delar av staden.

Sysselsättningen i Älvsjö var bland stadens högsta, och arbetslösheten på 4,1 procent var lägst i Söderort. Matchningen på arbetsmarknaden för områdets högutbildade var den bästa i Stockholm – 83 procent av de högutbildade arbetade inom ett högkvalificerat yrke. Vakansgraden för kontor och lager är lägre än stadens genomsnitt och har minskat de senaste åren.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	84%	79%	2016	+0,5 % enheter	+1,5 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	4,1%	4,8%	2017	+0,4 % enheter	+1,6 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	53%	56%	2017	-3,1 % enheter	+10,0 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-5 682	150 400	2015	-47	-3 563 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	11%	-	2015	-0,1 % enheter	-1,2 % enh. (2008) ↓
Anställda/företag (antal)	6,6	8,2	2017	+0,1	-1,5 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	33%	84%	2017	-0,7 % enheter	+2,4 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,60	1,3	2015	0,0	-0,2 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	83%	77%	2015	-1,2 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	4%	6%	2017	-0,5 % enheter	-1,5 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Älvsjös profilnäringsar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringsar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Älvsjö har totalt tre profilnäringsar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Vattenförsörjning, avlopp, avfall, sanering, Transport och magasinering, samt Vård och omsorg. Den förstnämnda utgör ett relativt litet antal anställda. De övriga två växer i ett stort antal områden i framförallt yttre staden och är inte unika för Älvsjö.

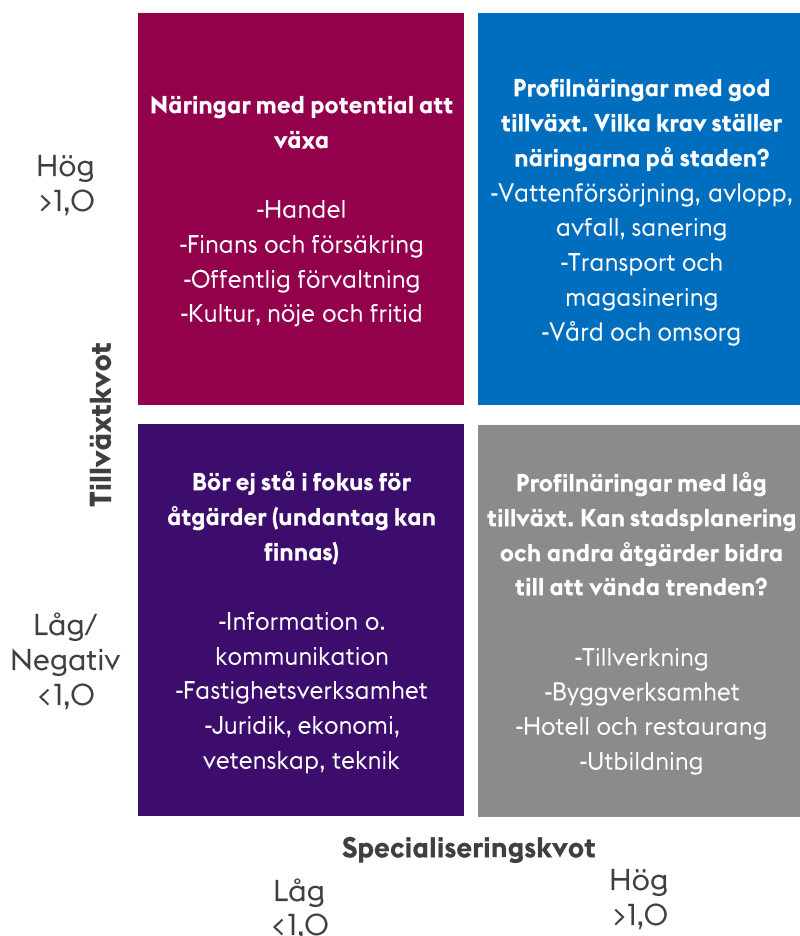
Fyra näringar uppvisar högre tillväxt än staden som helhet men betecknas ej som profilnäringsar: Handel, Finans och försäkring, Offentlig förvaltning och Kultur, nöje, fritid. Flera av dessa näringar kan vara en följd av de nybyggnationer och omvandlingar som sker i området.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

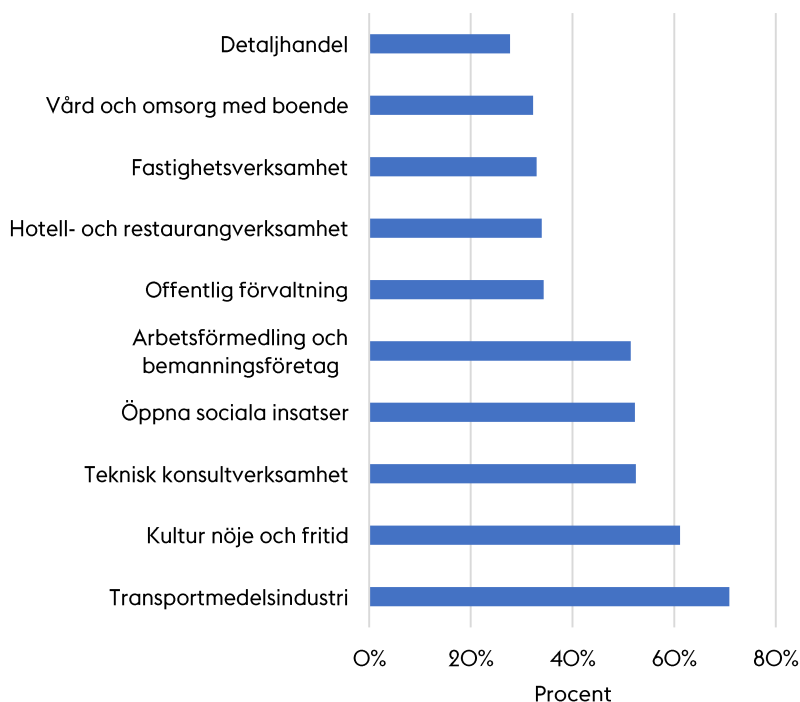
I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

Älvsjö är den befolkningsmässigt minsta stadsdelen, men uppvisar en stark tillväxt inom flera branscher, räknat i absoluta tal är förändringstakten dock inte lika kraftig. Den snabbast växande branschen är transportmedelsindustri, att det varit möjligt beror på att den i faktiskt antal omfattar ett fåtal, ökningen 2008–2015 motsvarar 73 personer. Kultur, nöje och fritid har vuxit med 51 procent, vilket motsvarar 102 fler förvärvsarbetande 2015 jämfört med 2008. Utöver det så är även Detaljhandeln samt teknisk konsultverksamhet branscher som haft högre tillväxttakt i Älvsjö än i staden i stort.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Hägersten-Liljeholmen

Hägersten-Liljeholmens näringsliv liknar det i innerstaden och antal företag och anställda ökar snabbt. Området har Stockholms näst högsta sysselsättning på 84 procent och utvecklingen har varit positiv över tid.

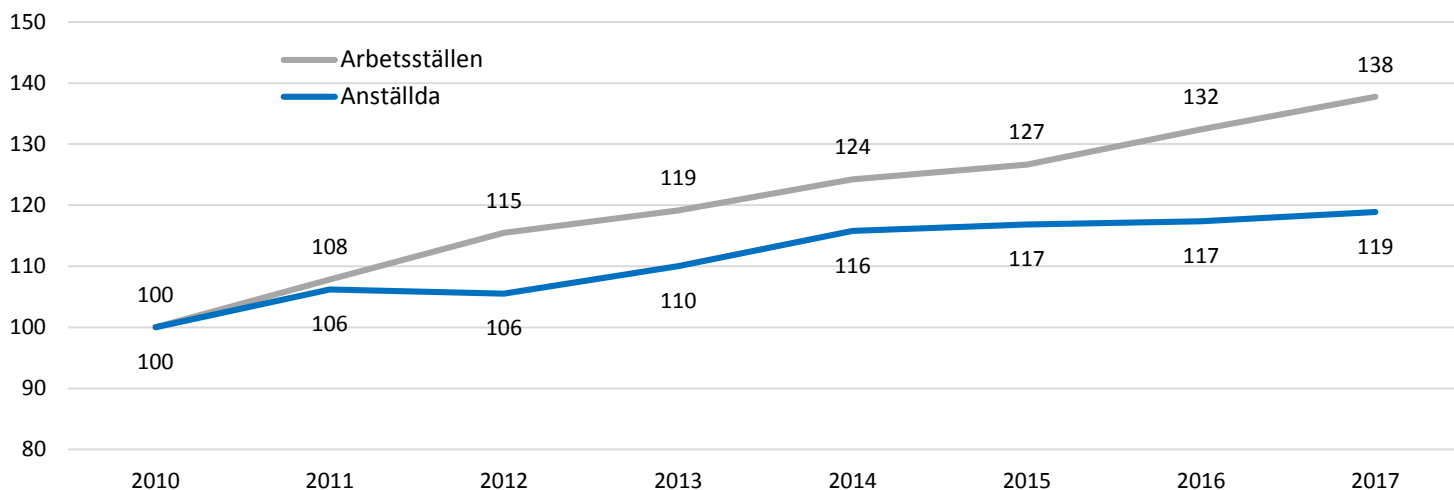
Hägersten-Liljeholmen har en stor befolkning vilket medför en hög branschbredd för företag verksamma i området (53 procent). Inpendlingen till Hägersten-Liljeholmen är nästan lika stor som utpendlingen, vilket utmärker området relativt andra ytterstadsområden. Främst sker inpendlingen från andra områden i Söderort.

Att Hägersten-Liljeholmen attraherar arbetskraft från övriga områden i Stockholm har medfört en stark tillväxt av antal företag och anställda de senaste åren. Antal arbetsställen är 38 procent fler 2017 jämfört med 2010 och antalet anställda 19 procent fler. Antalet anställda per företag ligger även något över genomsnittet för staden, vilket är högt i jämförelse med övriga söderort. Den starka utvecklingen avspeglar sig även i vakansgraden för kontor och lager som är på 1 procent.

Hägersten-Liljeholmen har Stockholms näst högsta sysselsättning på 84 procent och utvecklingen har varit positiv över tid. Området har även en bra matchning på arbetsmarknaden för högutbildade bosatta i området.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år	Långsiktig förändring (sedan år)
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	84%	79%	2016	+0,6 % enheter	+3,3 % enh. (2008) ↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	3,8%	4,8%	2017	+0,2 % enheter	+0,9 % enh. (2008) ↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	52%	56%	2017	-4,6 % enheter	+6,4 % enh. (2008) ↑
Nettopendling (antal)	-3 433	150 400	2015	+972	-3 226 (2008) ↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	16%	-	2015	+0,3 % enheter	0,0 % enh. (2008) ↑
Anställda/företag (antal)	8,5	8,2	2017	-0,2	-1,4 % enh. (2010) ↓
Branschbredd (% av samtliga branscher)	53%	84%	2017	-0,4 % enheter	+2,2 % enh. (2010) ↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,93	1,3	2015	0,0	-0,1 (2008) ↓
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	80%	77%	2015	-1,3 % enheter	- -
Vakansgrad (% av kontor och lager)	1%	6%	2017	-3,0 % enheter	-2,5 % enh. (2013) ↓

Branschstruktur

Hägersten-Liljeholmens profilnäringar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Hägersten-Liljeholmen har totalt två profilnäringar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Transport och magasinering samt Utbildning. Den förstnämnda växer överlag i yttre staden och är inte unikt för Hägersten-Liljeholmen. Utbildning kan tänkas vara en effekt av den kraftiga befolkningstillväxt som skett i området.

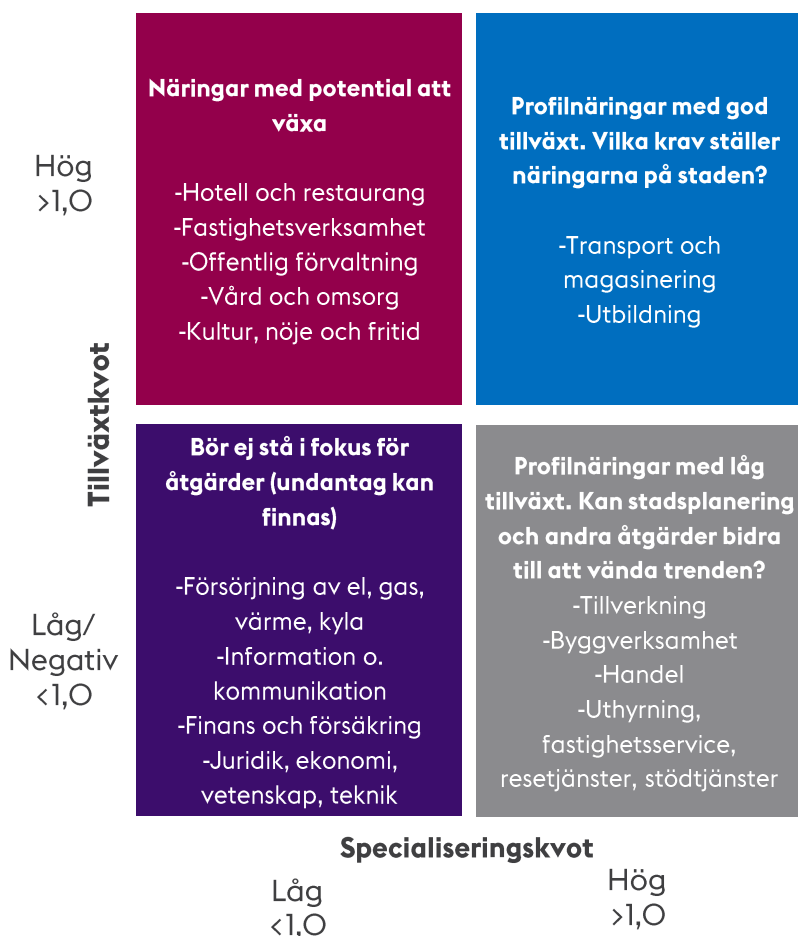
Fem näringar uppvisar högre tillväxt än staden men betecknas inte som profilnäringar i området: Hotell och restaurang, Fastighetsverksamhet, Offentlig förvaltning, Vård och omsorg samt Kultur, nöje och fritid. Det visar på en bredd i näringslivet. Flera kunskapsintensiva branscher som t.ex. Information och kommunikation samt Juridik, ekonomi, vetenskap, teknik uppvisar dock lägre tillväxt än staden som helhet.

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

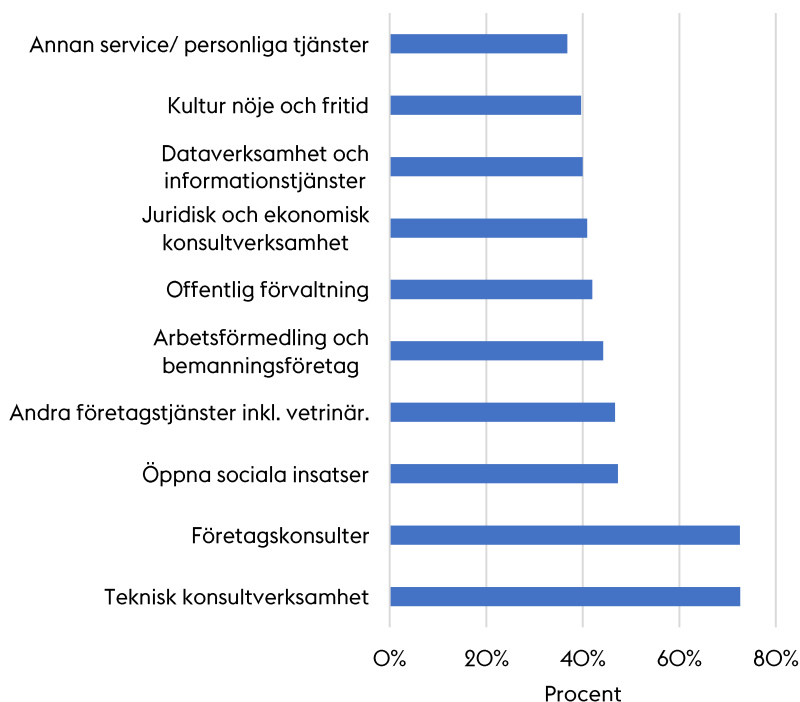
I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

Hägersten-Liljeholmen har haft en hög tillväxttakt inom flertalet branscher vilket hör samman med att det också är en stadsdel som vuxit befolkningsmässigt. Teknisk konsultverksamhet och företagskonsulter har haft högst tillväxttakt i Hägersten-Liljeholmen. Även andra konsultrelaterade branscher och arbetsförmedling och bemanning har ökat kraftigt. Även tillväxt inom branscherna Kultur, nöje, fritid samt Reklam och marknadsundersökningar har ökat.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

Skärholmen

Det lokala näringslivet har stor betydelse för Skärholmens befolkning. Men trots en positiv utveckling de senaste åren kvarstår stora utmaningar för området.

Tillväxten av antal anställda i Skärholmen har under perioden 2010-2017 tillsammans med Kungsholmen varit den starkaste i Stockholm med 30 procent.

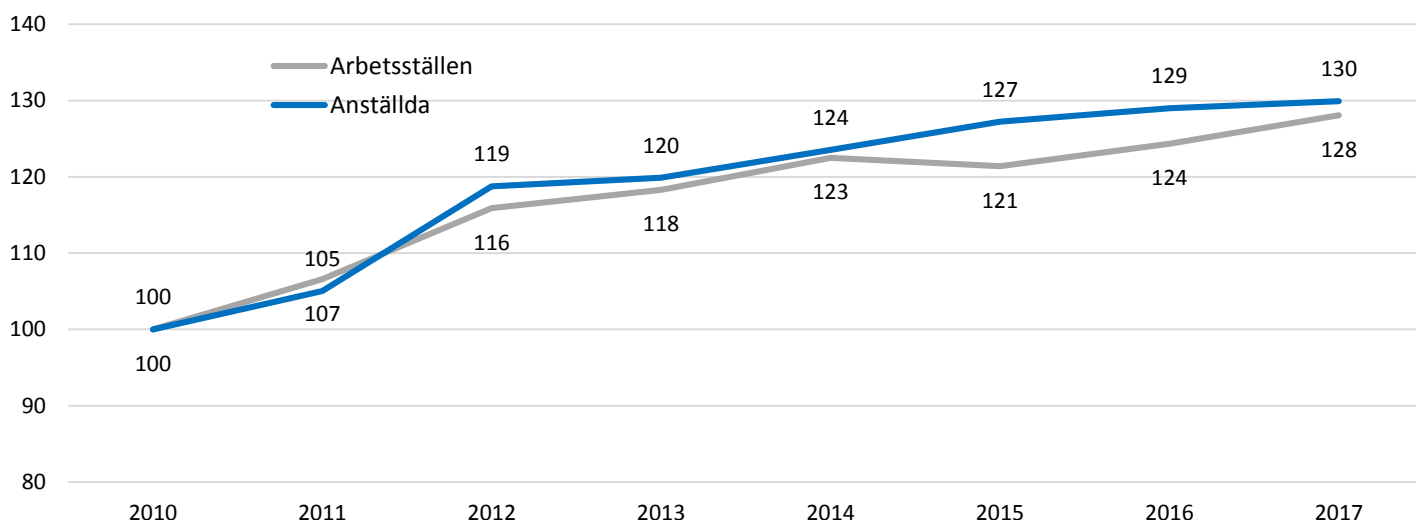
Även antalet arbetsgivare har ökat kraftigt de senaste åren. Betydelsen av det lokala näringslivet är stort, vilket bland annat framgår av den stora andelen förvärvsarbetande befolkningen som pendlar inom området för att arbeta.

Sysselsättningen för Skärholmens befolkning ökar också, men inte i samma snabba takt. Skärholmen har Stockholms näst lägsta förvärvsfrekvens på 67 procent, och arbetslösheten i området är hög. Hälften av Skärholmens högutbildade förvärvsarbetade i högkvalificerade yrken, vilket visar på en stor potential i befolkningen som kan utnyttjas bättre av arbetsmarknaden. Detta illustreras av att största delen av områdets förvärvsarbetande jobbar inom service-, omsorgs och försäljningsyrken.

Vakansgraden i Skärholmen var 10 procent år 2017; klart över genomsnittet för staden.

Företag verksamma i stadsdelsområdet, utveckling 2010-2017

-Indexerad (procentuell) utveckling sedan år 2010

Nyckeltal	Värde	Staden	År	Förändring föregående år		Långsiktig förändring (sedan år)		
Förvärvsfrekvens (% av bef. 20-64 år)	67%	79%	2016	+0,9	% enheter	+1,9	% enh. (2008)	↑
Arbetslöshet (öppet arbetslösa + program, % av bef. 20-64 år)	10,0%	4,8%	2017	+0,3	% enheter	+3,6	% enh. (2008)	↑
Långtidsarbetslöshet (% av öppet arbetslösa)	61%	56%	2017	+6,8	% enheter	+7,9	% enh. (2008)	↑
Nettopendling (antal)	-5 078	150 400	2015	+77		-457	(2008)	↓
Inompendling (% av förvärvsarbetande)	17%	-	2015	+0,1	% enheter	+0,3	% enh. (2008)	↑
Anställda/företag (antal)	7,1	8,2	2017	-0,2		+0,1	% enh. (2010)	↑
Branschbredd (% av samtliga branscher)	32%	84%	2017	+0,6	% enheter	+2,0	% enh. (2010)	↑
Arbetsplatskvot (kvot: dagbef./nattbef.)	0,66	1,3	2015	0,0		0,0	(2008)	↑
Högutbildade i högkvalificerade yrken (% av minst 3årig eftergymn.utbildade 25-64 år)	50%	77%	2015	+0,2	% enheter	-	-	
Vakansgrad (% av kontor och lager)	10%	6%	2017	0,0	% enheter	-0,5	% enh. (2013)	↓

Branschstruktur

Skärholmens profilnäringar

Genom att analysera kombinationen av näringar med hög specialisering och tillväxt kan strategiskt viktiga tillväxtnäringar identifieras för stadsdelsområdena. Analysen beskriver näringsidkare med arbetsställen i området.

En specialiseringskvot större än 1 innebär att stadsdelsområdet har en högre andel av sina anställda inom en specifik bransch än staden som helhet. En kvot mindre än 1 innebär en lägre andel än staden som helhet. Tillväxtkvoten baseras på den branschvisa procentuella tillväxten i antal anställda år 2010–2017 i jämförelse med hela stadens tillväxt för motsvarande branscher.

Skärholmen har totalt fem profilnäringar med högre tillväxt än staden (se blåa rutan). Det är inom branscherna Tillverkning, Byggverksamhet, Transport och magasinering, Utbildning och Vård och omsorg; sociala tjänster. Inget stadsdelsområde hade fler profilnäringar med högre tillväxt än staden än Skärholmen. Vad gäller Tillverkning är det endast tre andra stadsdelsområden som har denna bransch som profilnäring, vilket visar att det är en nisch gentemot staden som helhet. Byggverksamhet, Transport och magasinering samt Vård och omsorg växer överlag i framförallt yttre staden och är inte unikt för Skärholmen.

Skärholmen har även ett stort antal näringar med högre tillväxt än staden som inte betecknas som profilnäringar (röda rutan).

Branschtillväxt för bosatta i stadsdelsområdet

I figuren visas de tio branscher med starkast tillväxt baserat på de bosatta i stadsdelsområdet (nattbefolkningen).

Förvärvsarbetet bland bosatta i Skärholmen har främst växt inom branscherna Öppna sociala insatser, Arbetsförmedling och bemanningsföretag. Byggverksamhet är också en bransch som har uppvisat högre tillväxttakt i Skärholmen än i staden som helhet.

Tillväxten har framförallt skett inom näringar som i låg utsträckning kräver hög utbildning, vilket även avspeglas i analysen av företag verksamma i området ovan.

Företag verksamma i stadsdelsområdet

Branschtillväxt för nattbefolkningen 2008-2015

